

BACBI-Dossier Nr 1
Universiteit en Kolonialisme
Kritische Bedenkingen bij Partnerships met Israël

door
Herman De Ley

Update: maart 2017

BACBI
Belgian Academic and Cultural Boycott of Israel
2017

“A lot of people would tell us, that given what’s going on in Syria, in Iraq, given the magnitude of the refugee issue in Europe, the economic problems in the United States, Palestine has been marginalized as an issue of global attention and you cannot galvanize anymore people to see Palestine as a central issue of humanity and inhumanity.”

“And I think it is important to remind ourselves why Palestine, in this respect, despite all the horrific things that are happening in Syria and Iraq, in Libya and Yemen, and despite the problems facing refugees in Europe and here as well, despite all of these distractions, if you want, it is important to remind ourselves that Palestine is the issue because much of what we see in the Middle East and outside the Middle East, is connected to what happened in the past in Palestine and what happens today in Palestine. [...]”

“But you can never have a genuine conversation about human rights and civil rights as long as the exceptionalism of Israel continues. So if you want to talk to Syrians about human rights and civil rights, start in Palestine. Don’t start in Damascus. If you want to talk about human rights in the Yemen, in Libya, start in Palestine. People would then believe that you really care about human rights, about civil rights. And Palestine could be the place where it’s not only still the issue but it also can push the issue of human rights and civil rights. And then maybe we will understand why it used to be called the Holy Land. Because now it is anything—it is the Hollow Land and not the Holy Land. And we have to bring it back to its historical, ethical, and moral place in history by having this kind of conversation.”

Ilan Pappé, *“Palestine is Still the Issue”*, 2 May, 2016.

Inhoudsoverzicht

Woord Vooraf: p. 4

Samenvatting: p. 5

1. Inleiding: p. 7

PS Israëls “*uitzonderlijkheid*”: p. 23

2. Militarisme en Vestigingskolonialisme: p. 26

2.1. Militarisme: p. 28

2.2. Zionisme: p. 30

PS Wat met de term “*zionisme*”? p. 38

2.3. Veiligheid versus Expansie: p. 40

2.4. De “*Dahiya Doctrine*”: p. 47

2.5. Gaza 2014: p. 51

2.6. Racisme en “*Settler-Colonial Rage*”: p. 54

3. *Technion – Israel Institute of Technology*: p. 58

3.1. *Technion & Israel Aerospace Industries*: p. 59

3.2. *Technion, Elbit Systems Ltd. & Rafael*: p. 66

3.3. *Technion* en Wapenhandel: p. 72

3.4. *Technion* en Leger: p. 79

4. Kolonialisme versus Onderwijs: p. 84

5. Epiloog: p. 97

Addendum 7 maart 2017: Mensenrechtenbeleid UGent : p. 101

Belangrijkste Bronnen: p. 102

Woord Vooraf

Dit dossier is oorspronkelijk opgesteld ten behoeve van een tussenkomst bij Rector Prof.Dr. Anne De Paepe over de wetenschappelijke samenwerking van de UGent met Israël. Aanleiding ertoe vormden een aantal onderzoeksprojecten in het kader van het Europese kaderprogramma voor onderzoek en innovatie “*Horizon 2020*”. Zoals ook het geval is voor andere Belgische universiteiten, werken een aantal UGent centra en laboratoria erin samen met Israëlische entiteiten. Om praktische redenen, onder meer ook wat beschikbare gegevens betreft, werd het dossier toegespitst op het “*Technion – Israel Institute of Technology*” en zijn samenwerking met de wapenbedrijven “*Israel Aerospace Industries*” en “*Elbit Systems*”. De algemene conclusies ervan, echter, wat de betrokkenheid betreft van de Israëlische academia bij de jarenlange politiek van apartheid, bezetting en kolonisering, zijn ook van toepassing op andere instellingen.

Het bij de rector ingediende dossier werd ondertekend door 46 collega's van de UGent (later vervoegd door nog drie andere). Voor dat oorspronkelijke dossier (19 blz.), dat verzonden werd op 23 februari 2016, [klik hier](#). De rector antwoordde met een brief van 21 april 2016: [klik hier](#). Later, op 7 juni, werd door de rector nog een gesprek georganiseerd met een beperkt aantal ondertekenaars. Het punt werd dan geagendeerd voor de vergadering van de Raad van Bestuur van 1 juli 2016 en werd er doorverwezen naar de commissie voor Internationale Betrekkingen. Binnen deze commissie is de maanden nadien hard gewerkt aan de opstelling van een radicaal mensenrechtenbeleid voor de internationale activiteiten van de Universiteit Gent. Zie daarover het addendum op blz. 92-93. De BACBI Technion-campagne mag er zich op beroemen daar een belangrijk aanzet toe gegeven hebben.

Sedert de oorspronkelijke versie van het dossier van februari vorig jaar, heeft de uitgebreide versie die hier voorligt, een eigen, persoonlijke dynamiek gekregen. Ze besteedt veel ruimere aandacht aan *de algemene, ook ideologische en politieke context* binnen dewelke de academia in Israël functioneert als de intellectuele steunpilaar van het regime. De algemene teneur van het dossier blijft daarbij ongewijzigd maar de verdere uitwerking (vooral kap. 2) is volkomen voor mijn rekening. De oorspronkelijke ondertekenaars zijn er niet door gevat.

Landegem, 8 maart 2017.

Herman De Ley, em.prof.,
herman.deley@ugent.be
www.bacbi.be

Samenvatting

Al bijna zeventig jaar lang lijdt de inheemse bevolking van Palestina onder militaire bezetting, kolonisering, onteigening en verregaande armoede en ontbering. Met de huidige extreem-rechtse regering in Israël is er minder dan ooit vooruitzicht op een ommekeer. Openlijk racisme en al dan niet religieus ultranationalistisch extremisme, ook in regeringskringen, nemen bovenhands toe. In de West Bank en Oost-Jeruzalem pieken ondertussen de huizenslopingen, vernielingen van infrastructuur en stelselmatige landroof; de illegale kolonies worden almaar verder uitgebouwd. De recente resolutie 2334 van de Veiligheidsraad (23 december 2016) is door het Israëliësch politieke establishment “vertikaal geklasseerd”. De inwoners van de Gaza Strook overleven tenauwernood onder de wurgende blokkade, de materiële ellende en de dagelijkse militaire agressies. Alleen internationale externe druk op Israël, bij middel van een internationale boycot – een morele, democratische en vreedzame tactiek – én sancties, biedt enig perspectief op verandering.

Israël, als “Joodse” natiestaat, is het product van een Europees vestigingskolonialistisch project (“*settler colonialism*”) dat van start ging in de laatste decennia van de 19de eeuw. Gebaseerd op de politieke ideologie van het zionisme en gelegitimeerd door een historische lectuur van de Bijbelteksten, vormt Israël een verregaand militaristische samenleving. Zijn politiek ten overstaan van de inheemse Palestijnse bevolking volgt de dubbele logica van ontmenselijking en eliminatie. De in de wet verankerde discriminatie van de “niet-Joodse” bevolking van het land moet internationaalrechtelijk als apartheid worden gecategoriseerd.

In Israël's militarisme spelen universiteiten een heel belangrijke rol. Behalve voor intellectuele en ideologische ondersteuning staan een aantal onder hen ook in voor onderzoek naar en ontwikkeling van high-tech wapen-, bewakings- en beveiligingssystemen die de bezetting helpen verzekeren. Wat directe complicitéit betreft bij Israël's oorlogsoperaties, de zgn. “*Dahiya Doctrine*” beveelt het gebruik aan van niets of niemand ontziend wapengeweld ook tegen burgerbevolking en civiele infrastructuur. De “doctrine” werd ontwikkeld aan de Tel Aviv University, en kreeg haar toepassing bij de offensieven tegen Libanon en de Gaza Strook. De stuitende moorddadigheid ervan valt mede te verklaren vanuit het virulente anti-Arabische racisme binnen de Israëliësch kolonistenstaat.

Het “*Technion – Israel Institute of Technology*” is meer dan elke andere universitaire instelling vervlochten met Israël's militair-industriële complex. Het staat vooraan inzake innovatieve militaire spitstechnologie. Behalve professoren en onderzoekers zijn ook studenten en afgestudeerden nauw betrokken bij de samenwerking met grote wapenbedrijven.

“*Israel Aerospace Industries*” (IAI), dat in handen is van de overheid en één van Israël's grootste bedrijven, heeft een hecht partnership met het Technion. Eind 2010 bv. sloten beide een meerjarenakkoord voor onderzoek op het gebied van “*autonome systemen*”. IAI produceert wapentuig op maat voor het leger. Daartoe behoren niet op de laatste plaats militaire drones, zoals de “*Heron TP*”. De “*Hermes*” (450 en 900) gevechtsdrones zijn dan weer een product van Technions samenwerking met Elbit Systems Ltd., een particulier be-

drijft dat ook militaire bewakings- en veiligheidsuitrusting produceert. Een “nuttig” product van de samenwerking is bv. de elektronische bewakings- en detectietechnologie voor de wachttorens en hekkens van de illegale Apartheidsmuur en de checkpoints alsook voor de hekkens rond de Gaza Strook en rond de kolonies.

Het partnership universiteit-wapenindustrie uit zich ook in gezamenlijke onderzoekscentra en het inrichten van cursussen en opleidingen. Dat geldt bv. voor het MBA (*Master of Business Administration*) dat het Technion speciaal inricht voor de managers van “*Rafael Advanced Defense Systems*”, een andere grote wapenfabrikant in handen van de overheid waarmee het Technion eveneens nauw samenwerkt.

Vergeleken met de buitenlandse wapenindustrie en -handel, beschikt de Israëlische over een belangrijke troef: de wapen-, bewakings- en repressiesystemen ervan zijn “*combat-proven*”. De bezette Palestijnse gebieden, anders gezegd, fungeren als haar testlaboratoria en de Palestijnen erin opgesloten als haar “*lab rats*”. De bezetting is daarmee ook “*big business*”. Ten gerieve van de (erg lucratieve) wapenhandel biedt het Technion sedert vorig jaar ook een speciaal opleidingsprogramma aan voor toekomstige professionelen.

Tussen universiteit en leger in Israël mag gesproken worden van een quasi organische relatie. Anders dan bij ons, dus, is er geen tussenschot tussen beide. Op vele campussen is het leger fysiek aanwezig en worden opleidingen voorzien voor officieren en soldaten. Professoren zijn vaak hogere (reserve) officieren. Het Technion is de instelling met, bij staf en studenten, het hoogste aandeel militairen; er wordt ook voorzien in gezamenlijke academische initiatieven met het leger. Deelname van Technions student-soldaten en reservisten aan de moorddadige oorlogsoperaties tegen de Gaza Strook werd door de universitaire overheid toegejuicht en beloond met extra voordelen. Het Technion vormt aldus de intellectuele speerpunt van Israëls etnisch-religieus nationalisme. Zijn professoren, onderzoekers, studenten en oudstudenten zijn medeplichtig aan Israëls systematische schendingen van de internationale rechtsregels en de mensenrechten van de Palestijnen.

De “*success story*” van het Israëlische academisch-militair-industriële complex is mede afhankelijk van de bereidheid van buitenlandse regeringen, universiteiten en bedrijven om ermee samen te werken. De EU speelt hierin een belangrijke rol: via “*Horizon 2020*” bv. participeert het Technion in tientallen projecten en ontvangt het meer dan 17 miljoen euro. Het wapenbedrijf IAI krijgt 2 miljoen euro. Van groot belang is ook de Israëlische wapenhandel, met name in high-tech systemen. In steeds meer landen vinden de beveiligings- en bewakingstechnologieën afnemers.

Sedert oktober 2015 tot midden 2016 waren Israëli's en Palestijnen verwickeld in een geweldspiraal. Zoals de Secretaris-Generaal van de VN heeft opgemerkt, mag het Palestijnse jongerengeweld niet in een vacuüm begrepen worden; het is een onvermijdelijk gevolg van de jarenlange uitzichtloze bezetting en onderontwikkeling. Moet ook in rekening worden gebracht: de decennialange aanslag op Palestina's “*menselijk kapitaal*”, niet enkel maar ook op cultuur en onderwijs. Het recht op onderwijs en de academische vrijheid worden stelsel-

matig en doelbewust geschonden. Universitaire campussen worden door het bezettingsleger bestormd, geplunderd en vernield. Professoren en studenten worden opgepakt en gevangengezet. De samenwerking met de internationale academische wereld wordt gedwarsboemd...

Voor Universiteit Gent brengen partnerships zoals die met het Technion en het IAI het risico met zich dat zij mee aansprakelijk zou worden gesteld voor Israëls schendingen van het internationaal recht en de mensenrechten, zo al niet voor oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid. Als universiteit die 'durft denken' en humane waarden uitdraagt, moet de UGent zichzelf hieromtrent in vraag durven stellen. Zolang de koloniale overheersing voortduurt en het internationaal recht door Israël geschonden blijft worden, dient de samenwerking met Israëlische instituten en bedrijven resoluut te worden afgewezen. De solidariteit met de verdruchte Palestijnse bevolking en in het bijzonder met de universiteiten en hogescholen, hun docenten en studenten, moet worden uitgebouwd, ook institutioneel. [Zie nu het belangrijke addendum, p.94, inzake het nieuwe mensenrechtenbeleid ten gerieve van de internationale activiteiten van de UGent.]

1. Inleiding.

1.1. Bijna 70 jaar geleden, met de *Nakba*, werd het Palestijnse volk het slachtoffer van een grootschalige etnische zuivering en onteigening van zijn land, rijkdom en cultuur. Ruim 750.000 van hen werden uitgedreven.¹ Sedertdien leven de Palestijnen nog altijd hetzij als stateloze vluchtelingen in ballingschap in de kampen, hetzij als gediscrimineerde minderheid van tweede- of derderangs burgers in de Staat Israël, hetzij sedert 1967 – toen zij de laatste 22% van historisch Palestina verloren – onder een militaire dictatuur in de voortaan Bezette Gebieden. Vandaag, met de al maar groeiende macht, tot op regeringsniveau, van Israëlisch ultranationalistisch en religieus extreemrechts, is een ommekeer in Israëls koloniale Palestinapolitiek verder weg dan ooit.²

Racisme en ontmenselijking van de "*Arabs*" pieken.³ Buitengerechtelijke executies van Palestijnse jongeren worden toegejuicht. De slopingen van dorpen, huizen en structuren nemen schrikbarend toe en zo ook de landroof,⁴ ten gerieve van de verdere uitbreiding van illegale kolonies en toename van het aantal Joodse kolonisten.⁵ De Gazastrook, met de al meer dan 10 jaar aanhoudende blokkade en belegering, gaat ten onder aan extreme ar-

---

1 Zie hierover het gezaghebbende boek van Ilan Pappé, "*The Ethnic Cleansing of Palestine*" (2006).

2 Opgemerkt moet worden dat voor de huidige politieke realiteit reeds in de jaren '80 en '90 gewaarschuwd is door Israëlische intellectuelen en academici, in de eerste plaats al door de beroemde filosoof en theoloog, Yeshayahu Leibowitz. Wat het Israëlische optreden in de Bezette Gebieden betref, noemde hij de settlers "*Judeo-Nazis*" en Israël zelf een "*Shabak Staat*". Zie Ilan Pappé, "*The Idea of Israel*" (2014), pp. 79-81.

moede, materiële en psychische ellende en een rampzalige gezondheidssituatie. Onderwijs is het aloude idee van de “*transfer*” – eufemisme voor etnische zuivering – van alle “*niet-Joodse*” inwoners uit historisch Palestina naar een of ander Arabisch land (zelfs Saoedi-Arabië is al geopperd) meer dan ooit springlevend. Net zoals een nieuw offensief tegen Gaza (of Libanon), lijkt ook een tweede *Nakba* al maar meer een reële mogelijkheid te worden.⁶

Binnen Israël, anderzijds, laat de ruk naar uiterstrechts⁷, zich meer en meer voelen in tal van maatregelen: zo worden ngo's en mensenrechtenorganisaties die kritisch staan tegenover de bezetting, hoe langer hoe meer belaagd en gestigmatiseerd als “*agenten van vreemde mogendheden*”.⁸ Vooral de speech over de kolonisatie, enkele maanden geleden, van de voorzitter van B'Tselem tijdens een speciale zitting van de Veiligheidsraad over de kolonies, leverde woedende reacties op.⁹ Media zien hun publicaties gecontroleerd worden door een militaire censuurinstantie¹⁰ en journalisten van buitenlandse media worden onder druk gezet. Een nieuwe wet verplicht artistieke instellingen – toneelgezelschappen, orkesten, dansgroepen... – op te treden in de illegale kolonies, willen ze althans geen aanzienlijk subsidieverlies lijden (min 33%; wie er wél optreedt, krijgt 10% extra). Ook de

---

3 Volledigheidshalve: niet enkel de Palestijnse “*Arabs*” zijn het slachtoffer van racisme in Israël: dat geldt ook nog altijd voor de zgn. Mizra(c)him, dwz “*Oosterse*” of “*Arabische Joden*”, afkomstig uit Irak, Syrië, Jemen..., maar ook uit Noord-Afrika (ook Sephardim genoemd). Ben-Goerion beschimpte hen als halve wilden. Zij moesten “geontarabiseerd” worden, of alleszins hun kinderen: duizenden (voornamelijk Jemenitische) kinderen werden in de jaren 1950 ontvoerd en aan Ashkenazim weggeschonken. Zie J. Cook, “*The shocking story of Israel’s disappeared babies*”, [klik hier](#): “*The Arabness of these Jews was viewed as a direct threat to the Jewish state’s survival, and one almost as serious as the presence of Palestinians. Israel set about “de-Arabising” these Middle Eastern Jews with the same steely determination with which it had just driven out most of the area’s Palestinians.*” Lees ook een speech van auteur Sami Michael (afkomstig uit Irak): “*Israel is the most racist state in the industrialized world*” (+972, August 9, 2012), [klik hier](#). Zie Ilan Pappé, o.c., kap. “*The Idea of Israel and the Arab Jews*”, pp. 179-196. PS: Ook Ethiopische joden en Afrikaanse asielzoekers hebben vandaag zwaar te lijden onder racisme, zie bv.: Revital Iyov, “*Israel Is a Racist Country. Take It From Me, an Ethiopian Israeli*” (Haaretz, June 30, 2016), [klik hier](#).

4 “*Israel’s West Bank land grabs biggest in decades*” (The Electronic Intifada, 30 March 2016): [klik hier](#). Februari 2017: de Knesset keurde op 6 februari 2017 de zgn. “*Regularization Bill*” goed die sinds bekend staat als de “*Land-Grab Law*”. De roof van Palestijns land wordt erdoor gelegaliseerd. Zie: Haaretz Editorial: “*Voting ‘Yes’ for Theft*” (Feb 6), via <http://www.haaretz.com/opinion/editorial/1.769902>.

5 Bv. “*77,000 Jewish settlers to move to new illegal West Bank settlements*” (MEMO, April 5, 2016), [klik hier](#). “*UN, EU slam Israel’s approval of large-scale settlement expansion, urge a halt to the decision*” (Ma’an, July 5, 2016): [klik hier](#). In totaal, sedert 1967, gaat het nu al om meer dan 600.000 kolonisten, d.i. 7% van Israëls bevolking. [klik hier](#). Feb 2017: 23 dec 2016 keurde de Veiligheidsraad Resolutie 2334 goed die Israëls kolonisatiepolitiek streng veroordeelde als een inbreuk op het internationaal recht.

filmindustrie wordt nu onder politieke controle geplaatst.¹¹ Er is ook een “*culturele loyauteit*” wet in voorbereiding die kunstenaars en gezelschappen wil verplichten een loyauteitsverklaring af te leggen aan de Joodse staat.¹² In de Israëlische kritische media wordt bij dat alles niet gearzeld om van “*cultureel terrorisme*” vanwege de minister van Cultuur te gewagen.¹³

Een nieuwe “*anti-terror bill*”, verder, maakt het voor veiligheidsdiensten en leger mogelijk elke vorm van kritische politieke activiteit of stellingname te vervolgen als “*terrorisme*” of aansporing (“*incitement*”) daartoe.¹⁴ Een recent voorbeeld van democratische ontsporing is de wet die aan voorstanders van een boycot, hetzij van Israël zelf hetzij enkel van de kolo-

---

6 Zoals bekend, is deportatie een doelstelling van Liebermans partij, “*Israël: Ons Thuis*”, maar als een “*morele*” optie wordt een “*bevolkingstransfer*” ook in academische kringen aanbevolen (zoals door het prestigieuze *Center for Interdisciplinary Studies* in Herzliya). Ook in de “*public mood*” en zeker in religieus extremistische hoek klinkt de kreet steeds luider, cf. Asa Winstanley, “*Israeli calls for ethnic cleansing grow louder*” (MEMO, June 19, 2016): [klik hier](#). Het idee zelf is zo oud als het zionisme (zie verder). Zoals Amira Hass het formuleert: “*Expelling Palestinians is a paradigm that’s alive and well in the Jews’ state - a plan that was carried out and that is always waiting to be replicated*” (Haaretz, June 8, 2016): [klik hier](#). Een recent onderzoek van het Pew Research Center, “*Israel’s Religiously Divided Society*” (March 8, 2016, [klik hier](#)), wijst uit dat zo goed als de helft van alle Israëli’s en 71% van de orthodoxen voorstander is van de uitdrijving van alle Palestijnen.

7 “*Israel is now firmly in the grip of a far-right, xenophobic, anti-peace, annexationist government, which includes thinly disguised fascists.*” (Uri Avnery, “*The Call of the Nation*”, 10/12/2016, [klik hier](#).)

8 De “*NGO-*” of “*Transparantie Wet*” werd ondanks fel verzet door de Knesset goedgestemd op 11 juli 2006. Ze voorziet dat ngo’s die voor meer dan de helft van hun budget steun ontvangen van buitenlandse instellingen (zoals de EU) dat steeds uitdrukkelijk moeten vermelden. Het betreft overwegend (25 van de 27) organisaties die van linkse signatuur zijn of gericht zijn op mensenrechten en sociale rechtvaardigheid (organisaties, meestal rechts of extreemrechts, die geld ontvangen van private buitenlandse donoren blijven buiten schot). Zie: Michael Schaeffer Omer-Man: “*How Israel is turning anti-occupation activists into dissidents*” (+972, July 4, 2016): [klik hier](#). “*The NGO Bill Is an Embarrassing Stain on the State of Israel’s History*” (Haaretz Editorial, July 13), [klik hier](#). Voor de lijst van ngo’s (Haaretz, June 3): [klik hier](#).

9 Voor de integrale tekst van Hagai El Ads toespraak zie: “*B’Tselem klaagt 49 jaar bezetting van Palestina aan in VN-Veiligheidsraad*” (De Wereld Morgen, 25 okt, 2016): [klik hier](#). Sedertdien is die kolonisatiepolitiek nog maar eens veroordeeld door de Veiligheidsraad (Resolutie 2334, van 23/12/16).

10 Haggai Matar, “*IDF Censor redacts 1 in 5 articles it reviews for publication*” (+972, Sept 26, 2016): [klik hier](#). “*The Israeli military censor has redacted, in full or in part, over 17,000 articles since 2011. While fewer articles have been censored in 2015 and 2016, the new IDF Censor is attempting to redact already-published information with alarming frequency*”.

11 Or Kashti & Itay Stern, “*Israel Increases Oversight of Film Industry, Prompting Cries of McCarthyism, Blacklisting*” (Haaretz, March 28, 2017), [klik hier](#).

nies, de toegang tot het land ontzegt.¹⁵ Gilad Erdan, de minister van Openbare Veiligheid, (maar ook van *“Strategic Affairs”*, d.i. BDS) heeft ondanks het verzet van Israëls Procureur-Generaal, binnen zijn ministerie een speciale eenheid opgericht die een database moet aanleggen met de namen van Israëlische burgers die de settlements boycotten.¹⁶

Wat de campagne betreft tegen de politieke vertegenwoordiging van de niet-Joodse minderheid in Israël (ca 20%), is er een wet gestemd om Israëlisch-Palestijnse parlementsleden hun democratisch mandaat in de Knesset te kunnen ontnemen (op grond van zgn. *“incitement to racism and support of armed struggle against Israel”*)...¹⁷ Tenslotte zal een nieuwe wet niet-Joodse burgers verplichten bij verkiezingen loyaleit te zweren aan Israël als *“Joodse Staat”*.¹⁸ Het wekt dan ook geen echte verwondering wanneer een Israëlisch waarnemer schrijft:

*“After a short era of democracy, Israel has become, as astute writers on this editorial page have pronounced, a fascist country. And as a derivative of this, an apartheid nation.”*¹⁹

---

12 Mairav Zonszein, *“Knesset hearing on unflattering press coverage looks like ‘witch-hunt’”* (+972, Feb 9 2016): [klik hier](#). *“A new age of state censorship, and what we’re doing about it”* (+972, Feb 18, 2016): [klik hier](#). Yair Ashkenazi, *“Israel Asks Culture Institutions to Declare if They Hold Performances in Settlements”* (Haaretz, June 15, 2016): [klik hier](#). Yair Ashkenazi, Jonathan Lis, Jack Khoury & Sharon Pulwer: *“Israel’s Nationalistic ‘Loyalty in Culture’ Bill Passes Legal Test”* (Haaretz, Feb 25, 2016): [klik hier](#): *“Bill gives Culture Minister Miri Regev power to cut funding for cultural activities that ‘contravene the principles of the state.’”*

13 Rami Younis, *“The cultural terrorism of Miri Regev”* (+972, March 28, 2017): [klik hier](#).

14 Zie: Emily Mulder, *“Critics say Israel’s new ‘terrorism’ law criminalizes Palestinian political activism”* (Mondoweiss, June 16, 2016): [klik hier](#). Ook caritatieve organisaties kunnen vervolgd worden voor *“indirecte”* steun aan *“terroristische organisaties”*. Wie niet zelf betrokken is bij *“terroristische daden”* maar ze wel *“steunt”*, kan veroordeeld worden tot levenslang. Zie: Adalah, *“‘Anti-Terror’ (Counter-Terrorism) Law”*, via <https://www.adalah.org/en/law/view/598>.

15 *“Together with a previous Knesset law from 2011, which made Israeli citizens who espouse a boycott of settlements liable for damages, the new law takes Israel one more step down the slippery slope, if not an actual free-fall, of curtailing freedom of speech and instituting thought police instead”*, zo Chemi Shalev, *“The New Anti-boycott Law Is anti-Zionist and anti-Jewish”* (Haaretz, March 7, 2017), [klik hier](#).

16 Een petitie hiertegen, *“Police Minister Erdan, add us to your blacklist!”*, werd al door meer dan duizend Israëliërs ondertekend, zie: Occupation Magazine (5 april, 2017), [klik hier](#).

17 Jonathan Cook, *“Israel is on the brink of a tyranny of the majority”* (The National, Feb 23, 2016): [klik hier](#). De *“expulsion bill”* is nu in derde lezing goedgekeurd (Jonathan Lis, Haaretz, July 20, 2016): [klik hier](#).

18 Haaretz Editoriaal van 12 maart 2017: *“An Arab-free Knesset”*, [klik hier](#).

Zionistisch links (Arbeidspartij en Meretz), ooit vereenzelvigd met het “vredeskamp”, dreigt met de huidige toenemende verrechtsing voor vele jaren in het verdomhoekje terecht te komen, zo al niet politiek irrelevant te worden.²⁰ Voor de Palestijnen maakt het niet veel uit: het onderscheid tussen zionistisch links en zionistisch rechts is er altijd een van gradatie eerder dan van essentie geweest.²¹

PS “Israël”. In dit dossier wordt stelselmatig verwezen naar “*Israël*”, “*de Staat Israël*” of “*de Israëlische staat*”. Dat gebeurt gemakshalve. Bedoeld wordt steeds: het, wat de “*onteigening*” (“*dispossession*”) en onderdrukking van de Palestijnen betreft, al bij al coherente politieke beleid dat gevoerd is door de opeenvolgende regeringen van de Arbeid(er)spartij en Likoeed, sedert 1948. De Israëlische *samenleving*, daartegenover, is bijzonder verdeeld en complex. In Richard Ben Cramer, “*How Israel Lost. The Four Questions at the Heart of the Middle East Crisis*” (2005), pp. 191-3, krijgen we een lijstje van 6 “*stammen*”: 1) de Ashkenazim (ca 1 milj.), 2) de Russen (ca 1 milj.), 3) de Israeli Arabs (ca 1 milj.), 4) de (ultra)orthodoxen (circa 1 milj.), 5) de kolonisten (meer dan een half milj.), 6) de Arabische joden (*mizrahim/sephardim*). Vredesactivist Uri Avnery waarschuwt via de ex-chef van de Mossad voor een komende burgeroorlog, tussen Ashkenazim/Europeanen/links en Mizrahim/Oosterlingen/rechts. Wat houdt ze nog bijeen? Voor Avnery is dat “*the conflict, of course. The occupation. The perpetual state of war*”.²²

1.2. De Palestijnen, als de inheemse bevolking van historisch Palestina, hebben het onvervreemdbare recht te leven in vrijheid, gelijkheid en menselijke waardigheid. Hun recht op zelfbeschikking moet door Israël erkend worden, in overeenstemming met het internationaal en humanitair recht. Daartoe behoren de Vierde Conventie van Genève (1949)²³, de Universele Verklaring van de Mensenrechten en verschillende internationale verdragen²⁴ alsook vele tientallen resoluties van de Algemene Vergadering van de VN²⁵ en van de VN

---

19 Israel Harel, “*Cultural McCarthyism as Old as Israel Itself*” (Haaretz, April 3), [klik hier](#).

20 Zie: Mazal Mualem: “*Why it's crunch time for the Israeli left*” (Al Monitor, Sept 8, 2016), [klik hier](#).

21 Nadia Naser-Najjab: “*A Palestinian perspective on the legacy of Shimon Peres*” (+972, Sept 29, 2016), [klik hier](#).

22 Uri Avnery: “*Civil War*” (Gush Shalom, 3/9/16), [klik hier](#). Zie ook: Sam Bahour, “*US fuelling Israel's civil war*” (Middle East Eye, Aug 24, 2016), [klik hier](#).

23 Voor de Conventie van Genève, [klik hier](#). Ze bepaalt o.m. dat de Palestijnse inwoners van de Bezette Gebieden beschouwd moeten worden als “*protected persons*”. Zij verbiedt een bezettende mogendheid delen van zijn eigen burgerbevolking over te brengen naar bezet gebied (art. 49), enz.

Veiligheidsraad.²⁶

Deze laatste heeft in tal van resoluties Israël veroordeeld of opgeroepen van koers te veranderen. Israëls stelselmatige weigering eraan gehoor te geven, is altijd zonder gevolgen gebleven. Eén van de meest uitgesproken resoluties is Resolutie 465 van 1 maart 1980:

“[The Security Council] determines that all measures taken by Israel to change the physical character, composition, institutional structure or status of the Palestinian and other Arab territories occupied since 1967, including Jerusalem, or any part thereof, have no legal validity and that Israel's policy and practices of settling parts of its population and new immigrants in those territories constitute a flagrant violation of the Fourth Geneva Convention and also constitute a serious obstruction to achieving a comprehensive, just and lasting peace in the Middle East. Strongly deplores the continuation and persistence of Israel in pursuing those policies and practices. Calls upon the government and people of Israel to rescind those measures, to dismantle the existing settlements and in particular to cease, on an urgent basis, the establishment, construction and planning of settlements in the Arab territories occupied since 1967, including Jerusalem. Calls upon all States not to provide Israel with any assistance to be used specifically in connection with settlements in the occupied territories; and requests the Commission to continue examining the situation relating to settlements, to investigate the reported serious depletion of natural resour-

---

24 Israël maakt o.m. inbreuk op het recht op eigendom, het recht op: huisvesting, een adequate levensstandaard, bewegingsvrijheid, vrije beschikking over natuurlijke hulpbronnen, gelijkheid en zelfbeschikking. Bijzonder relevant inzake internationale verdragen: het *International Covenant on Civil and Political Rights*, in voege vanaf 23 maart 1976. Art. 1.1: *“All peoples have the right of self-determination. By virtue of that right they freely determine their political status and freely pursue their economic, social and cultural development.”* Voor de tekst: [klik hier](#). Israël heeft het convenant ondertekend.

25 Bv. resolutie A/RES/58/163 (22 December 2003), Topic: *“The right of the Palestinian people to self-determination”* (160+, 6-): [klik hier](#). De resolutie roept o.m. op voor *“(t)he withdrawal of Israel from the Palestinian territory occupied since 1967”*.

26 Het Israëlische standpunt luidt dat de 4de Conventie van Genève niet van toepassing is omdat er geen sprake zou zijn van een *“bezetting”*. Zie bv. Rachel Avraham, *“Why Israel Is Not Violating Fourth Geneva Convention”* (United with Israel, Feb 13, 2013): [klik hier](#). Op de website van het Israëlische Ministerie van Buitenlandse Zaken is een pagina te vinden over *“Israeli Settlements and International Law”*, die dateert van mei 2001. Daarin is te lezen dat Israël het volste recht heeft om nederzettingen te vestigen op o.m. de West Bank: [klik hier](#). Zie Paul de Waart, *“Joodse Nederzettingen en het Internationaal Recht”*, in: Soeterik, p. 74 e.v. In de gangbare Newspeak in Israël wordt iplv van *“bezetting”* bv. gesproken van *“preventieve bescherming”* in het belang van Israëls *“veiligheid”*. In plaats van *“bezette gebieden”* heeft men het vaak over *“betwiste gebieden”*, maar vanuit religieus-nationalistische hoek wordt systematisch van *“Judea-Samaria”* gesproken om de West Bank aan te duiden als zijnde *“Joods”* territorium.

ces, particularly water, with a view to ensuring protection of those important natural resources of the territories under occupation."

Zijn ook belangrijk: het "Rome Statute of the International Criminal Court" (trad in werking op 1 juli 2002)²⁷ alsook de uitspraak door het Internationaal Gerechtshof (juli 2004) m.b.t. de Apartheids- of Scheidingsmuur op Palestijnse grond.²⁸ Er moet daarom een einde komen aan de kolonisering van de West Bank inclusief Oost-Jeruzalem, aan de wurgende blokkade en dagelijkse militaire belegering van de Gazastrook, aan de geïnstitutionaliseerde apartheid in Israël en de West Bank en aan het uitzichtloze lot van miljoenen stateloze vluchtelingen in de kampen (in de Gaza Strook, de West Bank en de omringende landen).²⁹

Op loze retoriek na waarin geregeld "bezorgdheid" wordt geuit of Israëls misdrijven nog maar eens worden "veroordeeld", blijft de internationale gemeenschap hier schromelijk (en schandelijk) in gebreke.³⁰ Bijna 70 jaar na zijn afkondiging geniet de staat Israël nog altijd

---

27 [Klik hier](#). Het Statuut van Rome is het verdrag waarop het Internationaal Strafhof gebaseerd is. In artikel 8 (lid 2, b-viii) staat onder het kopje "War Crimes" vermeld, als een van de misdrijven: "The transfer, directly or indirectly, by the Occupying Power of parts of its own civilian population into the territory it occupies, or the deportation or transfer of all or parts of the population of the occupied territory within or outside this territory."

28 "Legal Consequences of the Construction of a Wall in the Occupied Palestinian Territory", Advisory Opinion, ICJ, July 2004: [klik hier](#). Op 21 juli 2004 heeft de AV van de VN met een overweldigende meerderheid van 150 stemmen vóór en 6 tegen (10 onthoudingen) haar instemming betuigd met de uitspraak van het Hof. Het ICJ bevestigt behalve de illegaliteit van de Muur (wegens annexatie van Palestijns grondgebied) onder meer ook dat de West Bank wel degelijk "bezet" wordt en dat de 4de Conventie dus wel degelijk van toepassing is op de Gebieden; stelt dat de kolonies in de Bezette Gebieden m.i.v. Oost-Jeruzalem in strijd zijn met het humanitair volkenrecht; bevestigt het recht van het Palestijnse volk (dat als zodanig erkend wordt) op zelfbeschikking en de plicht van Israël om dat recht te respecteren; andere staten moeten hulp of bijstand weigeren aan de handhaving van de situatie, enz.

29 Artikel 13 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens behelst het recht op terugkeer van vluchtelingen. Het werd bekrachtigd voor de Palestijnse vluchtelingen door Resolutie 194 (III) para. 11 (27 November 1948) van de VN Algemene Vergadering: [klik hier](#). De resolutie is telkens herbevestigd in latere sessies van de VN AV (bv. A/RES 69/89, 5 Dec. 2014: [klik hier](#)). Zie: "De betekenis van VN-Resolutie 194" (Badil Resource Center), in: Soeterik, p. 362e.v. PS De meerderheid van Palestijnse vluchtelingen leeft in kampen in de Bezette Gebieden, zie Allison Deger, "Number of Palestinian refugees in occupied territories has increased by 1 million in the past decade" (Mondoweiss, June 22, 2016): [klik hier](#). Ca 41,6% van de bevolking in de Gebieden zijn vluchtelingen. Bijna 50% van de totale Palestijnse bevolking leeft in de diaspora, buiten historisch Palestina (Palestinian Central Bureau of Statistics).

30 Vb.: "UK calls on Israel to halt illegal settlement activity, condemns plans for 323 new units in Jerusalem" (Ma'an, July 30, 2016): [klik hier](#). De frustratie vanwege Palestijnse vertegenwoordigers is heel begrijpelijk: "Palestinian Foreign Affairs Ministry to World: Stop issuing useless condemnations" (Mondoweiss, July 29, 2016): [klik hier](#).

een kwalijk uitzonderingsstatuut dat het hem mogelijk maakt straffeloos het internationaal recht te blijven schenden.³¹ Ook het zogenaamde “vredesproces”: “Madrid”, “Oslo”, “Camp David” en de “Road Map” van het “Quartet”³² is een charade gebleken. Terwijl uitsluitend tegemoetkomingen werden gevraagd van Palestijnse zijde (de laatste is dat zij Israël moeten erkennen als de “natiestaat van het Joodse volk”), heeft het Israël de gelegenheid gegeven volgens een beproefde tactiek al maar verdere “facts on the ground” te creëren.³³ Hetzelfde geldt voor de door de Europese Commissie nog altijd bepleite *dialogo*” en “*constructief engagement*”, waaronder “*een regelmatige dialoog met Israël over kwesties met betrekking tot de mensenrechten*”: langs de zijde van Israëls politieke leiders waren en zijn dialoog en onderhandelingen nooit meer geweest dan een schertsvertoning die hen toelaat de regels van het internationaal recht en de fundamentele rechten van de mens te blijven schenden.

Wat anderzijds de kritische krachten binnen Israël betreft, mogen we ons helaas geen illusies maken: de jarenlange “*actieve coöperatie tussen de vredeskampen langs beide zijden*” (zoals nog bepleit door de Israëlische vredesactivist Uri Avnery³⁴) heeft met de politieke ontwikkelingen in Israël haar machteloosheid bewezen.³⁵ Anderzijds, dat de meerderheid van de Israëlische academia, aangezien overwegend “centrumlinks”, Israëls Palestina-politiek zou afwijzen, berust op een mythe.³⁶ Zoals Omar Barghouti schrijft: “*De grote meerderheid van de Israëlische academici is reservist in het leger, heeft dus rechtstreeks kennis*

---

31 Nog zeer onlangs (24 maart 2017) werden in de UN Human Rights Council 5 Palestinaresoluties gestemd (ondanks verzet van VS). De UK stemde voor 2 van de 5 maar dreigde voortaan steeds tegen te zullen stemmen wegens “*selectieve focus*” op Israël, zie The Times of Israel, March 24, [klik hier](#).

32 Akiva Eldar, “*Quartet's latest edition of Israel-Palestine report offers nothing new*” (Al-Monitor, July 5, 2016): [klik hier](#). Commentaar van Uri Avnery ([klik hier](#)): “*This ridiculous document of the Quartet, composed of the US, Europe, Russia and the UN, is intent on creating an equilibrium – equally blaming the conqueror and the conquered, the oppressor and the oppressed, ignoring the occupation altogether. Verily, a masterpiece of hypocrisy, a.k.a. diplomacy.*”

33 Voor een kritiek op de zgn. Oslo Akkoorden zie nog altijd: Edward Said, “*The Morning After*” (London Review of Books, Vol. 15 No. 20 · 21 October 1993): [klik hier](#).

34 “*The Great BDS Debate*” (Gush Shalom, 12/3/2016): [klik hier](#).

35 Wat de recente betoging betreft tegen de bezetting, zie: Ofer Neiman: “*A show of weakness: The ‘Israeli Peace Movement’ marches in Jerusalem*” (Mondoweiss, April 3, 2017): [klik hier](#).

36 In 2008 circuleerde binnen de Israëlische academia een petitie waarin werd opgekomen, niet tegen de bezetting maar, heel bescheiden, voor het opheffen van de restricties op de vrijheid van beweging van Palestijnse academici: zij kreeg 407 ondertekeningen, daar waar volgens de initiatiefnemers ongeveer 9.000 academici waren aangeschreven, [klik hier](#).

*van de dagelijkse misdaden en neemt eraan deel”.*³⁷

Nu al pleiten leden van Netanyahu's regering voor de regelrechte annexatie van de West Bank. De kolonisatie en etnische zuivering van de zgn. Zone C (62% van de West Bank, met de Oslo Akkoorden “voor vijf jaar” onder de volledige controle van Israël) is verder opgedreven (het aantal kolonisten is bijna verviervoudigd, het aantal kolonies verdrievoudigd; in de ruim 200 kolonies worden al maar meer woonheden gebouwd; nieuwe kolonies staan op het getouw).³⁸ Zone A, amper 12% van de West Bank, staat in theorie onder de bevoegdheid van een (collaborerende en corrupte) Palestijnse Autoriteit³⁹ maar is door de Muur met zijn wachttorens, de kolonies, de honderden checkpoints en de exclusief Joodse “bypass roads” herleid tot een archipel van aparte, afgesloten kantons die door de Palestijnen slechts moeizaam, via de checkpoints en enkel met de nodige pasjes, kunnen verlaten of bereikt worden.

1.3. Zoals ook de van oorsprong Amerikaanse, Israëlische journalist, Larry Derfner, ontgoocheld, concludeert:⁴⁰

“Not that I like the idea of advocating the boycott of my own country, but since it is now clear that Israel will not change of its own accord and that America is unwilling to force it to change, there’s no way left but the South Africa model to end the occupation, and so BDS seems the lesser of two evils, the greater one being occupation forever.”

Het is (ook) onze overtuiging dat, naar het voorbeeld van de strijd tegen Zuid-Afrika's Apartheid in de jaren '60 tot '90 van de vorige eeuw, enkel de *externe druk* van een mondiale boycot – druk én op de Israëlische én op de westerse, politieke en economische elites

---

37 “Boycot als een daad van moreel verzet” (2004), in: Soeterik, p. 341.

38 Voor een kaartje (.png), [klik hier](#). Dat geldt nu (feb 2017) ook na de goedkeuring door de Veiligheidsraad van Resolutie 2334 (23 dec 2016). De Israëlische regering heeft erop gereageerd met de aankondiging van de bouw van 6.000 nieuwe “settlement units” in de West Bank en Oost-Jeruzalem. Bovendien heeft de Knesset op 6 februari een zgn. “Regularization Bill” goedgekeurd – de “Land-Grab Law” wordt hij genoemd – die de diefstal van Palestijns land gelegaliseerd heeft.

39 Ze besteedt 1/3 van haar budget aan de veiligheidsdiensten en fungeert onder de “security coordination” als politieagent voor Israël. Het belet niet dat het Israëlische leger geregeld raids houdt in zone A.

40 In: James North, “New book by Larry Derfner, the American-turned-Israeli journalist, crushes liberal Zionism” (Mondoweiss, April 4), [klik hier](#). In de VS wordt het verzet in Joodse middens tegen Israël's Palestijnapolitiek en pro de internationale boycot vooral gedragen door Jewish Voice for Peace, zie bv. over haar belangrijkste woordvoerder, Rebecca Vilkomerson: “The Jewish Voice at the Heart of the Boycott Israel Movement” (BDS Movement, March 29, 2017): [klik hier](#).

- perspectief biedt om op termijn de nodige koerswijziging af te dwingen. De boycot beoogt noch de vernietiging noch het bankroet van Israël. Hij is niet gericht tegen personen maar tegen een volgehouden nefaste politiek van Israël en de instellingen die haar, actief of stilzwijgend, ondersteunen. De boycot is ook niet principieel maar tactisch, is geen doel maar een middel: hij stopt zodra er een einde komt aan de onderdrukking en de apartheid. Hij biedt de gelegenheid om universele ethische beginselen alsnog in de praktijk gerealiseerd te krijgen.

De boycotcampagne is een *rechtencampagne*, geen politieke: zij beoogt, zoals gezegd, het herstel van de burger- en mensenrechten van de Palestijnen. Welke *politieke* oplossingen er zullen moeten gebracht worden om tot een rechtvaardige vrede te komen: twee staten, één bi-nationale staat, een federatie of één seculiere staat met gelijke rechten voor alle burgers -, is een zaak tussen Israeli's en Palestijnen zodra de grondrechten van deze laatsten hersteld zijn. Wij verzetten ons echter tegen een nekoloniale oplossing opgelegd van bovenaf, door de bezetter en/of de VS, waarin Palestina definitief zou herleid zijn tot een reservaat onder buitenlandse controle.⁴¹

De boycot is ook een *educatief* middel: hij beoogt het informeren en mobiliseren van de wereldopinie in dienst van de bevrijding van het Palestijnse volk na bijna 70 jaar van onrecht. Daartoe wil hij ook Israëls aanspraak op moreel gezag confronteren met zijn immorele praktijk en zodoende de hardnekkige fabel doorprikken dat, hier, de onderdrukker het slachtoffer zou zijn van de onderdrukte. In dit opzicht doet de boycot reeds zijn werk trouwens: nu reeds, inderdaad, valt in Israëlische regeringskringen de weeklacht te horen dat de Israëlische staat in de internationale gemeenschap gepercipieerd wordt als een "*pariah state*" want gelijkgesteld wordt aan een apartheidstaat.⁴² Of de zoveelste "opsmuk" (*hasbara*) campagne met een ongewijzigd beleid daaraan veel zal kunnen verhelpen, valt sterk te betwijfelen.

Een discussiepunt binnen de BDS-beweging betrof lang de vraag of naar analogie met Zuid-Afrika ook in het geval van de Israëlische heerschappij over historisch Palestina mocht gesproken worden van een "*apartheidsregime*", in de zin bedoeld door de *International Convention on the Suppression and Punishment of the Crime of Apartheid*, aangenomen door de VN Algemene Vergadering, in november 1973 (zie ook *The Rome Statute* van 2002). In zoverre het ook bij Israël om een geïnstitutionaliseerde segregatie, onderdrukking en discriminatie gaat van een bevolkingsgroep op basis van raciale, etnische of religieuze

---

41 Zie Nafeez Ahmed, "*The New 'Two-State Solution' That Would Colonize Palestine*" (Alternet, Aug 28, 2016), [klik hier](#).

42 Zie Barak Ravid, "*World Sees Israel as a Pariah State, Senior Gov't Official Says*" (Haaretz, Aug 7, 2016): [klik hier](#). In een edito van dezelfde krant wordt Israël vergeleken met een leprolijder: "*How to Cure Israel's Diplomatic 'Leprosy'*" (Haaretz, Aug 9, 2016), [klik hier](#). In beide gevallen belooft de politieke verantwoordelijke nog maar eens een plan om Israëls *imago* in de wereld alsnog te verbeteren.

hoedanigheden, lijkt ondanks verschillen met de Zuid-Afrikaanse Apartheid het gebruik van dit juridische begrip (apartheid geldt internationaalrechtelijk als de tweede grootste misdaad tegen de menselijkheid) ook mbt Israël inderdaad gerechtvaardigd.⁴³

Die discussie is nu op wetenschappelijk niveau beslecht met een rapport dat gepubliceerd is onder de hoofding van een VN commissie: "*UN Report: Israeli Practices towards the Palestinian People and the Question of Apartheid*" (Beirut 2017).⁴⁴ De experts (de professoren Richard Falk en Virginia Tilley) komen erin tot de conclusie

"that available evidence establishes beyond a reasonable doubt that Israel is guilty of policies and practices that constitute the crime of apartheid as legally defined in instruments of international law".

De vergelijking makend met de boycotcampagne tegen Zuid-Afrika, komen zij ook tot de aanbeveling dat niet enkel de andere staten er internationaalrechtelijk toe gehouden zijn om alles te doen wat in hun vermogen ligt om een einde te stellen aan het Israëlische apartheidsregime, maar dat ook de *civiele* mondiale samenleving samen met individuele actoren er moreel toe geroepen zijn om bij middel van de BDS-campagne de noodzakelijke druk op Israël uit te oefenen:

(the transnational activism of civil society should contribute to) "exert pressure on Israel to dismantle apartheid structures and negotiate in good faith for a lasting peace that acknowledges the rights of Palestinians under international law and make it possible for the two peoples to live together on the basis of real equality.

1.4. De reden waarom de BDS-campagne de staat Israël "viseert", en bv. niet China of de VS (zoals vaak geopperd wordt), is vooreerst van pragmatische aard: het objectief van een boycotcampagne, namelijk een staat ertoe brengen de rechten van een onderdrukte bevolkingsgroep te eerbiedigen, moet doelmatig én haalbaar lijken. Dat is met een boycot van China of de VS duidelijk niét het geval. Wél voor een land als Israël dat sterk afhankelijk is

---

43 De discussie blijft interessant: Voor een overzichtelijke argumentatie, zie Jonathan Cook, "*Israel is an apartheid state. Period*" (Oct 28, 2013), [klik hier](#). Ook: Ben White, "*Why Israel is an apartheid state*" (Palestine Solidarity Campaign, July 15, 2016): [klik hier](#). Over de gelijkenissen met Z-Afrika: Ilan Pappé (ed.), "*Israel and South Africa. The Many Faces of Apartheid*". Zed Books, 2015. PS De Israëlische politici waren altijd sterk geïnteresseerd in de ervaringen van het Zuid-Afrika's apartheidsregime, met zijn zogenaamd onafhankelijke, zwarte "*thuislanden*" of Bantoestans (cf. ook de nauwe militaire samenwerking tussen beide landen). Zie J.Cook, "*Disappearing Palestine*", p. 105-106.

44 Voor het rapport (dat ondertussen onder Israëlische en Amerikaanse druk verwijderd werd van de website van de betreffende *UN Economic and Social Commission for Western Asia*: [klik hier](#). Voor de "Executive Summary", [klik hier](#). Zie nu bv.: Ben White, "*UN report: Israel has established an 'apartheid regime'*" (Al-Jazeera, March 15, 2017), [klik hier](#). Ook: Mark Levine: "*What did the UN apartheid report expose in reality?*" (Al-Jazeera, March 19 2017): [klik hier](#).

van het internationale verkeer en van de samenwerking met de EU in het bijzonder, niet enkel economisch maar ook cultureel, intellectueel, militair, wetenschappelijk, enz.

Anderzijds, wat de vele staten betreft die zich schuldig maken aan grove schendingen van de mensenrechten, en waartoe Israël dus ook behoort, is het geen kwestie van “of” de ene “of” de andere, maar van “ook”. Anders gezegd, moet de vraag niet zijn welke staat *in de plaats van Israël* geboycot dient te worden, maar *welke evenééns* voor een boycot in aanmerking kan komen.⁴⁵ De aandacht voor Israëls Palestinalitiek houdt helemaal niet in dat wantoestanden in andere landen ontkend worden. Wel is het evident dat een verplichting om àlle gevallen van onrecht in de wereld aan te pakken vooraleer één aan te pakken, alleen maar zou leiden tot complete passiviteit. Tegelijkertijd, met de beperkingen eigen aan de menselijke staat, dringt een praktische taakverdeling zich op. Tenslotte, vanuit het oogpunt van het door de westerse wereld alom (en met name in de Arabische wereld) geproclameerde respect voor de mensenrechten, heeft “Palestina” nog altijd een voorbeeldfunctie. Zoals Pappé het formuleert:⁴⁶ “*you can never have a genuine conversation about human rights and civil rights as long as the exceptionalism of Israel continues.*”

Wat nog de motivering betreft om *Israël* aan een boycot te onderwerpen, moet gewezen worden op de zeer nauwe, geprivilegieerde relaties die het als een zogenaamd “Europees” land te midden van een Arabische *Umwelt*, met ons, in Europa en de VS, onderhoudt.⁴⁷ In zoverre Israëls leiders zich uitdrukkelijk beroepen op onze “liberale” waarden en zij onze massale steun genieten, zijn hun wandaden ook de onze. Geloofwaardige kritiek op Israël impliceert dus ook zelfkritiek, te weten op wat onze westerse verantwoordelijkheid betreft voor de catastrofale toestand waarin het Midden-Oosten vandaag meer dan ooit verkeert. Het Palestijnse drama, sedert 1948, ligt in zeer belangrijke mate aan de basis van de huidige antiwesterse vijandigheid in de Arabische wereld. Een geloofwaardige diplomatieke aanpak van de hedendaagse rampspoed vereist dat een einde wordt gesteld aan de twee maten en twee gewichten (*double standards*) politiek t.a.v. Israël en de Arabische wereld.

---

45 Zo Jason Kunin, “*Waarom Israel?*”, in Soeterik, pp. 326-333. Voor Israëls “*uitzonderlijkheid*” zie verder het PS “*Israëls uitzonderlijkheid*”, p. 20 e.v.

46 Zie, ook voor wat volgt, de belangrijke speech van Ilan Pappé van 2 mei 2016: “*Palestine is Still the Issue*”, [klik hier](#).

47 Denken we aan de 38 miljard dollar die Israël in de komende 10 jaar van de VS zal ontvangen (naast andere voordelen) en waarvan 75% bestemd is voor de militaire sector. Wat de EU betreft, is er bv. het meer dan 10 jaar oude Associatieverdrag, de wetenschappelijke samenwerking met Israël in het kader van Horizon 2020, de miljoenen die de EU besteedt aan projecten die vervolgens door Israël vernield worden, enz.

Het is ongetwijfeld juist dat Israël niet het enige land is dat de mensenrechten schendt; zelfs niet het land waar de ergste misdaden tegen de menselijkheid plaatsvinden. Symptomatisch echter voor het immoralisme van de Israëlische politieke leiders is dat zij dat gegeven als een vrijbrief beschouwen voor hun schendingen van het internationaal recht ten nadele van de Palestijnse bevolking. Zo in hun reactie op het protest van de EU tegen de geplande afbraak van tientallen woonsten (de meeste opgericht met EU-geld) in een beoëiendorp in Zone C (Khan al-Ahmar) en de eis dat Israël een eind zou stellen aan de afbraakpolitiek in die zone, afbraak die in strijd is met de 4de Conventie van Genève, als zijnde een Europese “obsessie”:

“Bar-Ilan also said Israel was astounded at the EU’s obsession with demolitions in Area C, the part of the West Bank under full Israeli control. “There are 32 humanitarian crises around the world, but the European Union opts to deal disproportionately only with what happens in Area C, which undoubtedly isn’t in a humanitarian crisis,” Nahshon quoted her as saying”.

Israëls arrogante misprijzen voor de afkeuring vanwege de internationale gemeenschap blijkt zeer recentelijk ook uit de pas gestemde wet (de zgn. “Kaminitz Wet”) die de repressie tegen zogenaamde “illegale” woonsten (en dat geldt voor de meeste Palestijnse woningen, ook in Oost-Jeruzalem) nog aanzienlijk verscherpt:

“La nouvelle loi prévoit notamment une peine pouvant aller jusqu’à trois ans de prison, augmente le montant des amendes et réduit les pouvoirs des tribunaux de différer des ordres de démolition.”⁴⁸

Israël is de enige nog resterende, actieve representant van het Europese zgn. vestigingskolonialisme (“*settler-colonialism*”).⁴⁹ Gefundeerd als dat was op de overtuiging van de Europeanen cultureel, moreel en politiek superieur te zijn, gepaard aan de ontmenselijking van de niet-blanke, niet-Europeaan, mag dit soort van kolonialisme een Europese creatie worden genoemd. Behalve in de eerste plaats Afrika, is precies ook het Arabische Midden-Oosten het slachtoffer geworden van het Europese imperialisme (met het zgn. Sykes-Picot Akkoord van 1916). De rampspoed van vandaag is er nog altijd een direct gevolg van.

---

48 “Israël: vote d’une loi sur les démolitions visant surtout la minorité arabe” (RTBF, 5 avril), [klik hier](#). Zie ook: “Le parlement israélien adopte une loi pour accélérer les démolitions : 50.000 maisons palestiniennes potentiellement menacées” (Pour la Palestine, 6 avril 2017), [klik hier](#).

49 Weliswaar met die bijzonderheid dat de zionistische kolonisatie niet uitging van een beweging die, bij de start, afhankelijk was van een imperialistisch moederland (hoewel de rol van het VK niet mag onderschat worden). Zie Shlomo Sand, “*The Invention of the Land of Israel*” (2012), p. 229.

In het geval van de vestiging van Israël, in 1947-49, is het niet tot een regelrechte uitroeiing gekomen van de Palestijnse bevolking. Israëls politiek toen en sedertdien, echter, was en is wel degelijk gebaseerd op de dubbele *settler-colonial* logica van ontmenselijking en eliminatie. Of er hieromtrent gesproken mag worden van een politiek van *genocide*, maakt vandaag het voorwerp uit van discussie. In de alledaagse betekenis van de term – (quasi) volledige uitroeiing van een volk of nationale groep – is dat niet het geval, maar de juridische voorwaarden gesteld door de VN “*Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide*” (9 december 1948) gaan minder ver.⁵⁰ Het Israëliëse optreden – dagelijks, in Gaza en de West Bank, en, herhaaldelijk, zeker met de moorddadige Gazaoorlogen – lijkt er wel degelijk op gericht de identiteit en levensvatbaarheid van de Palestijnse samenleving fundamenteel aan te tasten zo al niet te vernietigen.⁵¹ Met hun veelgeroemde “*somoed*” of weerbaarheid slagen de Palestijnen er nog altijd in weerstand te bieden. Zij strekken daarmee vandaag tot voorbeeld en inspiratie voor andere volkeren en gemeenschappen die eveneens opkomen voor hun rechten.⁵²

Een bekend bezwaar, tenslotte, tegen de boycot luidt dat hij Israëliësch (extreem)rechts in de kaart zou spelen.⁵³ Datzelfde bezwaar, echter, geldt dan ook ten aanzien van het moreel en juridisch legitieme verzet van het Palestijnse volk tegen zijn onderdrukking en kolonisering. Vanuit moreel opzicht hoëft dat verzet niet te leiden tot een nog grotere intolerantie en gewelddadigheid vanwege de onderdrukker; het zou ook begrip voor, zo al niet

---

50 Zo luidt één ervan: “(b) *Causing serious bodily or mental harm to members of the group*”, en de derde: (c) “*Deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part*”, wat toepasselijk lijkt in het geval van de Palestijnen. De intentie “*to destroy, in whole or in part, a national, ethnical, racial or religious group, as such*”, laat ruimte voor interpretatie. Voor de volledige tekst van de Conventie, [klik hier](#).

51 Sommige commentatoren (w.o. Pappé) gewagen van een “*incremental*” of “*creeping genocide*”, zie Zeina Azzam, “*The Movement for Black Lives, the Palestinian Struggle, and a Creeping Genocide*” (Common Dreams, Aug 15, 2016), [klik hier](#). Voor een meer juridische benadering zie nu: “*The Genocide of the Palestinian People: An International Law and Human Rights Perspective*” (Center for Constitutional Rights, Aug 25, 2016), [klik hier](#). Ook nog: Nora Barrows-Friedman: “*Why Israel’s actions can be called genocide*” (EI, Sept 6, 2016): [klik hier](#).

52 Een tijdje geleden was er veel ophef in Amerikaanse Israëlvriendelijke kringen naar aanleiding van de platformtekst uitgaande van de *Movement for Black Lives* wegens de expliciete link die erin gelegd wordt met de genocidaire onderdrukking van de Palestijnen. Zie: David Palumbo-Liu, “*Why Solidarity Between the Movement for Black Lives and Palestine Makes Sense*” (Truthout, Aug 24, 2016): [klik hier](#). In het kader van de kritiek op de Amerikaanse militaire budgetten wordt Israël scherp op de korrel genomen voor de onderdrukking van de Palestijnen (met de medeplichtigheid van de VS) en wordt de link gelegd tussen beide emancipatiebewegingen: [klik hier](#). PS Zij werden hierin voor 100% bijgetreden door de “*Jews of Color Caucus (Sephardi Mihrabi)*”, in hun “*statement*” van Aug 5, 2016: [klik hier](#).

53 Bv. de antropoloog Dan Rabinowitz, “*A Progressive Response to BDS*”, Dec 8, 2015, [klik hier](#).

empathie met de verdrukten en vernederden kunnen uitlokken. Israëliisch ultranationalistisch en religieus extreemrechts, in elk geval, heeft niet op de boycotcampagne gewacht om zich in het centrum van de politieke macht te vestigen. De verklaring daarvoor moet in de eerste plaats gezocht worden in de interne dynamiek van een op verovering en overheersing gerichte ultranationalistische ideologie (zie verder).

1.5. De internationale boycotcampagne is vandaag de meest effectieve, moreel consistente en geconcentreerde vorm van solidariteit met het Palestijnse volk.⁵⁴ Een vergelijkbaar vreedzaam alternatief biedt zich niet aan.⁵⁵ Ook wij geven daarom gehoor aan de oproep uitgaande van het brede Palestijnse middenveld (meer dan 170 civiele organisaties) voor een internationale boycot van Israël, economisch en militair zowel als academisch en cultureel.⁵⁶ Vermeldenswaard hierbij is dat deze oproep ook vergezeld gaat van een uitnodiging aan *“gewetensvolle joodse Israëli's om, in het belang van de rechtvaardigheid en een waarachtige vrede, de oproep te ondersteunen”*. Hij kreeg alvast de instemming van een aantal Israëliische academici, mensenrechtenactivisten en publicisten.⁵⁷ De connecties met radicale Joodse dissidenten, hoe dan ook, zijn vitaal voor de campagne: zij moeten de brug vormen naar een breder publiek in Israël en de kern leveren voor het toekomstige Israëliische vredeskamp. Bij dat alles weliswaar is enig realisme op zijn plaats: ondanks mediatiek misbaar (cf. het uitroepen van de boycot tot een *“strategische bedreiging”*), lijkt het toenemende diplomatieke isolement van Israël in de wereld zijn politieke en militaire elite nog niet echt te verontrusten. De onvoorwaardelijke steun van de VS nog altijd gegeven zijnde, berust de macht van die elite in belangrijke mate precies op het in stand houden, bij de Israëliische publieke opinie, van gevoelens van beleg en onveiligheid, cf. het spook van een toekomstige, nieuwe Holocaust (zie verder onder kap. 2.6).

---

54 *“The BDS is not a homogenous movement, there are a lot of different voices, but it is the only non-violent response I can see to the very ugly occupation”*, the American philosopher, Cornel West, in: *“Cornel West Tells Haaretz: Travel Ban on Boycotters Proves 'Occupation Is Devouring' Israel's Democratic Soul”* (Haaretz, March 8, 2017), [klik hier](#).

55 De BDS campagne alleen echter kan de klus niet klaren: er moeten, zoals in Z-Afrika, ook initiatieven komen van regeringen en bedrijven, onder de vorm van sancties en desinvesteringen. Wat het Palestijnse verzet betreft, een belangrijk verschil, helaas, met de Z-Afrikaanse antiapartheidsbeweging is de afwezigheid van een geünifieerde Palestijnse nationale beweging met een klare bevrijdingsstrategie (de Oslo Akkoorden hebben die beweging lamgelegd ten voordele van de uitbouw van eigen instellingen). Zie ook: Jon Soske & Sean Jacobs: *“Are comparisons of South African apartheid and Israel useful?”* (Mondoweiss, June 15, 2016): [klik hier](#). Ook: Omar Barghouti, *“BDS: Discussing Difficult Issues in a Fast-Growing Movement”* (Al-Shabaka, June 14, 2016), [klik hier](#).

56 Zie de oproep van 9 juli 2005 door 173 Palestijnse civiele organisaties: [klik hier](#). Website voor de academische campagne (PACBI): <https://bdsmovement.net/academic-boycott> ; voor de culturele, [klik hier](#).

De academische en culturele boycot neemt binnen de algemene BDS-campagne een bijzondere plaats in. Hij viseert niet enkel de militaire bezetting, met de soldaat-in-gevechtsuitrusting als confronterende figuur. Hij richt zich ahw op het hart zelf van *“Brand Israel”* (de propagandacampagne gelanceerd in 2005): kunsten en wetenschappen zijn inderdaad essentieel in de PR-presentatie (*hasbara*) van Israël als een directe extensie van de westerse, vooruitstrevende en seculiere moderniteit. De Israëlische academicus en kunstenaar: *zij zijn zoals wij*. Dat is des te meer het geval omdat cultuur en universiteit in Israël nog altijd grotendeels in handen zijn van de Ashkenazi-elite. Hoewel zij slechts één vijfde uitmaakt van de bevolking, bezet zij sedert de vestiging van de staat nog altijd de leidinggevende posten in de meeste culturele en universitaire instellingen en organisaties:

*“C'est ainsi que quasiment toutes ces institutions (établissements d'enseignement supérieur, écoles d'art, collèges académiques, théâtres nationaux, orchestres, fonds de cinéma, musées, festivals, compagnies de danse, etc.) sont dirigées par des Ashkénazes...”*⁵⁸

Het is deze eurocentrische elite, die politiek grotendeels samenvalt met zionistisch links, die nog altijd de hoofdrol toegewezen krijgt in de *hasbara-marketing* van *“Brand Israel”*. De *“dialogo”*, het *“actief engagement”* en de *“culturele bruggen”* waartoe in anti-boycot stellingnames steeds weer wordt opgeroepen,⁵⁹ gelden deze elitaire, Israëlisch-Europese cultuur, bestemd voor de uitvoer, maar niét de in Israël majoritaire, Arabisch-Oosterse cultuur van de (nog altijd gediscrimineerde) *Mizrahim*, die in het Westen grotendeels onbekend blijft (en in feite historisch voorbestemd is om effectief bruggen te slaan naar de Pa-

---

57 Lees bv. reeds de betreurde Tanya Reinhart (Tel Aviv U), *“Why Academic Boycott”* (Media Monitors Network, May 19, 2002), [klik hier](#). Ook Anat Matar (TAU), *“Israeli Academics Must Pay Price to End Occupation”* (Haaretz, Aug 27, 2009): [klik hier](#). Ook Neve Gordon (Ben Gurion U), *“Boycottez Israël”* (2009), [klik hier](#). Meer recente voorbeelden: Amos Schocken: *“Only international pressure will end Israeli apartheid”* (Haaretz, Jan 22, 2016): [klik hier](#); *“Israeli Anthropologists Support the Boycott”* (April 6, 2016): [klik hier](#); Gideon Levy: *“Boycott Is the Only Way to Stop the Israeli Occupation”* (Haaretz, May 1, 2016): [klik hier](#). Ook erg belangrijk de groep *“BOYCOTT! Supporting the Palestinian BDS Call from Within”*, [klik hier](#). Zie ook Prof. Shlomo Sand (TAU): *“Shlomo Sand rejoint la campagne BDS”* (UJFP, 12 octobre 2015), [klik hier](#). En natuurlijk Ilan Pappé. Over de valkuil van *“betrokkenheid”*, zie Haim Bresheeth & Sherna Berger Gluck, *“On the Fallacy of ‘Engaging’ with the Israeli Academy”* (CounterPunch, Sept 20, 2013): [klik hier](#). Zeer recent: Ilana Hammerman, *“Why I, as a Proud Israeli, Want the World to Boycott Us”* (Haaretz, Jan 29, 2017), [klik hier](#).

58 Eyal Sivan & Armelle Laborie, *“Un boycott légitime. Pour le BDS universitaire et culturel de l’État d’Israël”*, 2016, p. 117.

59 Bv. in de brief aan The Guardian, vorig jaar (22 okt 2016), van o.m. J.K.Rowling, [klik hier](#). Over de valkuil van *“betrokkenheid”*, zie Haim Bresheeth & Sherna Berger Gluck, *“On the Fallacy of ‘Engaging’ with the Israeli Academy”* (CounterPunch, Sept 20, 2013): [klik hier](#).

lestijnse en Arabische wereld toe).⁶⁰

Israëlische ambassades zowel als zionistische organisaties zijn actief betrokken bij het promoten van Israëlische literatuur, kunst, wetenschappelijke en technologische prestaties en andere “hippe” realisaties. Meer dan wie ook, inderdaad, helpen de academische en culturele instellingen het racistische en kolonialistische regime van uitsluiting, en geweld legitimeren en “normaliseren”. Vergelijkbaar met wat sport betekende voor de blanke Zuid-Afrikanen (en waarom de sportboycot zulke grote impact had), vormt die internationale academische samenwerking en culturele uitwisseling tegelijkertijd de Achilleshiel van de Israëlische elite. Het verklaart waarom de academische (en culturele) boycot zoveel meer weerstand oproept dan de economische. Gericht op een institutionele pijler ervan, legt deze boycot de ideologische infrastructuur bloot van de koloniale staat.⁶¹

De beginselverklaring van het BACBI – *Belgian (Campaign for the) Academic and Cultural Boycott of Israel* - werd tot op heden (1 april 2017) ondertekend door 489 academici en intellectuelen (actief of op rust), en 190 kunstenaars en cultuurwerkers.⁶²

Met dit dossier willen wij onze grote bezorgdheid uiten over de samenwerking met Israëlische universiteiten en bedrijven. Onze aandacht geldt in wat verder volgt meer in het bijzonder het “*Technion - Israel Institute of Technology*” en het wapenbedrijf “*Israel Aerospace Industries*”, maar ook andere bekende bedrijven, zoals “*Elbit Systems*” en “*Rafael Advanced Defense Systems Ltd*”, komen aan bod. We zullen tevens ruime aandacht schenken aan de historische en ideologische context van onderdrukking, onteigening en kolonisatie, meer in het bijzonder aan de systematische aanslag op het recht van de Palestijnse bevolking op onderwijs en vrij onderzoek. Het is een kolonialistische context waarbinnen de Israëlische academische instituties gewillig zo al niet enthousiast functioneren.

PS: Israëls “uitzonderlijkheid”:

Een steeds weer gehoord verwijt gericht aan de boycotcampagne vanuit Israëlvriendelijke hoek, ook vanwege wie zegt te erkennen dat Israëls Palestinapolitiek “(est) *certes très contestable*”, betreft de zogenaamde vooringenomen, “*onethische*” selectiviteit ervan. “*Waarom*”, zo luidt het keer op keer, “*Israël en niet ... [vul in]?*”, gevolgd door een lijstje van ver-

---

60 Uri Avnery, “*When and How the Ashkenazi-Mizrahi Rift Was Born*” (Haaretz, Feb 28, 2017): [klik hier](#).

61 Sunaina Maira, “*The Ghosts That Haunt Us: USACBI and the Settler University*”, in: Dawson & Mullen, p. 84.

62 Voor de beginselverklaring, [klik hier](#). Naast de academische is er ook een culturele oproep, [klik hier](#). NB De boycot geldt Israëlische instellingen en geenszins individuele academici, artiesten, cultuurwerkers of gezelschappen (tenzij wanneer zij gesponsord worden in de dienst van “*Brand Israel*”).

gelijkbare (!) wantoestanden in andere landen.⁶³

Hierop moet in eerste instantie geantwoord worden dat Israël zélf zich niet opstelt, niet behandeld wilt worden en ook niet behandeld wordt als een staat “gelijk elke andere”:

(a) Israël wordt er al bijna 70 jaar “uitgepikt” door de westerse politieke elites in de mate dat het land geniet van een uitzonderingsstatuut van politieke en morele bevoorrechting. Al jaar en dag staat het boven de wet en mag het straffeloos alle regels en conventies van het internationaal recht en de mensenrechten met voeten treden. In concreto, mag het de Palestijnse inheemse bevolking een koloniaal regime blijven opleggen van bruto geweld, etnische zuivering en apartheid. Verre van dat het daarvoor sancties opgelegd krijgt, wordt het door het Westen, in de eerste plaats de VS, nog altijd op alle vlakken ondersteund.

“In practice, Israel’s defenders complain of Israel being expected to abide by internationally accepted norms. Israel is in fact exceptionally favoured on the international scene by being granted unprecedented impunity for breaches of international law and human rights conventions without sanction. It is not antisemitic to call Israel to account for those breaches.”⁶⁴

(b) Israël pikt er *zichzelf* uit. In ideologisch leidinggevende kringen ervan overheerst nog altijd het etnocentrische geloof in de uitzonderlijke, morele status van de staat Israël als “*het licht onder de naties*”. Men is, anders gezegd, wel degelijk “*speciaal*” en wat men aanricht mag daarom niet beoordeeld worden volgens dezelfde criteria als andere menselijke ondernemingen. Ironisch genoeg, laat die veronderstelde morele superioriteit toe de “conventionele” waarden en normen naast zich neer te leggen en zelfs oorlogsmisdaden te begaan, als het ware (maar volkomen ten onrechte) “*in naam van het judaïsme*”.⁶⁵

(c) Dat besef van zijn uitzonderlijkheid is voor de staat Israël heel nauw verbonden met de Nazi-judeocide of Shoah van meer dan een halve eeuw geleden. Deze vreselijke misdaad, zo luidt het, is een volkomen unieke gebeurtenis in de geschiedenis van de mensheid en per definite onvergelijkbaar met gelijk welke andere misdaden tegen de menselijkheid. Er vallen daarom geen universele lessen uit te trekken. Joodse Israëli's wordt van kindsbeen af

---

63 Eén vb.: Willy Wolsztajn, op de website van het Centre Communautaire Laïc Juif (27/5/2015): “BACBI : une campagne indigne, absurde et hypocrite”: “*Sur la politique palestinienne d’Israël – certes très contestable – on les voit tirer à vue en rafales. Sur les politiques sahraouie de Rabat ou kurde d’Ankara, sans parler des multiples calamités qui accablent la région, règne le silence de leurs pantoufles. Que vaut encore une éthique dès lors qu’elle devient élastique?*” [Klik hier](#).

64 “Free Speech on Israel Briefing: What antisemitism is, and what it is not” (pdf, 4 blz.), [klik hier](#).

65 Zo Ofri Ilany, “Justifying War Crimes in the Name of Judaism” (Haaretz, Sept 24, 2015), [klik hier](#). “*In contemporary Israel, the idea of the universal mission of the Jewish people has morphed into something else – and all in the name of the Jews’ supposed moral supremacy.*”

aangeleerd zichzelf als de absoluut grootste slachtoffers in die geschiedenis te beschouwen; zij worden nog altijd altijd door de rest van de wereld (en vooral de Arabische) bedreigd en de veiligheid van de staat Israël is daarom belangrijker dan welk universeel rechtsbeginsel ook. Wat anderen, i.c. de Palestijnen, ook te lijden mogen hebben, het kan daar nooit tegen opwegen. Kritiek op deze Joodse staat is daarom “*onethisch*” en per definitie immoreel.

(d) Wat Israëls ontstaan en bestaan – en dus ook de “*Palestijnse kwestie*” – speciaal maakt, inderdaad, is de koppeling van kritiek erop aan het antisemitisme. Ik citeer even Ilan Pappé (l.c.):

“For so many years we were lead to believe that the colonization of Palestine was the antidote to anti-semitism. Europe, the United States, and the West in general, used to convince themselves and others that because there was a problem of anti-semitism, and its worst chapter was in Europe during the holocaust, the only way to solve the hatred towards Jews because they are Jews was to allow them to colonize Palestine and dispossess the Palestinians.”

Die koppeling, aldus Pappé, levert de verdedigers van Israël nog altijd ammunitie om het zwijgen op te leggen aan wie Israël ter verantwoording roept voor zijn misdadige politiek. De laatste jaren, in de confrontatie met de BDS-beweging, wordt er door pro-Israëllobbys voor geijverd dat zoveel mogelijk regeringen van bevriende landen de vereenzelviging van Israëlkritiek met antisemitisme bij wet vastleggen, en dus die kritiek vervolgbaar maken.

De concentratie, hoe dan ook, van Joden in één staat, die pretendeert te spreken en handelen in naam van de Joodse wereldbevolking, heeft niét geleid tot meer vrede en veiligheid, of tot het einde van het antisemitisme, wel integendeel. Het Midden-Oosten is vandaag onveiliger dan ooit, ook voor Joden, binnen en buiten Israël. Zoals nog premier Netanyahu het cynisch bevestigde, zullen de Israëli's moeten *blijven* leven “*met het zwaard*”.⁶⁶ In dit opzicht heeft het zionisme alvast volledig gefaald.

Avigail Abarbanel spreekt in verband met de koppeling aan het antisemitisme van een “*valstrik*” (“*trap*”) die ons wordt gespannen ten einde alle kritiek op Israël te bemoeilijken:

“It is almost impossible to speak about Palestine-Israel without worrying about, or at least mentioning antisemitism. Israel successfully tied antisemitism both to supporting the Palestinians and to criticising Israel. Not only are we told that criticising Israel is antisemitism, but anyone who supports the Palestinians has to worry that they might be an antisemite. I have encountered this more times than I can think over the years. People genuinely worry about it, and it stops them from speaking out or expressing their feelings openly. Worrying about antisemitism, discussing it ad

---

⁶⁶ “*I am asked if we will forever live by the sword – yes*”, zie reactie van Haggai Matar, “*No Netanyahu, we refuse to keep living by the sword*” (+972, 26 Oct 2015), [klik hier](#).

nauseam, successfully distracts us and paralyses the struggle for a change in policy on Israel, and delays any decisive action on behalf of the Palestinians."

(e) Finaal is ook het "exceptionalisme" van Israël een "valstrik". Moreel en mensenrechtelijk beschouwd, helaas, is Israël helemaal niét "speciaal" net zo min als de Palestijnen als onteigende inheemsens speciaal zijn. Israël is een ordinaire, gewelddadige "settler-colonial" staat, en de Palestijnen zijn er de even ordinaire slachtoffers van. Kolonialisme is wat het is, waar ook en wanneer ook. Dat het bedreven wordt door een land dat "Israël" heet en zegt te handelen in naam van het "Joodse volk", is in feite onbelangrijk. Onrecht begaan is onrecht begaan en onrecht lijden is onrecht lijden; noch het een noch het ander kan gerechtvaardigd worden vanuit het verleden. Er is geen enkele objectieve reden, derhalve, om de gangbare universele rechtsregels waaraan andere staten onderworpen worden, hier niét toe te passen.⁶⁷ De BDS-beweging in elk geval vraagt Israël niét "beter te zijn dan andere staten, ze wil alleen dat Israël zich aan dezelfde rechtsregels zou te houden hebben".⁶⁸

2. Militarisme en Vestigingskolonialisme.

Voorafgaandelijk en opdat hierover geen misverstand zou ontstaan: de hiernavolgende pagina's handelen niét over het judaïsme; evenmin viseren zij Joodse mensen àls joods, dwz in zoverre zij zich religieus, traditioneel, cultureel en/of seculier, als "joods" vereenzelvigen. Even goed als anderen hebben ook Joodse personen het volste recht op zelfbeschikking, veiligheid, vrede en vrijheid, in welk land ze ook leven, ook binnen de huidige Staat Israël met zijn internationaal erkende grenzen maar dan wel met gelijkheid voor àl zijn burgers. Tenslotte weigeren wij judaïsme en zionisme met elkaar te vereenzelvigen (wat door de Israëlische Staat en zijn verdedigers wél systematisch gebeurt). De joodse ethische, culturele en spirituele waarden en tradities vormen een integraal en waardevol bestanddeel van de westerse cultuurgeschiedenis. Voorwerp van beschouwing vormen ook niet zozeer particuliere zionisten als wel het politieke, al dan niet religieuze zionisme als de ideologie waar-op de Staat Israël zich vandaag nog altijd beroept en waarop al zijn regeringen, die van de Arbeid(er)spartij zowel als die van de Likoeid, hun beleid baseren.⁶⁹ Onze kritiek, anders gezegd, geldt:

---

67 A.Abarbanel, "The Palestine-Israel language trap" (Mondoweiss, Aug 19, 2016), <http://mondoweiss.net/2016/08/palestine-israel-language/>. "Israel is a product of an ongoing settler-colonial project that started back in the late 19th century with the creation of the Zionist movement. In fact Zionism is settler-colonialism, and anyone who supports Zionism supports settler-colonialism". Over de toepasbaarheid van het "settler-colonialism" paradigma, zie ook Ilan Pappé, in Eli Massey, "Ilan Pappé: Israel Is the Last Remaining, Active Settler-Colonialist Project" (In These Times, May 5, 2016), [klik hier](#)

68 Jason Kunin, "Waarom Israel?", in Soeterik, p. 330.

*“niet een particuliere politiek of een specifieke regering, maar betreft een probleem dat dieper geworteld is in de ideologische infrastructuur die vorm heeft gegeven aan de Israëlische beleidsbeslissingen over Palestina en de Palestijnen sedert 1948”.*⁷⁰

Wij proberen hier te begrijpen vanuit welke “evidente” premissen de verantwoordelijken voor en de verdedigers van de Israëlische Palestinalitiek, binnen en buiten Israël, het manifeste onrecht en kwaad dat de Palestijnse bevolking werd en wordt aangedaan, hetzij ontkennen, hetzij goedpraten, hetzij zelfs verdedigen.

Voorafgaandelijk, echter, moet hier gewezen worden op de *Europese* historische verantwoordelijkheid voor de ontwikkelingen die finaal geleid hebben tot de (gewelddadige) vestiging van Israël als een “Joodse” Staat. Zoals Anya Topolski er ons terecht op wijst:⁷¹

“Het is te makkelijk om de zoveelste column te schrijven waarin links zichzelf op de borst klopt voor zijn blinde steun aan Palestina en onkritische aanval op Israël. We hebben wel genoeg met een beschuldigende vinger naar Israël gewezen zonder ons te realiseren dat wij deze leviathan hebben gecreëerd.”

Gedurende bijna twee millennia, inderdaad, zijn Europese Joden vervolgd en gediscrimineerd. In de late oudheid en de middeleeuwen werden hun uitsluiting en vervolging gemotiveerd door religieuze vooroordelen en fantasmen, maar vanaf de 19de eeuw werd de traditionele religieuze anti-joodsheid aangevuld met het pseudo-wetenschappelijke, racistische antisemitisme: “joodsheid” was niet langer een kwestie van geloofsovertuiging maar van biologische afkomst. Terwijl pogroms altijd al hadden plaats gevonden in de Europese geschiedenis (meer recent nog in de laatste decennia van de 19de eeuw in Oost-Europa en Rusland), was de monsterlijke poging tot uitroeiing van het Europese jodendom door de Nazi's en hun akolieten in alle Europese landen het verschrikkelijke eindresultaat van Europa's eeuwenoud anti-joods fanatisme en jodenhaat. Deze historische ervaring van 80 jaar

---

69 Niet alle personen, religieus of seculier, die zich vereenzelvigen als “joods”, zijn aanhanger van het zionisme. Dat werd pas echt dominant binnen het mondiale judaïsme na W.O. II (en vooral na de oorlog van 1967). Voor een uitvoerige bespreking van het antizionistische judaïsme, zie Yakov M. Rabkin, *“In naam van de Thora. De Geschiedenis van de Antizionistische Joden”* (vert. Hans Keizer), Houtekiet 2006. In hedendaags Israël wijzen de ultraorthodoxe *haredim* in principe het zionisme af. We mogen ons in elk geval geen “romantisch” beeld ophangen van het religieus antizionisme. De belangrijkste strekking ervan in de wereld, de Satmar, heeft onlangs bv. verboden dat meisjes en vrouwen verder kunnen studeren, zie: *“Ultra-Orthodox Jewish Sect Reportedly Bars Women From 'Dangerous' Higher Education”* (Haaretz, Aug 24, 2016)), [klik hier](#).

70 Ilan Pappé, *“The Boycott will work: an Israeli Perspective”*, in: Audrea Lim, p. 180. Hij vervolgt met: *“I have described this ideology elsewhere as a hybrid between colonialism and romantic nationalism”*.

71 Zie: Anya Topolski, *“Wat de staat Israël ons zou moeten leren over Europa's heden en verleden”* (MO*, 3 februari 2017), [klik hier](#).

geleden heeft zich ook in de westerse herinnering verzekerd van een bijzondere plaats maar is, begrijpelijk, levendig gehouden in opeenvolgende Joodse generaties. Binnen Israël gebeurt dat in de eerste plaats met behulp van “*verplichte Holocauststudies voor alle leeftijden, met inbegrip van de kleuterscholen.*”⁷² In de ideologische adaptatie ervan, die fundamenteel is voor de wereldvisie van het hedendaagse zionisme, zijn de Shoa en de stichting van een “*Joodse Staat*” samengesmolten, waarbij de eerste de laatste legitimeert. Tegelijkertijd moet de zogenaamde dreiging van een “*nieuwe Holocaust*” het begane onrecht tegen de inheemse Palestijnse bevolking legitimeren.

2.1. Militarisme.

Israël, zo mag je stellen, vormt een gemilitariseerde samenleving (zie ook kap. 3.4). Als een echte “*warfare state*”,⁷³ verkeert het nog altijd op voet van oorlog: elk jaar wordt de noodtoestand verlengd. Tussen Staat en leger bestaat er geen tussenschot; hun relatie is er een van symbiose. Zoals een dienstweigeraarster het treffend verwoordt: “*het is alsof wij geboren worden met een geweer in onze handen.*”⁷⁴ De verklaring ervoor is niet pas te vinden in de wijze waarop de Joodse Staat in de jaren 1947-49, tijdens de zogenaamde “*bevrijdingsoorlog*”,⁷⁵ met wapengeweld en terreur tot stand kwam. Een vorm van geweld, inderdaad, zat in aanleg al vervat in het zionisme als een eind-19de-eeuws *koloniaal* project. Vanuit de overtuiging, immers, dat er wegens de niet-aflatende vervolgingen finaal in Europa geen plaats was voor de Joden – de geschiedenis heeft bewezen dat hij geen ongelijk had - lag het reeds bij Theodor Herzl (1860-1904) in de bedoeling onder de paraplu van het Europese kolonialisme een *exclusief* “*Joodse*” natiestaat te stichten. Het was daarbij reeds voor hem evident dat de inheemse, niet-joodse bevolking daartoe verwijderd zou moeten worden.⁷⁶

---

72 Jonathan Cook, “*Israel’s army and schools work hand in hand, say teachers*” (Middle East Eye, 27 Dec 2015), [klik hier](#).

73 Zo de titel van het boek geschreven door een docent aan de Tel Aviv U, Georges Tamarin: “*The Israeli Dilemma: Essays on a Warfare State*” (1973). Zie Shlomo Sands, o.c., p. 74 n. 9. Of terloops, Gideon Levy, “*The Shin Bet’s Academic Freedom*” (Haaretz, Sept 8, 2008), [klik hier](#) : “*The whole nation is an army*”.

74 “*Even before I knew anything about the occupation of Palestine, I couldn’t understand why our culture was centered on violence. It’s like we are born with guns in our hands*” (Mondoweiss, Aug 17, 2016), [klik hier](#).

75 “*Bevrijding*” van wie? Van de Britten? Onder de druk van de joodse anti-Britse terreur vanaf 1946 kondigde het UK al in het voorjaar van 1947 aan zijn mandaat over te zullen maken aan de VN. Wat voor de Israëli’s als een “*bevrijding*” geldt, is vanuit Palestijns oogpunt de “*Nakba*” of “*Catastrofe*”.

Het zionisme, anders gezegd, hoewel gericht op (nationaal-Joodse) emancipatie, was naar zijn finaliteit onvermijdelijk een kolonistenideologie (de vestiging in Palestina van “zionistische” Joodse migranten ging al van start in 1882). Dat voor een Europese koloniale vestiging gewapend geweld onvermijdelijk zou zijn, was alvast voor de radicale zionisten (cf. het “*revisionisme*” van Wladimir Jabotinsky) in de jaren '30 in Oost-Europa en Rusland een evidentie. Het Polen van tussen de twee Wereldoorlogen, met zijn omvangrijke joodse bevolking, heeft daarin een belangrijke rol gespeeld. In de antisemitische hoop, inderdaad, dat de Joden *en masse* zouden emigreren naar Palestina, stond de Poolse overheid toe dat zionistische paramilitaire organisaties getraind werden door legerofficieren en de beschikking kregen over wapens.⁷⁷ Zij zouden de speerpunt vormen van de verovering van Palestina.

In Palestina kreeg ook de paramilitaire Haganah (letterlijk: “*verdediging*”), zelf reeds onder een andere naam in 1907 opgericht als de paramilitaire organisatie van de Yishoev (i.e. de Joodse gemeenschap in Palestina vóór 1948), training en wapens aangeboden. Die Haganah beschikte zelf al vrij vroeg, vanaf 1933, over een eigen wapenfabriek, *Ta'as* (later door Shimon Peres omgedoopt tot “*Israeli Military Industries*”); ze stond in voor de bewapening van de Joodse kolonisten in hun *compounds*.⁷⁸ Zoals bekend, zou overeenkomstig het beruchte “*Plan Dalet*” de Haganah, met haar elitegevechtseenheid, de Palmach, en samen met de fascistische milities van de Irgoen, met Menachim Begin, en de Lehi (Stern Gang), met Yitzhak Shamir – beide in 1948 geïntegreerd in de Haganah – instaan voor de etnische zuivering en verwoesting van Palestina.

---

76 In één van Herzls brieven (1895): “*Die arme Bevölkerung trachten wir unbemerkt über die Grenze zu schaffen, indem wir in den Durchzugländern Arbeit verschaffen aber in unserem eigenen Lande jederlei Arbeit verweigern*”, gecit. In Chomsky & Pappé 2010, p. 218 n.5. PS Herzl zelf stond nog open voor alternatieven voor Palestina. Het plan om de joden zich collectief te laten “hervestigen” in Palestina, stamde onder meer uit Britse protestantse middens begin 19de eeuw. De redenering was dat dit (na hun bekeering) de tweede komst van de Zoon van God zou bespoedigen (cf. het hedendaagse christelijk zionisme in de VS). Einde 19de eeuw werd het geïntegreerd in de Britse kolonialistische politiek; ook de toevloed in het Westen van honderdduizenden joodse vluchtelingen uit Oost-Europa (cf. in 1905: Balfours anti-immigratiewetgeving; in de VS: 1924) speelde een rol. De “*Balfour Verklaring*” van 2 november 1917 was het resultaat van die drie elementen; ze was vooral belangrijk omdat ze het zionisme definitief “op de kaart zette”. Zie Shlomo Sand, o.c., ch. 3: “*Toward a Christian Zionism: And Balfour Promised the Land*”.

77 De belangrijkste was de Betar, een door Jabotinsky opgerichte paramilitaire organisatie die duizenden jongeren mobiliseerde. De leden ervan namen tijdens publieke plechtigheden in uniform deel aan parades naast Poolse scouts en soldaten. Zie Timothy Snyder, “*Black Earth. The Holocaust as History and Warning*” (New York, 2015), kap. 3: “*The Promise of Palestine*”. PS Binnen de Joodse gemeenschap in het toenmalige Polen en de Sovjet-Unie vormde de zionistische beweging een minderheid. Tot 1939 was de Bund, als Joodse socialistische arbeidersbeweging, de grootste .

78 “...these colonies were built like military garrisons rather than villages”, Pappé, o.c., p. 30.

Het slachtoffer ervan, de inheemse Palestijnse bevolking, was hierbij zo goed als weerloos:

“Cruciaal in dit verband was, dat de Britten het Palestijnse leiderschap en zijn defensiecapaciteit reeds in 1939 volledig hadden vernietigd, toen zij de drie jaar oude Arabische Opstand neersloegen”.⁷⁹

Het falende optreden van de Arabische legers ter verdediging van de autochtone bevolking⁸⁰ gaf Ben-Goerion de gelegenheid nog extra gebieden buiten het VN-verdelingsplan te annexeren (cf. de wapenstilstandsverdragen tussen februari en juli 1949). Van een *“oorlog”* tussen twee evenwaardige tegenstanders was ook toen al geen sprake. Evenmin van een *“mirakel”*. Indien er één (para)militaire factor moet vermeld worden voor het politieke succes van de zionistische onderneming, dan was dat de *terreur*. Zoals met behulp van bronnenonderzoek geargumenteed wordt door Thomas Suárez in zijn recent boek, *“State of Terror”*:⁸¹

“the use of terror by supporters of the idea of a Jewish state in Palestine was systematic, routine and accepted by Jewish leaders as necessary to achieve their aims.”

Die terreur maakte niet enkel slachtoffers onder Britten en Palestijnen maar ook onder Joodse opposanten van het zionisme.⁸²

2.2. Zionisme.

De Staat Israël vereenzelvigd zich officieel als het *“Joodse nationale tehuis”* (*“homeland”, “foyer national juif”*) van alle Joden en wordt vandaag ook door een groot deel van de Joodse wereldbevolking als zodanig erkend. Met zijn zogenaamde *“terugkeer”* na 2000 jaar *“ballingschap”* en de vestiging van een eigen natiestaat, zo luidt het, implementeerde ook het *“Joodse volk”* – opgevat, niet als een religieuze gemeenschap maar als een etnie of ras, gebaseerd op afstamming (*“joods”* is wiens moeder joods is, ook wanneer hij/zij niet gelovig is) – zijn recht op zelfbeschikking. Na de eeuwenlange vervolgingen, met als monsterachtig dieptepunt de Nazi-judeocide of Shoah, werpt deze Staat zich op als *“veilig toevluchtsoord”* (*“sanctuary”*) voor alle Joden in de wereld. Met de *“Wet op de Terugkeer”*,

---

79 Cf. Pappé, *“De Etnische Zuivering van Palestina in 1948”*, in: Soeterik (2008), p. 43.

80 *“The Arab Liberation Army was grossly unprepared for combat. Soldiers were undertrained and under-equipped; there were multiple lines of command, relying more on existing loyalties than circumstances on the ground; field battalions were unwilling or unable to coordinate effectively; supply lines were fragile”*, zo Akin Ajayi in: *“The Arab Commander Who Lost the 1948 War: Hero or Failure?”* (Haaretz, Feb 22, 2017), [klik hier](#).

81 Thomas Suárez, *“State of Terror. How terrorism created modern Israel”*, 2016, 418 p., [klik hier](#).

82 Zie ook de lezing van Suárez in het Britse House of Lords: *“Terrorism: How the Israeli state was won”* (Mondoweiss, Jan 1, 2017), [klik hier](#).

van 1950, en de “*Wet op de Nationaliteit en Vestiging in Israël*”, van 1952,⁸³ spoort Israël bovendien alle Joodse mensen in de “*diaspora*” aan, waar ook ze als burgers leven, de “*aliyah*” (letterlijk: “*opgang*”) te maken naar Israël.⁸⁴ Zij – *zij alléén, àls “Joden”* - krijgen dan quasi automatisch de Israëlische nationaliteit, met alle (voor)rechten eraan verbonden.⁸⁵

Van bij de aanvang wees het zionisme aan een toekomstige “*Joodse Staat*” een uniek moreel en ethisch statuut toe.⁸⁶ Het hield in dat de belangen en aanspraken ervan, en dus ook die van de Joden als “*etnie*”, superieur waren aan die van anderen, “*niet-Joden*”. Terwille van de vestiging ervan, daarom, was de uitdrijving van de Palestijnse autochtonen – voortaan beschouwd als “*vreemdelingen*” in hun eigen land - bij voorbaat gerechtvaardigd: het ging immers om het “*herstel*” van een “*historisch (eigendoms)recht*”.⁸⁷ Zoals het door één van de “*vaders*” van het zionisme, Menahem Ussishkin (1863-1941), in 1930 gesteld werd:

---

83 Het recht op “*terugkeer*” geldt uitdrukkelijk *niét* voor “*niet-Joden*”, dwz de Palestijnen die in 1947-49 van hun huis en grond verdreven werden. “*Israel/OPT: Israel must repeal the discriminatory Citizenship and Entry into Israel Law*”, Amnesty International, Feb 19, 2017: [klik hier](#). In 2003 werden er “*tijdelijke*” amendementen ingevoerd op de Nationaliteits- en Vestigingswet. Zogezegd om redenen van “*veiligheid*” wordt aan Palestijnen uit de West Bank en de Gazastrook (nadien ook uitgebreid tot andere nationaliteiten) het verblijfsrecht of burgerschap in Israël ontzegd. In strijd is met het internationaal recht over familiehereniging, wordt deze “*noodwet*” elk jaar hernieuwd, zie Nir Hasson, “*15 ans après l’adoption d’une “loi temporaire”, plus de 12.000 Palestiniens vivent dans les limbes*” (Pour la Palestine, 3 mars, 2017), [klik hier](#).

84 De rabbinale traditie was eeuwenlang gekant tegen de collectieve “*terugkeer*” naar het Heilig Land nog vóór de “*verlossing*” (de komst van de Messias). Zij is dus “*largely, fundamentally, and consistently anti-Zionist*”. Met de opkomst echter van het Europese nationalisme en het toenemende antisemitisme vond, ondanks het algemene verzet in rabbinale kringen, een “*zionisering*” of “*nationalisering*” plaats van het judaïsme. Zie Shlomo Sand, o.c., ch. 4: “*Zionism versus Judaism. The Conquest of 'Ethnic' Space*”.

85 Weliswaar is vanuit demografische overwegingen niet altijd strikt de hand gehouden aan de religieuze vereisten: 60% van de immigranten na het uiteenvallen van de Sovjetunie zijn niet-joods; zij vormen nog altijd een aparte gemeenschap. De exclusie, echter, geldt *Palestijnse* vluchtelingen: zij kunnen géén aanspraak maken op de (bijgevolg racistische) Terugkeerwet. PS In zoverre de essentie van het zionisme vestiging betreft in de territoriale Israëlische natiestaat, stelt zich de vraag of men *in het buitenland* “*zionist*” kan zijn: “*If you believe in Zionism, you don’t live in America. You live in Israel*”, aldus een op-ed in Haaretz, 19 aug, 2016, [klik hier](#). PS Er wordt gedacht aan een wet om alle “*Joden*” in de wereld stemrecht te geven in Israëlische verkiezingen, zie Carolina Landsmann, “*Absentee Voting Would Grant the World’s Jews Priority Over Israel’s non-Jewish Citizens*”, Haaretz, Sept 1, 2016: [klik hier](#).

86 PS Vanuit traditioneel-joods, antizionistisch oogpunt is de uitdrukking “*Joodse staat*” een oxymoron.

87 In de Onafhankelijkheidsverklaring komt het woordje “*recht*” 8 maal voor. Het ging om een “*natuurlijk*” recht, blijkbaar, omdat een deel van het Joodse volk altijd in hun land gebleven was, en om een “*historisch*” recht omdat het land hen toebehoorde vooraleer ze 900 jaar, eerder, zogezegd met geweld verdreven werden. Zie Sand, o.c., p. 211 n. 49. In werkelijkheid, natuurlijk, zijn niet de Ahkenazikolonisten maar de Palestijnen autochtonen afstammelingen van de Joden uit de oudheid.

“Wij moeten onophoudelijk de eis naar voren brengen dat ons land in ons bezit moet worden teruggegeven. ....Indien er daar andere bewoners zijn, dan moeten ze naar een andere, gelijkwelke plaats getransfereerd worden. Wij moeten het land overnemen. Wij hebben een groter en edeler ideaal dan de instandhouding van verscheidene honderdduizenden Arabische boeren (fellahin)”.⁸⁸

De Joodse natie die finaal gecreëerd werd, was gebaseerd op het idee van een *afzondering* van de andere, d.i. inheemse bewoners van Palestina, op het vlak van cultuur, taal, arbeid en economie. De notie van een *aparte*, exclusief “Joodse” samenleving, anders gezegd, was essentieel voor het politieke, zionistische concept van de “terugkeer” naar Palestina.⁸⁹

De daadwerkelijke uitdrijving van de autochtone bevolking en haar onteigening in 1947-49, die in de wereld politiek mogelijk was geworden na de Nazi-judeocide, leidde tot ruim 750.000 ontheemden (ca 85% van de toenmalige bevolking), terwijl ca 150.000 Palestijnen er op de een of andere manier in slaagden te blijven (zij zouden tot 1967 onder de krijgswet leven). Vier op de vijf Palestijnse gemeenschappen werden etnisch gezuiverd.⁹⁰ Als belichaming, dus, van dat “*groter en edeler ideaal*”, en binnen het kader van een ego- of ethnocentrische, “*in-group*” moraliteit, primeerde en primeert het bestaansrecht van de “Joodse Staat” op de rechten van de “*Arabische fellahin*”,⁹¹ en dus op de universele, internationaal geldende rechtsregels, o.m. waar zij koloniale agressie, etnische zuivering,⁹² discriminatie en racisme eenduidig veroordelen:⁹³

“Except for a few numerically unimportant groups, all streams of Zionism rejected from the very beginning a universalistic aspect and spirit of liberalism, which would have expressed itself in an obligation to defend or at least not to trespass the rights of another people (i.e. the native Palestinian Arab people) and to establish equality and social justice among the Arab and Jewish people”.⁹⁴

---

88 “*Menachem Ussishkin-A Brief Biography & Quotes*”, [klik hier](#), m.o.

89 Zo Abba Solomon, “*Natives and the blessings of progress*” (Mondoweiss, 23 feb 2017), [klik hier](#).

90 Na de oorlog van 1967 gebeurde dat nog eens voor 300.000 personen. De herdenking van de Nakba binnen Israël wordt sinds 2011 bij wet bestraft (organisaties verliezen hun betoelaging). In Israëlische publicaties, zoals die van de “*nieuwe historicus*” Benny Morris, is het niet ongevoelzaam de opinie uitgesproken te vinden dat de uitdrijving van 1948 niet enkel nodig en onvermijdelijk was maar dat ze, in het belang van de vrede, eigenlijk *gróndiger* had moeten gebeuren. Zie Pappé, “*State of Denial: the Nakbah in Israeli History and Today*”, in: Chomsky & Pappé, p. 75.

91 In de meeste zionistische geschriften tot 1948 wordt de inheemse, Palestijnse bevolking ofwel “niet gezien” – cf. “*een land zonder volk*” – ofwel als achterlijk en ongeciviliseerd beschouwd.

Het “logische” resultaat van deze filosofie was de vestiging van een apartheidsstaat. De “niet-Joodse” inwoners ervan (1,7 miljoen of bijna 20%), inderdaad, worden geduld maar institutioneel als tweederangsburgers behandeld op basis van het onderscheid tussen “burgerschap” en “nationaliteit”:

“Effectively interchangeable under international law, the terms “citizenship” (ezrahut) and “nationality” (le’um) have distinct meanings in Israel, where citizenship rights and national rights are not the same thing. Any citizen enjoys the former, but only Jews enjoy the latter, as only Jewish nationality is recognized under Israeli law. These and other laws comprise a regime of systematic racial discrimination that imposes second-class citizenship on Palestinian citizens of Israel. The broad impact is confirmed even by Israeli data, which detail, for instance, inferior funding for Palestinian schools, businesses, agriculture and health care, as well as limits on access to jobs and freedom of residence.”⁹⁵

---

92 Sedert de Bosnische oorlogen geldt etnische zuivering als een misdaad tegen de menselijkheid. Zie bv. het “*Rome Statute of the International Criminal Court*” (2002), art. 7. Dat zionistische leiding en milities zich in 1947-49 inderdaad daaraan hebben schuldig gemaakt, met al wat zij impliceert aan terroristisch geweld: executies, bloedbaden, verkrachtingen, plunderingen, het opblazen van huizen en dorpen en de herbevolking met een andere etnische groep - wordt aangetoond door Ilan Pappé in zijn studie “*The Ethnic Cleansing of Palestine*” (2006). De officiële versie in Israël luidt nog altijd dat de Palestijnen “vrijwillig” vertrokken zijn. Over de hedendaagse discussie over “etnische zuivering” n.a.v. een uitspraak van Netanyahu, zie: Daniel Batman, “*Netanyahu, This Is What Ethnic Cleansing Really Looks Like*” (Haaretz, Oct 3, 2016), [klik hier](#). Ook: Jonathan Ofir, “*‘Ethnic cleansing’ becomes ‘No ethnic cleansing’ in Israeli history by Benny Morris*” (Mondoweiss, Oct 10, 2016), [klik hier](#).

93 Zie hoger in de Inleiding, en nog bv. de “*UN Declaration of the Elimination of All Forms of Racial Discrimination*” (20 dec 1963). Voor een recente toepassing van dit zgn. primaat van het Israëliëse recht mbt een geval van culturele onteigening: zie het persbericht van 21 juli 2016 van de organisatie Emek Shaveh (“*Archeology in the Shadow of the Conflict*”) over de verhuis, door Israel Antiquities Authority, van de archeologische bibliotheek en objecten uit het zgn. Rockefeller Museum (voorheen het Palestijns Archeologisch Museum), van Oost- naar West-Jeruzalem. Het beroep ertegen is door het Hooggerechts-hof verworpen met het argument “*that the Israeli law in East Jerusalem overrides international law, which prohibits the removal of cultural property from occupied territories*” ([klik hier](#)). Dit standpunt is echter in strijd met artikel 27 van de *Vienna Convention on the Law of Treaties*.

94 Yvonne Schmidt, “*Foundations of civil and political rights in Israel and the occupied territories*” Doctoral Thesis / Dissertation, 2001, *Introduction* (weergegeven bij de aankondiging): [klik hier](#).

95 Uit het zeer recente VN-rapport, “*Israeli Practices towards the Palestinian People and the Question of Apartheid*” (Economic and Social Commission for Western Asia (ESCWA), 2017), p. 40. Zoals bekend, is dit rapport onder Amerikaanse druk door het VN Algemeen Secretariaat ingetrokken en zelfs verwijderd. Het kan wel gelezen worden op onder meer de BACBI-website: [klik hier](#).

Een belangrijk addendum bij het militarisme van de zionistische beweging betreft *de grenzen* van de “Joodse Staat” of beter gezegd, de principiële afwezigheid ervan: zij werden door de zionistische leiders (Ben-Goerion) bewust nooit vastgelegd, noch in de Onafhankelijkheids-verklaring van 1948⁹⁶ noch later. De Tenach of bijbelboeken alvast – waarop ook die leiders zich beriepen (zie verder) - zijn niet eensluidend over de grenzen van het “Belofde Land”. Een zeer gedetailleerde beschrijving van de grenzen van het “Land Kanaän” geeft bv. *Numeri*, 34:1-12. Herzl schaarde zich achter de invulling ervan in boek *Genesis*, 15:18 (belofte aan Abraham): “van de rivier in Egypte tot de Eufraat” (cf. de 2 banden op de Israëliische vlag). Ook Jabotinsky bepleitte een “territoriaal maximalisme”, dwz met inbegrip van (toen) Transjordanië. Hoewel Ben-Goerion zich in 1937 (Commissie Peel) pragmatisch en tactisch had neergelegd bij het Britse verdelingsplan, stelde hij in 1948 dat de finale grenzen het resultaat moesten zijn van een “duidelijke Joodse militaire overwinning”.⁹⁷ Hij liet de deur open, ook na de wapenstilstand van 1949 (waarbij extragebied was geannexeerd), voor verdere uitbreiding van het territorium. Ook vandaag wordt Jordanië in vooral religieus zionistische kringen nog altijd tot het “Land van Israël” gerekend.

Het zionisme dat, zoals Herzl, ook de “socialist” Ben-Goerion en zijn medestanders aanhingen, was seculier van aard.⁹⁸ In principe geldt dat ook nog voor de huidige Israëliische staat (hoewel religieus-zionistische, extreemrechtse regeringsleden dat nu belagen).⁹⁹ Dat belet niet dat in se religieuze teksten als de *Tenach* ideologisch een belangrijke (al maar belangrijker) rol zijn blijven spelen, in de eerste plaats ten behoeve van de legitimering van het zionistische project.¹⁰⁰ De boeken ervan worden dan wel niet als een theologische maar als een *historische* bron gehanteerd (zo in het seculiere onderwijs).¹⁰¹ Vanuit een nationalistische visie wordt de “verlossing” van het “Belofde Land” door het “Uitverkoren Volk”¹⁰² niet langer, zoals in het traditionele judaïsme, eschatologisch gekoppeld aan de komst van de Messias maar wordt ze begrepen als de daadwerkelijke, fysieke in-bezit-neming (ook

---

96 “Declaration of Establishment of State of Israel”, [klik hier](#). De proclamatie bevat een (opportunistische) oproep aan “the Arab inhabitants of the State of Israel” nl. “to preserve peace and participate in the upbuilding of the State on the basis of full and equal citizenship and due representation in all its provisional and permanent institutions”. NB: het bestaansrecht van Israël berust niét op deze verklaring van 14 mei 1948, maar op de VN Verdelingsresolutie van 29 november 1947. Het feit dat de Palestijnen en de Arabische landen die resolutie verworpen hebben, betekent niet dat Israël daarmee recht heeft gekregen op het territorium dat tot 1967 onder de controle stond van Jordanië resp. Egypte. Zie Paul de Waart, “Joodse nederzettingen en het internationaal recht”, in: Soeterik, p. 79.

97 Gecit. in Chomsky (2010), p. 277 n. 84; zie ook Pappé (2006), pp. 36-37, en Sand, pp. 220.-1 Wat Ben-Goerion) zich daar bij voorstelde, blijkt uit een toespraak tot de Generale Staf, mei 1948: “We should prepare to go over to the offensive. Our aim is to smash Lebanon, Trans-Jordan, and Syria. The weak point is Lebanon, for the Moslem regime is artificial and easy for us to undermine. We shall establish a Christian state there, and then we will smash the Arab Legion, eliminate Trans-Jordan; Syria will fall to us. We then bomb and move on and take Port Said, Alexandria and Sinai.” Uit: “Ben-Gurion, A Biography”, by Michael Ben-Zohar, Delacorte, New York 1978.

door... het planten van Europese sparrenbossen bovenop verwoeste Palestijnse dorpen) en “*verjoodsing*” van een fysiek territorium. Seculier en religieus zionisme ontmoeten elkaar hier: beide, inderdaad, beogen het “*herstel*” van het gehele “*Eretz Israel*” d.i. “*Land van Israël*”, of “*Groot-Israël*”.¹⁰³ Zo bevestigde bv. toenmalig premier Ehud Olmert (beho-rende tot de Likoeed), in een toespraak tot het Amerikaanse Congres, onder luid applaus zijn vast geloof in Israëls “*eeuwig en historisch recht op het gehele land*”.¹⁰⁴ Ook de huidige president Reuven Rivlin, liet er in een vergadering met vertegenwoordigers van de kolonisten geen twijfel over bestaan:¹⁰⁵

“Our right to this land is not a matter of political debate. It is a basic fact of modern Zionism. We must not give anyone the sense that we are in any doubt about our right to our land. For me, the settlement of the land of Israel is an expression of that right, our historical right, our national right, stemming from a love for the land of

98 Hoewel. Bij de stichting van Israël werden door Ben-Goerion om politiek opportunistische redenen zeer belangrijke toegevingen gedaan aan het religieuze establishment. Behalve mbt de instelling van de sabbath bv. en de erkenning van iemands religieus statuut als “*joods*”, ook in alle kwesties van het familiaal recht: geboorte en adoptie, dood en begrafenis, huwelijk en echtgescheiding. Zij staan alle onder het gezag van de rabbijnen en religieuze rechtbanken. Zo kun je in Israël niet seculier of burgerlijk huwen. Een groeiend aantal koppels verkiest daarom ongehuwd te blijven (Haaretz, Aug 31, 2016, [klik hier](#)). PS Met de intrede in de regering van religieus rechts, komt het seculiere karakter van de staat al maar verder in het gedrang. Dat geldt bv. voor het staatsonderwijs, maar ook in het leger, traditioneel behoeder van het secularisme, en in de politie winnen de religieuzen al maar meer aan invloed: “*The IDF's consideration of 'beliefs, values and way of life' extends only to their religious variant, which means the ultra-Orthodox nationalist variant, and none other*”, zo Kobi Niv, in “*Needed: A 'Secularism Officer' for Israel's Army*” (Haaretz, Oct 10, 2016): [klik hier](#).

99 Zie Shlomo Sand: “*How Israel Went From Atheist Zionism to Jewish State*” (Haaretz, Jan 21, 2017), [klik hier](#).

100 “*Testifying before the Peel Commission, the British royal commission sent to Palestine in 1936 in the wake of Arab violence, David Ben-Gurion, head of the de facto Zionist government in Palestine, was asked to identify the basis of the Jewish claim. He replied: "The Bible is our mandate"*” (Prof. Jerold S. Auerbach, in een lezersbrief in The New York Times, Jan 8, 1997, [klik hier](#)).

101 Shlomo Sands, “*The Invention of the Land of Israel*”, p. 74 n. 8, verwijst naar Ben-Goerions “*Bijbelse Reflecties*” en Moshe Dayans “*Levend met de Bijbel*”. Zoals bekend, verhaalt boek *Exodus* hoe de He-breeërs onder leiding van Mozes overeenkomstig Gods belofte het land Canaän in bezit nemen door de autochtone volkeren met geweld te verdrijven (Ex. 23:23) . In *Deuteronomium*, 20:16-18, en *Jozua*, 11:14, wordt dat expliciet gekoppeld aan een genocide op de inheemse stammen: “*...zij lieten niets over-blijven wat adem had*”. Over de lectuur van het boek *Jozua* in het Israëlische onderwijs, zie verder, kap. 3.4. Wat nog het ideologische belang betreft van de Tenachstudie in het onderwijs, onderstreepte bv. premier Netanyahu dat zij nodig is “*to establish the justness of our being here*” (Or Ashti, “*Bennett's 'Practical' Way to Impose Religious Views on Secular Schools*”, Haaretz, Sept 1, 2016, [klik hier](#)).

Israel, [and] from a recognition of our roots, which come together here."

De tegenstelling met het traditionele judaïsme kan niet groter zijn: volgens dit laatste bestaat het joodse volk als natie *"enkel in de Thora"* en vindt het zijn eenheid in een gemeenschappelijk *spiritueel* bewustzijn, en, in afwachting van de komst van de Messias, niét in een fysiek, nationaal territorium. Van daaruit wordt in sommige joodse kringen ook actief campagne gevoerd tegen de bezetting.¹⁰⁶

De zionistische aanspraken op (minstens) geheel historisch Palestina impliceren onvermijdelijk dat er van een *onafhankelijke*, niet-Joodse Staat *binnen* dat territorium eigenlijk geen sprake kan zijn: *"Joods"* land mag volgens de zionistische beginselen nooit terug afgestaan worden aan *"niet-Joden."* De huidige, zogenaamde Zone C, d.i. 62% van de West Bank, wordt dan ook al maar verder gekoloniseerd, en dus beetje bij beetje de facto geannexeerd.¹⁰⁷ Oost-Jeruzalem, met de Oude Stad, werd na de oorlog van 1967 al direct illegaal geannexeerd en de volledige verjoodsing ervan komt al maar dichterbij.¹⁰⁸ Ook hier is het het Israëliëse regime erom te doen onoverkomelijke *"facts on the ground"* te bewerkstel-

102 Nog enkele jaren geleden wezen opiniepeilingen uit *"that 70 percent of all Judeo-Israelis naively yet sincerely believe they are members of the chosen people"*, Sand, o.c., p. 252, met verwijzing naar Nir Hasson, *"80% of the Jews in the Country Believe in God"*, Haaretz, Jan 3, 2012 (Hebreeuwse versie).

103 Shlomo Sand, o.c., p. 102 e.v., betoogt dat het zionistische, territoriale (in onderscheid met het spirituele) *"Land van Israel"* een ideologische constructie is die niet voorkomt in de Tenach.

104 Toespraak tot de *"Joint Session"* van het Amerikaanse Congres, op 24 mei 2006. Ook al Ben-Goerion: *"we want the Land of Israel in its entirety"* (Chomsky, l.c.)

105 *"Rivlin: Settling the Land of Israel Is Our Historical Right"*, Haaretz, Aug 24, 2015: [klik hier](#).

106 Zie Y.M.Rabkin, *"In Naam van de Thora. De geschiedenis van de antizionistische joden"*, partim. Inzake de ultieme finaliteit, echter, is er geen tegenstelling tussen zionisme en antizionisme.

107 M.Schaeffer Omer-Man: *"The incremental annexation of Palestine"* (+972, May 4, 2016), [klik hier](#). De landroof in zone C (met de vruchtbaarste delen van de West Bank, w.o. de Jordaanvallei) reikt verder dan de bebouwde oppervlakte. Met de regionale raden samen vormt zij (reeds) 36,6% van de West Bank. De Palestijnen hebben er geen toegang toe zonder speciale vergunning van de militaire commandant. Zie: *"How much Palestinian land do Israeli settlements really eat up?"* (MEMo, Aug 5, 2016), [klik hier](#). Een verdere 30% is voorbehouden voor "groene zones" en amper 13% voor Palestijnse bewoning en landbouw. Zie: *"Palestinian school under threat of demolition"* (MAP, Aug 19, 2016): [klik hier](#).

108 Terwijl zij wel onder Israëliësch recht vallen, worden de Palestijnse inwoners ervan niet erkend als burgers maar werden ze geregistreerd als *"permanent residents"*: bij tijdelijk vertrek riskeren zij hun recht op terugkeer te verliezen (B'Tselem spreekt van een *"stille deportatie"*). Het stadsdeel wordt "sluipend", d.i. huis-per-huis, kolonie-per-kolonie, verjoodst, terwijl het wordt afgesneden van de West Bank. Israël beschouwd Jeruzalem als zijn eeuwige en onverdeelde hoofdstad., in strijd met het internationaal recht.

ligen die de wens van de Palestijnen om Oost-Jeruzalem, met de al-Aqsa moskee, ooit tot de hoofdstad van een Palestijnse staat te maken, voor goed de kop moeten indrukken.

Israëls schendingen van het internationaal recht worden binnen het zionistische, ethnocentrische kader *“moreel”* gelegitimeerd. Zij doen geen afbreuk aan de legitimiteit van Israël als *“Joodse natiestaat”*.¹⁰⁹ Het is dan ook niet meer dan *“normaal”* dat het IDF (*Israeli Defense Forces*), erfgenaam van de Haganah, nog altijd gehuldigd wordt als *“het meest morele leger ter wereld”*,¹¹⁰ welke ook de wandaden die het begaat.¹¹¹ Zo reageerde premier Netanyahu een jaar geleden furieus op de kritiek op de (op video vastgelegde) moord door soldaat-medic Elor Azaria op een zwaar gewonde Palestijn, in Hebron:

*“questioning the IDF's morality is outrageous and unacceptable... IDF soldiers, our children, maintain a high moral standard when they deal with bloodthirsty murderers in tough operational circumstances.”*¹¹²

Wie, Joods of niet-Joods, de etnisch-nationalistische evidenties van het zionisme in vraag stelt wegens de onduldbare effecten ervan sedert al 70 jaar voor alle *“niet-Joden”* – moslims en christenen – in historisch Palestina, wordt door de rabiante verdedigers ervan steevast aan de schandpaal genageld als een *“vijand van de Staat Israël”* en *“dùs”*, in het geval van een *“niet-Jood,”* als schuldig aan antisemitisme, en, in het geval van een Jood, aan

---

109 Na de publicaties van de zgn. *“nieuwe historici”*, worden in het huidige, zogenaamde *“neozionisme”* de feiten van 1948 vaak niet langer ontkend maar worden ze *“moreel”* anders geduid. Zie Ilan Pappé, *“The Idea of Israel”*, kap. 12. Desalniettemin mag in het gangbare publieke discours in Israël (ook in de VS) gesproken worden van negationisme t.a.v. de Nakba. De Israëlische ngo *“Zochrot”* (*“Remembering”*) voert strijd tegen deze ontkenning: [klik hier](#). Zie Pappé, *“State of Denial: The Nakbah in Israeli History and Today”*, in: Noam Chomsky & Ilan Pappé (2010).

110 Cf. *“purity of arms”* als gedragscode voor het IDF: *“Purity of Arms” (Morality in Warfare) – The soldier shall make use of his weaponry and power only for the fulfillment of the mission and solely to the extent required; he will maintain his humanity even in combat. The soldier shall not employ his weaponry and power in order to harm non-combatants or prisoners of war, and shall do all he can to avoid harming their lives, body, honor and property”* (gecit. in Wikipedia, [klik hier](#)). Zie nu, na de al te milde straf voor Elor Azaria, het Haaretz Editoriaal (Feb 22, 2017): *“The Era of Purity of Arms Has Ended”*, [klik hier](#).

111 Al onmiddellijk in de bezetting zelf. Zoals Israëlisch historicus Benny Morris erkende *“is de Israëlische bezetting – zoals alle bezettingen – gebaseerd op brute macht, repressie en vrees, collaboratie en verraad, mishandeling en martelkamers, en dagelijkse intimidatie, vernedering en manipulatie”*, gecit. in: Perry Anderson, *“Het Conflict tussen Zionistische Joden en Palestijnen”* (2001, vert. in: Soeterik, p. 23).

112 Zo Barak Ravid, *“Netanyahu: ‘IDF Probe of Palestinian’s Shooting Must Consider ‘Difficult Operational Circumstances’”* (Haaretz, March 27, 2016): [klik hier](#). 2017: zie Gili Cohen, *“Hebron Shooter Elor Azaria Sentenced to 1.5 Years for Shooting Wounded Palestinian Attacker”* (Haaretz, Feb 21): [klik hier](#).

“joodse zelfhaat”.¹¹³ Palestijnen, anderzijds, die zich verzetten tegen de toepassing van de zionistische principes in de realiteit van de kolonisatie en onderdrukking, worden steevast ontmenselijkt en gecriminaliseerd als “terroristen”.¹¹⁴ Meer nog: aangezien men er redelijkerwijze mag van uitgaan dat zij àllen, als slachtoffers ervan, het zionisme afwijzen, is élke Palestijn – man, vrouw of kind – bij voorbaat een *terreurverdachte* die enkel gedreven wordt door haat jegens Israël en de Joden. Vandaar het grote gemak waarmee met bruto en maar al te vaak ook dodelijk geweld tegen Palestijnen wordt opgetreden, m.i.v. kinderen (die “kleine slangen” die door Palestijnse moeders worden op de wereld gezet, zoals minister van Justitie, Ayelet Shaked, op Facebook wist te verkondigen).¹¹⁵ Zoals Amira Hass schrijft, is het leidende beginsel nog altijd dat elk verzet ertegen een misdaad is: ¹¹⁶

“The judges were following a long, safe trail of legal precedents which determine that Jewish military occupation constitutes law and order, while the struggle against it is a crime.

PS Wat met de term “zionisme”?

Zoals het geval is met andere ideologische bewegingen – het christianisme, het socialisme... – laat het “zionisme” (de term werd in 1890 gelanceerd door Nathan Birnbaum, zelf een “cultureel”, geen “politiek” zionist) ruimte voor een verscheidenheid aan invalshoeken naargelang van de uiteenlopende belangen. Zo is er sprake van een links, socialistisch, libe-

---

113 “*L’antisionisme est devenu la forme présentable de l’antisémitisme et son bras armé est BDS, le boycott d’Israël. L’antisionisme n’est pas la critique de la politique de l’un ou l’autre gouvernement de l’État d’Israël. C’est l’opposition clairement exprimée à l’aspiration d’un foyer national juif, c’est le refus de l’existence même de l’Etat d’Israël.*” Aldus de toenmalige voorzitter van het *Comité de Coordination des Organisations Juives de Belgique*, dhr. Serge Rozen, tijdens zijn toespraak op het galadiner van 12 april 2016, in aanwezigheid van premier Charles Michel en minister van Binnenlandse Zaken, Jan Jambon: [klik hier](#). Voor een tegengestelde, Joodse visie, zie bv.: Philip Weiss & Adam Horowitz: “*Saying Israel has no right to exist as a Jewish state is not anti-Semitic*” (Mondoweiss, May 3, 2016): [klik hier](#). Vanuit antizionistisch-joods oogpunt versterkt het zionisme juist het antisemitisme.

114 Tekenend: een Israëlisch traumapsycholoog, werkzaam aan de VUB, nav de terreuraanslag in Nice: “*Europe has woken up to a reality which we (Israeli) have been in for 70 years*” ([klik hier](#)).

115 “*Israeli lawmaker’s call for genocide of Palestinians gets thousands of Facebook likes*” (EI, 8 May 2015, [klik hier](#)); de pagina (in het Hebreeuws) werd verwijderd. Wat de praktijk betreft, zie bv.: “*Un enfant palestinien tué par des soldats israéliens*” (Libération, 19 juillet, 2016), [klik hier](#). Met het nieuwe schooljaar in 2016 nam het geweld tegen schoolgaande kinderen fors toe, zie bv.: “*Schoolchildren tear-gassed on 2nd day of school*” (ISM, Aug 29, 2016): [klik hier](#). Er is wetgeving onderweg om kinderen beneden de leeftijd van 14 jaar die met stenen gooien, te veroordelen tot levenslang, enz.

116 In: “*Hebron Shooter’s Lenient Sentence Again Shows Palestinian Lives Are Cheap*” (Haaretz, Feb 22, 2017), [klik hier](#).

raal, democratisch, seculier, rechts, religieus, extreemrechts, enz. “zionisme”. En de term wordt onvermijdelijk ook normatief gebruikt om het “eigenlijke” zionisme te onderscheiden van het oneigenlijke.

Dat laatste is bv. het geval, vanuit een “democratische” of “liberale” invalshoek met de repliek van Haaretzuitgever, Amos Schocken, in: “A Zionist Response to Uzi Baram”,¹¹⁷ op de kritiek dat zijn krant het “zionisme” zou verloochenen:

“The only acceptable Zionist position is that Israel must make every effort to eradicate the anti-Zionist apartheid regime in the territories and promote an accord with the Palestinians by diplomatic means.”

Schocken acht dat Israël enkel door externe, internationale druk (versta: een boycot) een einde zal willen stellen aan dat apartheidsregime. Hierop reageerde Rogel Alpher sceptisch door het zionisme als zodanig in vraag te stellen; het enige perspectief z.i. is dat van een binationale staat als de staat van àl zijn burgers. Bijgevolg: “Zionism today Is an illusion”:¹¹⁸

“The only chance of eradicating the apartheid and occupation is to be found in renouncing the Jewish homeland and declaring the emerging binational state — that the right wing is creating in its historic, diplomatic stupidity — as a state of all its citizens.”

Even kritisch is Gideon Levy :¹¹⁹

“The litmus test isn’t whether you identify with the left or right, but whether you identify with Zionism, that deceptive, undefined, anachronistic, expired value that distinguishes between legitimate Israelis and the rest”.

Vragen die zich bij dit alles opdringen, zijn:

- (1) is het mogelijk of zinvol, gelet op de verscheidenheid aan “appellaties,” om het überhaupt te hebben over “het” zionisme? Deze vraag wordt negatief beantwoord door bv. Mary Davis, in haar artikel “Contestation between anti-Zionism and antisemitism”.¹²⁰ Jonathan Rosenhead, daarentegen, in zijn repliek, “Is Zionist a rude word?”,¹²¹ stelt dat ondanks die interne nuances, het wel degelijk mogelijk is over de beweging *als zodanig* vaststellingen te doen. Je zou bv. kunnen zeggen, dat alle zio-

---

117 Haaretz, Augustus 18, 2016, [klik hier](#).

118 Haaretz, Aug 27, [klik hier](#).

119 “If Only Israel’s Radical Left Had the Power Ari Shavit Says It Has” (Haaretz, Aug 31 2016, [klik hier](#)).

120 Open Democracy, July 27, 2016, [klik hier](#). Zij waarschuwt voor het gevaar van het antisemitisme.

121 Open Democracy, September 3, 2016, [klik hier](#).

nismen minstens de visie delen dat Israël het “*homeland*” is van het “*Joodse volk*”.¹²²

- (2) Is het überhaupt *toegelaten* om het kritisch te hebben over het zionisme? Het probleem dat zich hier stelt, is dat van de gangbare, door Israël opgelegde, vereenzelviging tussen “*zionisme*” en “*jewishness*”. Kritiek op het eerste wordt al snel begrepen, en veroordeeld, als kritiek op iemands Joodse identiteit, en dus als een vorm van antisemitisme. Deze (al dan niet bewuste) verwarring wordt door ons resoluut afgewezen: “*zionisme*”, met inbegrip van het religieuze, zowel als de Staat “*Israël*” behoort tot het *politieke* domein, niet tot het religieuze.¹²³

Na onze kritische beschouwingen over het zionisme, moeten we hoe dan ook opletten dat we mensen niet be- of veroordelen op basis van hun zelfetikettering. Wie zichzelf, vanuit zijn zelfbesef als Israëlichs burger – zeg maar: uit patriotisme –, als een “zionist” beschouwt maar tegelijkertijd om morele en/of politieke redenen de Palestinalitiek van zijn land radicaal afwijst, moet onze bondgenoot zijn in de strijd voor de rechten van het Palestijnse volk.¹²⁴

2.3. Veiligheid versus Expansie?

Niet zelden kan men het zgn. Israëlichs-Palestijnse “conflict” omschreven vinden als een “*in wezen een territoriaal conflict...: een strijd tussen twee nationale bewegingen om zelfbeschikking in hetzelfde gebied*”.¹²⁵ Vanuit internationaalrechtelijk oogpunt, echter, is dat een misleidende voorstelling van zaken. Dankzij de koloniale oorlog van 1947-49 heeft de Joodse nationale beweging een eigen territorium verworven, in de gedaante van Israël, binnen internationaal erkende grenzen (cf. de zogenaamde “Groene Lijn”). Aan het zionistische streven naar een veilig “*homeland*” of “*safe haven*” voor de Joden was daarmee voldaan. Bovendien heeft de PLO, als door Israël erkende politieke spreekbuis van het Palestijnse volk reeds in 1988 Israël binnen zijn grenzen erkend en zelf een staat uitgeroepen op de resterende 22% van historisch Palestina. De verovering en bezetting van de West Bank en

---

122 De “*dispossession*” of onteigening van het Palestijnse volk is daarin dus noodzakelijk geïmpliceerd.

123 Rosenhead, I.c., verwijst voor zijn argumentatie naar de baanbrekende bijdrage van Brian Klug, “*What Do We Mean, When We Say 'Antisemitism'?*” Proceedings International conference “*Antisemitism in Europe Today: the Phenomena, the Conflicts*”, 8-9 November 2014 (pdf, 16p.): [klik hier](#).

124 Een misschien wat extreem voorbeeld: Sara Hirschhorn, “*Liberal Zionists, We Lost the Kids*” (Haaretz, Oct 31, 2016), [klik hier](#): “*We must explain why a State of the Jews is not incompatible with the age of multiculturalism — that Israel is and can be a multi-ethnic, multi-religious, multi-lingual democracy for all its citizens and aspire to offering a model for other states. We have to talk more creatively about how Palestinians and Israelis can co-exist, by ending the occupation and seeking new political configurations — including confederation.*”

125 Zo Brigitte Herremans & Ludo Abicht, in hun boek, “*Israël & Palestina. De kaarten op tafel*” p. 9.

Gaza is dus géén strijd meer om Joodse zelfbeschikking . Wat zich voordoet sedert 1967 is strikt genomen geen territoriaal maar een *politiek* project, namelijk van kolonialistische verovering, weliswaar óók in naam van het zionisme. Dat laatste heeft, als een ambivalente ideologie, inderdaad een twééköppige logica of dynamiek in zich: namelijk van streven naar veiligheid én naar expansie (zie hoger al). Beide vinden elkaar in Israëls militarisme.¹²⁶

Israël is een regionale supermacht die beschikt over één van de sterkst bewapende legers ter wereld: *“Israel Is 8Th Most Powerful Country in the World, Survey Says.”*¹²⁷ Bovendien kan het rekenen op de onvoorwaardelijke steun, financieel, militair en politiek, van de VS, voor wie het de rol speelt van waakhond in het Midden-Oosten.¹²⁸ De oorlogen met de Arabische landen hebben zijn militaire superioriteit definitief bevestigd. Binnen de grenzen van historisch Palestina, anderzijds, heerst het onbedreigd over een onderworpen en weerloze inheemse bevolking.¹²⁹ Desalniettemin slaagt het land erin zich naar de wereld toe de rol te blijven aanmeten van eeuwig slachtoffer en wordt zowel voor binnenlands als voor buitenlands gebruik steeds weer de *“retoriek van de Bedreiging”* uit de kast gehaald:¹³⁰

“En Israël, l'évocation constante d'une menace, qu'elle soit réelle ou imaginaire, potentielle ou existentielle, est un éternel appel au drapeau: elle oblige à l'union nationale et mobilise la société juive israélienne, mais aussi les “amis d'Israël” et les organisations sionistes à travers le monde... La menace justifie l'état d'urgence provisoire renouvelé chaque année par le parlement israélien depuis la création de l'État, et grâce auquel les gouvernements successifs ont pu légitimer les pratiques de dis-

---

126 Jonathan Cook, *“Disappearing Palestine”*, p. 151, maakt een onderscheid tussen *“the sanctuary model of 1948 Zionism”* en *“the Zionism of expansion”*. Zoals Odeh Bisharat schrijft: *“if the Zionist aspiration was the establishment of a national home for the Jews, it was possible to do everything so the harm to the Palestinians would be minimal; but the dominant leaders of the Zionist movement thought in terms of empire”* (*“Zionism Has Reached the End of the Road”*, Haaretz, Sept 1, 2016, [klik hier](#)). Zie ook Uri Avnery (die zichzelf als een “postzionist” beschouwt): *“... “Zionism” continued to exist after its aim had already been achieved”* (in zijn column *“It can happen here”* van 19/7/2016), [klik hier](#).

127 Haaretz: *“Israel Is 8Th Most Powerful Country in the World, Survey Says”*, March 19, 2017, [klik hier](#).

128 Carol Morello & Ruth Eglash: *“Israel and U.S. are close to a deal on the biggest military aid package ever”* (The Washington Post, July 29, 2016), [klik hier](#). Netanyahu bekwam van Obama 38 miljard dollar over 10 jaar gespreid. Al vele decennia fungeert Israël als een *offshore* militaire basis van de VS temidden van de Arabische wereld.

129 *“The Palestinians are basically an unarmed people – with no military force that deserves the name (no armor, artillery, warships or aircraft) – that is in daily confrontation with one of the world's best armies”*, Richard Ben Cramer, *“How Israel Lost”* (2005), p. 77.

130 Zie Eyal Sivan & Armelle Laborie, *“Un boycott légitime. Pour le BDS universitaire et culturel de l'État d'Israël”* (2016), p. 17ss.: *“La rhétorique de la Menace.”*

crimination, de ségrégation et de colonisation qu'ils appliquaient".

Israël heeft er dus aanhoudend belang bij de militaire dreiging, met name van Hezbollah en Hamas, op te blazen. Deze neiging gaat samen met de systematische verdraaiing van de werkelijkheid door de Joden als de slachtoffers van de Palestijnen voor te stellen.¹³¹

Ook het in de herinnering levendig houden van de vervolgingen en de Nazi-judeocide in Europa speelt hier een belangrijke rol; niet voor niets wordt er in het onderwijs al vanaf de kleuterschool ruime aandacht aan besteed.¹³² Spijtig genoeg, echter, hebben Israëls leiders de herinnering aan de Shoah niet aangegrepen als een gelegenheid tot empathie met de Palestijnen maar veeleer als een waarschuwing dat het welzijn en de veiligheid van de Joden voor altijd gevestigd moesten zijn op (militaire) macht en controle; Hitlers succes, immers, zo luidt het, was te wijten aan de passiviteit en zwakte van de Joden.¹³³ Zoals Netanyahu het nog formuleerde: de Joden zullen altijd *"met het zwaard"* moeten leven.

Vergelijkbaar met Zuid-Afrika (of Australië, Rhodesië, Z-Afrika, enz.), heeft Israël zich als een koloniale, blanke staat gevestigd in een niet-blanke, niet-Europese omgeving.¹³⁴ In zoverre zich dan voor deze vestigingskoloniale staat een probleem stelt van (on)veiligheid(sgevoel), is dat bovenal verbonden met de onderdrukking van de niet-blanke inheemse bevolking.¹³⁵ Nog gezweven van het onvermijdelijke verzet, geeft alleen al de fysieke, demografische aanwezigheid ervan, zowel binnen de 1949 grenzen (de zgn. *"Arabische Israe-*

---

131 Amira Hass, in: *"Military Bluster Spells Disaster"* (Haaretz, 21 Feb 2017): [klik hier](#).

132 Onder de benaming (in Engelse vertaling) van *"In the path of memory"*. Zie: *"New Holocaust education program in Israel to start in kindergarten"* (The Jerusalem Post, April 24, 2014): [klik hier](#).

133 Richard Falk, geïnterviewd in: *"A Continuous War Mentality": Richard Falk on Israel's Human Rights Abuses* (Truthout, Sept 10, 2016), [klik hier](#). Ook: *"It is undoubtedly true that Israeli ideas about the use of force and security were reflections of their collective trauma and Holocaust memories, further reinforced by biblical and ancient historical claims"*, l.c. Een indicatie over het huidige Israëliëse machtsdenken in de persoon van Netanyahu (zijn speech bij terugkeer uit New York, 26 sept 2016): *"The rule is very simple: The weak do not survive. The strong and the smart survive. That is why our task is to make Israel very strong and very smart. If you are strong, you can do more than just defend yourself. You can also forge alliances"* (Mazal Mualem, Al-Monitor, Sept 27, 2016): [klik hier](#).

134 Michael Warschawski, *"Yes to BDS! An Answer to Uri Avnery"*, in: Audrea Lim, p. 193.

135 Een bijzondere situatie, daarom, was die van de "Arabische" Joden, of Mizrahim, die vanaf de jaren '50 in grote getale immigrerden: *"One should remember that Zionism is a white European national movement. This Ashkenazi Zionism, which established the country in an ongoing confrontation with the Arab world, created a serious emotional crisis for Jews from Arab countries. The more the Arab-Israeli conflict intensified, so did the complexity of the situation faced by Jews from Arab lands"* (Salman Masalha, Haaretz, 1 April 2015, *"If Sephardic Jews Want to End Their Discrimination, They Must Become Proud Arabs"*, [klik hier](#)).

li's" vormen bijna 20% van de bevolking)¹³⁶ als in geheel historisch Palestina (waar Joden en Palestijnen elkaar in evenwicht houden), aanleiding tot de perceptie van een existentiële dreiging voor de veiligheid en identiteit van een staat die op etnisch-religieuze gronden – dus op basis van bloed en geloof, dus van racisme – zijn Joodse burgers bij wet privilegieerd ten nadele van de "niet-Joodse"; binnen Israël beschikken alleen de eersten over de Israëlische *nationaliteit*.¹³⁷ Het regime dat er onvermijdelijk mee samengaat in geheel historisch Palestina, is, zoals hoger, p. 30, al werd aangestipt dat van apartheid. Aan het slot van de *Executive Summary* van het al vermelde VN-rapport, luidt het:

*"The report concludes that the weight of the evidence supports beyond a reasonable doubt the proposition that Israel is guilty of imposing an apartheid regime on the Palestinian people, which amounts to the commission of a crime against humanity, the prohibition of which is considered jus cogens in international customary law. The international community, especially the United Nations and its agencies, and Member States, have a legal obligation to act within the limits of their capabilities to prevent and punish instances of apartheid that are responsibly brought to their attention. More specifically, States have a collective duty: (a) not to recognize an apartheid regime as lawful; (b) not to aid or assist a State in maintaining an apartheid regime; and (c) to cooperate with the United Nations and other States in bringing apartheid regimes to an end".*¹³⁸

---

136 De Palestijnse bevolking in 1949-Israël telt vandaag ca 1,7 miljoen zielen. Hoe gemakkelijk, op crisismomenten, deze "Arabische" burgers bejegend worden als "enemy within" bleek op 30 maart 1976, bij een algemene staking in Galilea gericht tegen de massale onteigening van landbouwgronden. Het politiegeweld maakte toen 5 slachtoffers en vele gewonden. De dag wordt jaarlijks herdacht als de "Dag van het Land" (*Yawm el-Ard*). Een tweede maal was dat het geval in oktober 2000 (start van de 2de Intifada), met demonstraties o.m. in Nazareth. Het inzetten van sluipschutters leidde tot 13 doden en vele honderden gewonden. Zoals zo vaak, gingen verantwoordelijken vrijuit. Zie Amjad Iraqi, "Thirteen killed, no one punished: Remembering October 2000" (+972, Oct 4, 2015): [klik hier](#).

137 Belangrijk: terwijl Joodse Israël's (en alle Joden in de wereld) tot het "Joodse volk" behoren, dat als collectiviteit over een eigen identiteit en rechten beschikt, erkent de Israëlische wet geen collectieve Palestijnse identiteit (het weze als minderheid, volk of natie) dwz met een intrinsieke, historische of politieke, nationale dynamiek, die als zodanig aanspraak maakt op menselijke, nationale en politieke rechten, zoals het recht op zelfbeschikking. Palestijnen ("Arab Israelis") in Israël kunnen slechts als individu optreden tegenover de Staat. Zoals Golda Meïr het reeds formuleerde: "er was nooit een Palestijns volk". Een zeer recent (feb 2017) VN rapport (dat na 2 dagen echter werd ingetrokken onder Amerikaanse en Israëlische druk) komt tot de conclusie dat Israël een apartheidregime heeft gevestigd, [klik hier](#).

138 "Report Israeli Practices towards the Palestinian People and the Question of Apartheid, Executive Summary", UNESCWA, 2017, [klik hier](#).

Na 1967 en vooral vanaf de 1987 Intifada, daarom, kregen leger, politie- en veiligheidsdiensten als primaire opdracht dat apartheidsregime *manu militari* te handhaven.¹³⁹

Wat dat concreet bv. inhoudt, werd duidelijk in de Tweede Intifada met de herbezetting, in maart 2002, van Palestijnse steden in de West Bank: zij ging gepaard met grote wreedheden in Jenin en Nabloes, en met willekeurige verwoestingen en moordpartijen in alle grote steden en de vluchtelingenkampen. Anderzijds, wat vandaag betreft, in de zgn. zone C (sedert de Oslo Akkoorden onder volledige Israëlische controle) leven Palestijnen en (illegale) kolonisten naast elkaar op hetzelfde grondgebied maar zijn zij onderworpen aan twee totaal verschillende juridische stelsels: eerstgenoemden vallen onder de krijgswet en zijn rechteloos, de kolonisten zijn volwaardige, Israëlische staatsburgers en vallen onder het Israëlische civiele recht. Hun onderlinge verhouding is er m.a.w. ontegensprekelijk een van apartheid. Het feit dat de Israëlische staat, die de effectieve controle uitoefent over gehéél historisch Palestina, zich behalve “Joods” ook “democratisch” noemt, moet als een “sham” worden bestempeld: hij is enkel democratisch voor zijn Joodse burgers. Zowel voor het “Joodse” als het “democratische” karakter ervan is het vereist dat de Joodse Israëli's demografisch een meerderheid blijven vormen (voor de “Israeli Arabs”, zie kap. 4). Anderzijds zou je kunnen stellen dat de “bi-nationale” (apartheids)staat met de Palestijnen als tweederangsburgers, nu al een feit is.

De Israëlisch-Palestijnse relatie – gebaseerd op ongelijkheid en militair geweld – staat aldus al sedert jaar en dag “in het centrum van het Israëlische discours inzake nationale veiligheid”, aldus (res.) brigadegeneraal Shlomo Brom, docent aan de Tel Aviv University:¹⁴⁰

“The Israeli-Palestinian relationship, at the center of the Israeli national security discourse, has wide implications for Israel's security... The Palestinians can potentially destabilize the demographic balance in the State of Israel and change its national character. The proximity of the areas inhabited by Palestinians to the centers of Israeli population enables them to disrupt normal life in Israel by applying terror against the Israeli territory. Israel has attempted different military and political in-

---

139 De West Bank, bevolking 2.93 miljoen, en de Gaza Strook, bevolking 1.88 miljoen, met daarin ook begrepen de vluchtelingenkampen: in de West Bank 19 kampen, met 775.000 geregistreerde vluchtelingen; in de Gaza Strook: 8 kampen met 1.258.559 geregistreerde vluchtelingen. Zie: “PCBS reports Palestinian population growth to 4.81 million” (Ma'an, July 11, 2016): [klik hier](#). PS De bevolking van Israël in 2016 werd geschat op 8,541,000 mensen, waarvan 6,388,800 (74.8%) geregistreerd als Joods. In het totale door Israël gecontroleerde territorium – Israël, West Bank en Gaza – is er een fifty-fifty verhouding tussen Joden en niet-Joden, cf. Gideon Levy (Haaretz, Aug 15, 2016): “Two peoples equal in size live under Israeli rule: about 6.3 million Jews and 6.3 million Arabs. Half and half. That's the outcome of 50 years of life in a binational state, not Jewish and not democratic.”

140 Prof. Brom heeft de leiding over “the Program on Israeli-Palestinian Relations”, binnen TAU's “Institute for National Security Studies” (INSS), [klik hier](#) (m.o.). Voor de website van het INSS: [klik hier](#).

struments to manage this conflict or to try to resolve it, so far with limited success."

Brom lijkt hier te refereren naar de standaard, liberaal-zionistische visie op Israël als de post-1949 gerealiseerde, territoriale Joodse staat die zich intern moet teweerstellen tegen een interne demografische dreiging en een externe "terroristische". De praktische politiek die ermee samengaat is die van segregatie of scheiding.¹⁴¹ Zij kreeg haar toepassing met de Scheidings- of Apartheidsmuur op de West Bank en ook met de terugtrekking ("*disengagement*") uit de Gaza Strook, in september 2005, gevolgd door de blokkade ervan.¹⁴² Hoger werd hieromtrent gesproken van de aspiratie om een veilig "*national home*" of "*sanctuary*" voor de Joden te vestigen.

Wat Brom, echter, in dit citaat buiten beschouwing laat, is dat in de realiteit het begrensde oogmerk van Israël's "*nationale veiligheid*" binnen internationaal erkende grenzen het al vrij vroeg heeft moeten afleggen tegen de koloniale expansiedrang *buiten* die grenzen (zie eigenlijk al Ben-Goerion), dwz door de militaristische logica van veiligheid-dóór-expansie. Militaire successen, vooral met de oorlog van 1967, hebben een triomfalisme gecreëerd waarbij het mogelijk leek veiligheid te verzekeren én tegelijkertijd het eigen territorium uit te breiden. Zoals hoger al aangegeven, wordt dit expansionisme ideologisch aangedreven door de even zionistische, religieuze mythe van het "*Land van Israël*". Met de oorlog van 1967, inderdaad, werden de West Bank (met Oost-Jeruzalem), de Gaza Strook en de Golan Hoogten (waar 90 dorpen werden verwoest) veroverd, en de eerste belangrijke kolonie - Kiryat Arba, vlak naast Hebron – werd, onder valse voorwendsels zo blijkt, al gebouwd in 1970.¹⁴³ Mede onder de impuls vanuit religieus-zionistische hoek werd in de erop volgende jaren, eerst onder een Labor- en vervolgens onder een Likoeidregering, een kolonialistisch programma ontwikkeld van bouw van kolonies in bezet gebied.

---

141 Typerend hiervoor: "*In full page NYT ad, liberal Zionist group calls for ethnic segregation to retain Jewish majority within Israel*" (Wilson Dizard, Mondoweiss, Sept 23, 2016, [klik hier](#)). Ook hedendaags Israëlisch "links", in hoofde van Isaac Herzog, voorzitter van de Labor partij, pleitte bij de vorige verkiezingen voor een (nog verder doorgedreven) scheiding tussen Joden en Palestijnen als oplossing. Nochtans valt er ook kritiek te lezen op deze strategie, bv. Maj. Gen. (res.) Gershon Hacoen, van het "*Begin-Sadat Center for Strategic Studies*" (Bar-Ilan U.): "*Separation is not the Answer*" (Sept 29, 2016), [klik hier](#). Hij pleit voor een "*flexible, dynamic form of security in full friction [!] with the resident populations*".

142 Zie Jonathan Cook, "*Israel is an apartheid state. Period.*" (Redress Information and Analysis, Oct 28, 2013), [klik hier](#).

143 Zie: Yotam Berger: "*Secret 1970 Document Confirms First West Bank Settlements Built on a Lie*" (Haaretz, July 28, 2016): [klik hier](#). Op Israëlische landkaarten wordt die "*Groene Lijn*" niet weergegeven. Van "*Bezette Gebieden*" is er hoe dan ook geen sprake. In de zionistische Newspeak, vandaag, spreekt men van "*Betwiste Gebieden*", of nog liever van "*Judea-Samaria*" als zijnde "Joodse" grond.

De overheersingsdrang van Israël's politieke en militaire elite blijkt o.m. ook uit de vele malen dat zij kansen op vrede hebben laten liggen zo al niet gesaboteerd hebben.¹⁴⁴ Op het in 2002 door de Arabische Liga geïnitieerde vredesinitiatief waarin de Staat Israël officieel werd erkend, werd door Israël met onverschilligheid gereageerd. Enkel de limieten van de eigen militaire macht, zo mag je stellen, en niet de concessies in de zoektocht naar een vreedzaam compromis met de inheemse bevolking, hebben grenzen weten op te leggen aan de zionistische onderneming. Zoals Uri Avnery het daarom terecht formuleert:¹⁴⁵

“We are engaged in a perpetual war... The leaders always preferred a perpetual state of conflict, which allows Israel to expand without borders.”

Israël's militarisme manifesteert zich dus in de combinatie van *beide* doelstellingen: die van separatistisch “*containment*” binnen een soevereine, Joodse staat, én die van imperialistische expansie. Beide, weliswaar, zijn gestoeld op de miskennis van de grondrechten van de oorspronkelijke bewoners, maar de eerste maakte nog een eervol compromis mogelijk. De kromme logica van Israël's Palestijnapolitiek wil dat de expansionistische bezetting van de West Bank net zoals de blokkade van Gaza (en de bezetting van de Golan Hoogte) noodzakelijk zijn voor Israël's “*veiligheid*” (cf. ook de eis van “*verdedigbare grenzen*”). In de praktijk hebben de nederzettingen de veiligheid van Israël allerminst bevorderd (zoals vandaag eens te meer blijkt). Prof. Brom heeft het over de “*verschillende militaire en politieke instrumenten*” waarmee Israël al zou geprobeerd hebben “*het conflict*” met de Palestijnen, en dus Israël's veiligheidsprobleem, op te lossen of althans te beheersen. De meest voor de hand liggende oplossing, echter: de opheffing van bezetting en blokkade, wordt door hem niét overwogen. Zoals nochtans terecht wordt gesteld door de Palestijnse christenen in hun *Kairos Palestine* document (december 2009):¹⁴⁶

“Israel justifies its actions as self-defence, including occupation, collective punishment and all other forms of reprisals against the Palestinians. In our opinion, this vision is a reversal of reality. Yes, there is Palestinian resistance to the occupation.”

---

144 Zie over Israël's “*rejectionisme*” o.m. Noam Chomsky in “*Exterminate All the Brutes*”: Gaza 2009”, in: Chomsky & Pappé (2010), pp. 114-123. Ook Finkelstein, “*Method and Madness*”, kap. 1, “*Peace Offensive*”. Nog significante voorbeelden: Israël's afwijzing van het vredesvoorstel van de Egyptische president Anwar Sadat, in 1971; het voortijdig afbreken van de onderhandelingen in Taba door premier Barak, in 2001; de sabotage van de vredesvoorstellen van Hamas; de nieuwe eis dat de Palestijnen Israël zouden erkennen als de “*natiestaat van de Joden*”; Netanyahu's houding t.a.v. het recente Franse voorstel, enz.

145 Uri Avnery's column, “*The Future belongs to the Optimists*”, Augustus 13, 2016, [klik hier](#). Sand, o.c., p. 214: “*As with all other colonisations, the only boundaries that have restrained the Zionist enterprise have been those dictated by the limits of its own power, not those resulting from concessions or from the quest for pacific compromise with the local inhabitants*”.

146 “*Kairos Document: A moment of truth. A word of faith, hope and love from the heart of Palestinian suffering*” (onder 1.4): [klik hier](#).

However, if there were no occupation, there would be no resistance, no fear and no insecurity”.

2.4. De “Dahiya Doctrine”.

Na de oorlogen van 1967 en 1973, heeft Israël's oorlogszucht – gestoeld op de overtuiging dat problemen niet politiek maar met militair geweld moeten worden opgelost¹⁴⁷ – zich herhaaldelijk in de praktijk bewezen: behalve in de agressies tegen de Gaza Strook (de dagelijkse beschietingen van vissers en boeren;¹⁴⁸ de bombardementen, droneaanvallen, enz.) en het bloedig neerslaan van de twee Intifada's (1987-1993 en 2000-2003), ook in de oorlogsoperaties waarin zijn politici zich “*terwille van de veiligheid*” geëngageerd hebben.¹⁴⁹

Het betreft dan vooreerst de bloedige offensieven tegen Libanon: vooral de bloedige invasie van juni 1982, onder de cynische naam “*Operation Peace for Galilee*”, gericht tegen de PLO,¹⁵⁰ en de “*tweede Libanonoorlog*”, in 2006 (in feite al de vierde), gericht tegen Hezbollah. Daarna de offensieven tegen de Gazastrook: na eerdere agressies, de “*Operation Cast Lead*”, in 2008-2009, “*Pillar of Defense*”, in 2012, en “*Protective Edge*”, in 2014.

Onthutsend bij al deze militaire agressies was telkens het doelbewust bestoken van burgerbevolking en civiele infrastructuur met alle disproportionele wapengeweld waarover het leger de beschikking had: tanks, vliegtuigen, helikopters, drones, marineschepen, gepantserde bulldozers, “*high-precision missiles*”, wittefosforgranaten,¹⁵¹ enz. Deze barbaarse tactiek – het gaat om oorlogsmisdaden – kadert in een bewuste IDF-strategie ten aanzien van een burgerbevolking. Zij onderscheidt het Israëlische apartheidsregime van het Zuid-Afrikaanse. Dat laatste was afhankelijk van “zwarte” arbeid; van het collectief, dodelijk afstraffen van de zwarte bevolking was geen sprake. Het zionisme, daarentegen, is het er

---

147 De bekende schrijver Amos Oz spreekt van de Israëlische “*mantra that what can't be done by force can be done with even greater force*” (gecit. In Finkelstein, “*Method and Madness*”, p. 94). Vgl. de wijze waarop Netanyahu wou/wil omgaan met de zgn. nucleaire dreiging van Iran.

148 “*Gazan fisherman in critical condition after being shot in back by Israeli forces*” (Ma'an, Feb 21, 2017), [klik hier](#).

149 Maar hetzelfde geldt eigenlijk ook, in het klein, voor de “alledaagse” praktijk van de bezetting van de West Bank: van de kwaadwillige, zinloze vernielingen van woonsten en infrastructuur tot het verneederende pestgedrag aan de checkpoints, de buitengerechtigde executies, de raids en arrestaties, enz. Gideon Levy ziet er de uitingen in van Israël als een “*evil State*”: “*Stop Living in Denial, Israel Is an Evil State*” (Haaretz, July 31, 2016), [klik hier](#). Zie nu ook het Law-Train dossier: “*Waarom een partnership met de Israëlische politie onverdedigbaar is*” (2017), kap. 4 en 5: [klik hier](#).

150 Geschat wordt dat ruim 20.000 mensen, overwegend burgers, door het IDF gedood werden. Hierbij dient nog de slachtpartij geteld die, onder Israëlisch toezicht, door de (maronitisch-christelijke) Phalange militie werd aangericht in de vluchtelingenkampen van Sabra en Shatila, met ca 3.000 doden.

finaal om te doen de Palestijnse aanwezigheid te *eliminieren*.¹⁵²

Hoewel ook eerder al gehanteerd,¹⁵³ wordt de Israëlische militaire strategie sedert 2008 vaak de “*Dahiya Doctrine*” genoemd.¹⁵⁴ Zij is ontwikkeld aan de Tel Aviv University, meer in het bijzonder in de schoot van het al vermelde *Institute for National Security Studies*.¹⁵⁵ De TAU werkt nauw samen met het ministerie van Defensie (ze gaat er prat op dat het ministerie tientallen onderzoeksprojecten financiert), en ze verrichtte bv. onderzoek besteld door de wapenbedrijven Elbit Systems en Rafael.¹⁵⁶

“In the rough and tumble reality of the Middle East, Tel Aviv University is at the front line of the critical work to maintain Israel’s military and technological edge.”¹⁵⁷

---

151 Bv. in “*Cast Lead*” is het al-Quds hospitaal in Gaza Stad getroffen door een wittefosforgranaat (zie het AI rapport: “*Israel’s Use of White Phosphorus Against Gaza Civilians ‘Clear and Undeniable’*”, Jan 19, 2009). Het gaat om een oorlogsmisdaad. De granaten waren geleverd door de VS. Ook gebruikt: zgn. DIME bommen (*Dense Inert Metal Explosive*) die verschrikkelijke verwondingen veroorzaken: “*Israël utiliserait le DIME, une arme particulièrement effroyable*” (Humanité, 13 juillet 2014), [klik hier](#).

152 Reeds in het zionisme van voor W.O. I gold het principe van de exclusief “*Hebreeuwse arbeid*”. Met de oprichting van de Israëlische staat en vooral na 1967, is daar weliswaar pragmatisch van afgeweken. Ook vandaag nog gaan circa 60.000 Palestijnen in Israël aan de slag, ondanks hindernissen, uitbuiting en onveiligheid (vooral in de bouw) maar Palestijnse arbeid is nooit van strategisch belang geweest voor de Israëlische economie (cf. het beroep op arbeidskrachten uit Azië, Roemenië e.a.). Recent: “*Israel Pushing Palestinian Workers Out of Court, No Labor Rights for Workers*” (The Nakba Files, Aug 8, 2016), [klik hier](#). Ook: “*An unacceptable reality*” (The Association of Civil Rights in Israel, Sept 8, 2016), [klik hier](#).

153 “*The Israeli Army has always struck civilian populations, purposely and consciously... The Army has never distinguished civilian (from military) targets... (but) purposely attacked civilian targets*”, aldus de Israëlische militaire analyst Ze’ev Schiff (Haaretz, 15 mei, 1978), gecit. In: Noam Chomsky, “*Exterminate All the Brutes*”: Gaza 2009”, in: Chomsky & Pappé (2010), p. 82.

154 Ook: “*The Dahiya Doctrine and Israel’s Use of Disproportionate Force*” (IMEU, Dec 7, 2012): [klik hier](#). En: Yaakov Katz, “*The Dahiya Doctrine: Fighting dirty or a knock-out punch?*”, The Jerusalem Post, 28 Jan 2010: [klik hier](#).

155 De huidige directeur van het INSS is Amos Yadlin, voorheen luchtmachtgeneraal en hoofd van de militaire inlichtingendienst.

156 In het “*Center for Nanoscience and Nanotechnology*”, [klik hier](#).

157 Tel Aviv University Review, Winter 2008, gecit. in: “*Tel Aviv University – A Leading Israeli Military Research Centre*”, SOAS Palestine Society, (Feb 2009): [klik hier](#). PS De TAU is gebouwd op de ruïnes van een eertijds bloeiend Palestijns dorp, al-Sheikh Muwannis, dat het slachtoffer werd van de Nakba. Het enige huis dat nog rechtstaat, “*The Green House*”, fungeert nu als banketzaal. Elke historische verwijzing ontbreekt (idem in de musea, onmiddellijk in de buurt). Zie Prof. Sand, o.c., “*Afterword: In Memory of a Village*”.

De benaming van de “*Doctrine*” verwijst naar de dichtbevolkte Dahiya wijk in Beiroet die in 2006, mét de sji'itische bewoners ervan, in haar totaliteit door de Israëlische luchtmacht in puin werd gelegd.¹⁵⁸ Eerder reeds was door een filosoof van dezelfde universiteit, prof. Asa Kasher (“*an Israel Prize laureate in philosophy*”), ten behoeve van het IDF een “*ethische gedragscode*” ontwikkeld. Met een beroep op de “*war on terror*” en ter bescherming van de eigen troepen, werd daarin het gebruik gelegitimeerd van massaal oorlogsgeweld ook tegen burgers, in hun hoedanigheid van “*the terrorist's neighbor(s)*”.¹⁵⁹ De claim over het IDF als “*het meest morele leger ter wereld*” was daarmee geernszins in strijd:

*“Kasher replied that the Israeli army embodies a higher level of values than the American, Canadian, French and British armed forces due to the inclusion of such concepts as the “sanctity of human life” and “purity of arms” in its code of conduct. These values are implemented in our doctrines, in our rules of engagement, in our commands,” said Kasher, pointing to Israel’s recent summertime slaughter as evidence.”*¹⁶⁰

Dat het hier gaat om de legitimering van staatsterreur – het opzettelijk berokkenen van zoveel mogelijk leed aan een civiele bevolking ten bate van politieke doeleinden – wordt natuurlijk in alle toonaarden ontkend: het gaat van de zijde van Israël steeds om gerechtvaardigde “*zelfverdediging*”. Terwijl datzelfde recht (erkend door het internationaal recht) ontzegd wordt aan de slachtoffers van dat geweld, heeft de Israëlische staat volgens het pro-Israëlische discours ook uit de mond van de westerse bondgenoten, te allen tijde “*het recht zichzelf te verdedigen*”. Israëls “*veiligheid*”, anders gezegd, fungeert eens te meer als een vrijbrief voor het straffeloos begaan van oorlogsmisdaden.

---

158 Volgens Gadi Eisenkot (vandaag Chief of Staff), in 2008, zou de toepassing ervan in een volgende oorlog nóg vernietigender zijn: “*What happened in the Dahiya quarter of Beirut in 2006 will happen in every village from which Israel is fired on. [...] We will wield disproportionate power against every village from which shots are fired on Israel, and cause immense damage and destruction. From our perspective, these are military bases,” he said. “This isn’t a suggestion. This is a plan that has already been authorized.*” (Amos Harel, “*Analysis: IDF Plans to Use Disproportionate Force in Next War*”, Haaretz, Oct 5, 2008: [klik hier](#)). Dat de Libanonoorlog van 2006 model stond voor de oorlogen tegen Gaza, was één van de conclusies van het Goldstone rapport, zie Adam Horowitz, “*Goldstone found that Israel’s collective punishment policy in Lebanon served as a model for Gaza*” (Mondoweiss, Jan 26, 2010): [klik hier](#).

159 Amos Harel, “*The Philosopher Who Gave the IDF Moral Justification in Gaza*” (Haaretz, Feb 6, 2009): [klik hier](#). Dezelfde filosoof, die ook “*targetted killings*” rechtvaardigt, bezong de morele waarden die het IDF in de “*Operation Cast Lead*” z.i. aan de dag had gelegd, zoals: “*protecting the human dignity of every human being, even the most vile terrorist*”, en de “*uniquely Israeli value... of the sanctity of human life*” (in: “*A Moral Evaluation of the Gaza War*”, The Jerusalem Post, 7 Feb 2010), gecit. uit Norman Finkelstein, “*Method and Madness*” (2014), p.7.

160 Deze “*ethicus*” komt aan het woord in het verslag van Rania Khalek, “*Killing 40 civilians in one go is “reasonable,” says Israel army ethicist*” (EI, Dec 31, 2014), [klik hier](#).

De “*Dahiya*” doctrine beantwoordt aan een centraal element van Israël’s veiligheidsdenken: de noodzaak om de geloofwaardigheid van haar afschrikkingscapaciteit (“*deterrence capability*”) koste wat het kost te vrijwaren, resp. te herstellen (zo na de mislukking van de Libanonoorlog van 2006).¹⁶¹ De vijandelijke bevolking moet in die logica collectief zó hard en vernietigend aangepakt worden dat ze zelfs niet meer aan weerstand durft of kan denken. Zoals een Israëlische auteur het stelde: “*de schrik voor ons is ons belangrijkste wapen*”.¹⁶² Doel is dus wel degelijk het terroriseren van een hele bevolking. Na de operatie “*Cast Lead*” kwam het “*Goldstone Rapport*” dan ook tot de conclusie dat het ging om

*“a deliberately disproportionate attack designed to punish, humiliate and terrorize a civilian population, radically diminish its local economic capacity both to work and to provide for itself, and to force upon it an ever increasing sense of dependency and vulnerability”.*¹⁶³

Het onderscheid tussen burgers, enerzijds, en leiders en “*strijders*” (“*combattants*”), anderzijds, telt niet meer. Burgers zijn verantwoordelijk voor hun leiders; ze zijn dus schuldig, en dus kunnen en moeten zij collectief gestraft en gedisciplineerd worden – mannen, vrouwen én kinderen.¹⁶⁴ Het gaat, zou je cynisch kunnen zeggen, om een vorm van educatie...¹⁶⁵

---

161 “*Maybe because of the Holocaust we still carry this feeling of persecution ... but in the region we are perceived as very, very strong, as aggressive and unpredictable and very powerful,*” he said. “*It’s very important to preserve this asset.*” Aldus de Military Intelligence chief Herzl Halevi, zie “*Israeli MI Chief: Another War Would Turn Lebanon Into ‘A Country of Refugees’*” (Haaretz, June 15, 2016): [klik hier](#).

162 Zo Tom Segev, in een boek over de 1967 oorlog, gecit. In Finkelstein, “*Method and Madness*”, p.11. Generaal Moshe Ya’alon had het over het inprenten in het Palestijnse bewustzijn van “*the fearsome might of the Israeli army*” (17 mei, 2006), zie Pappé, “*The Killing Fields of Gaza*”, p. 194.

163 Gecit. in: Finkelstein, o.c., p. 33, m.o. Het “*Goldstone Rapport*” werd opgeleverd in opdracht van de VN Mensenrechtencommissie en uitgebracht in september 2009. NB Op kleine schaal heeft ook de dagelijkse repressie zulke bedoeling. Exemplarisch is het geval van het dorp Hizma dat volledig omringd is door de Scheidingsmuur, zie: Tamar Flesichman, “*IN PHOTOS: A life of constant dread for one Palestinian village*” (+972, July 9, 2016), [klik hier](#). Een extreme toepassing ervan, als collectieve bestraffing, leveren de buitengerechtigde executies aan de checkpoints, zie Gideon Levy: “*I Thought Israeli Soldiers Weren’t Supposed to Shoot Palestinian Girls Anymore*” (Haaretz, July 7, 2016), [klik hier](#).

164 Een bijzonder aandachtspunt betreft het gebruiken van burgers als menselijk schild, zie Ben White, “*Analysis: Israel’s double standard on the use of human shields*” (Ma’an, Aug 8, 2016): [klik hier](#).

165 Zie: Yaron London, “*The Dahiya Strategy*” (Ynet, Oct 6, 2008): “*Israel finally realizes that Arabs should be accountable for their leaders’ acts*”, [klik hier](#). Zeer recent nog werd “*Libanon*” opnieuw gewaarschuwd, dit keer door Israëlisch minister Naftali Bennet, zie Amos Harel, “*With Lebanon No Longer Hiding Hezbollah’s Role, Next War Must Hit Civilians Where It Hurts, Israeli Minister Says*” (Haaretz, March 10, 2017), [klik hier](#).

2.5. Gaza 2014. De “Dahiya” strategie, oorspronkelijk bedacht voor Libanon,¹⁶⁶ kreeg haar toepassing in de niets of niemand ontziende invasies van de Gaza Strook. In de drie gevallen ging het erom de 1.8 miljoen Gazanen, gekooid in een afgesloten openlucht-gevangenis en onderworpen aan een ondraaglijke blokkade,¹⁶⁷ met massaal geweld en algehele destructie “de les te spellen”, zodat ze komaf zouden maken met het (democratisch verkozen) Hamasregime.¹⁶⁸ Reeds bij de bloedige, eerste operatie, “Cast Lead”, viel in de wereldopinie de aanklacht van “genocide”.¹⁶⁹ De derde (voorlopig laatste) maal herhaalden regering en legerleiding hun misdadig exploit, 8 juli – 26 augustus 2014, met “Operation Protective Edge”.¹⁷⁰

Gelanceerd door “*één van 's werelds grootste en meest gesofistikeerde moderne militaire machines*”,¹⁷¹ kostte dat offensief aan Israëlische zijde het leven aan 70 personen, waarvan 64 soldaten (469 gewonden). Aan Palestijnse zijde kwamen in 51 dagen tijd 2.310 personen om, waarvan 1.660 burgers, waaronder meer dan 547 kinderen¹⁷² en 299 vrouwen. 11.100 Palestijnen werden gewond, met inbegrip van 3.800 kinderen, 2.088 vrouwen, en 410 ou-

---

166 Colonel Gabi Siboni zei op een academische conferentie aan het al vermelde INSS (Tel Aviv U) dat zij eveneens van toepassing was op de Gaza Strook. Hij voegde eraan toe: “*this is meant to inflict damage that would take ages to recover from*” (september 2009), gecit. bij Pappé, “*The Killing Fields of Gaza 2004-2009*”, in: Chomsky & Pappé, p. 189. Israëlische militairen hebben het cynisch soms over het regelmatig “*mowing the lawn*” in verband met de terugkerende operaties tegen Gaza.

167 De blokkade is in 2006 ingesteld door Israël en de VS om de Gazanen ervoor te straffen dat zij in democratische verkiezingen voor Hamas hadden gestemd. PS De Strook is slechts een fractie groter dan 2% van het Palestijnse territorium. Met de Nakba werd zij één groot vluchtelingenkamp. Sindsdien is ze altijd onderworpen geweest aan een streng regime, vanaf 1967 door Israël. Al in 1994 werd ze omsloten door een elektrisch hekken. Vanaf 2005 werd ze een “*military target*”, met reeds in 2006 een aantal militaire operaties. Zie Ilan Pappé, “*The Killing Fields of Gaza 2004-2009*”, in: Chomsky & Pappé (2010).

168 De Gazanen moesten “leren” dat zij zich tegen Hamas moesten keren. Cf. Uri Avnery, “*Molten Lead*” (Jan 3, 2009, [klik hier](#)): “*The calculation (behind Israel's slaughter): if the entire life-supporting infrastructure in the Strip is utterly destroyed and total anarchy ensues, the population will rise up and overthrow the Hamas regime*”.

169 Zie Pappé, o.c., pp. 191-194: “*A genocidal policy?*” Zelf hanteerde hij elders mbt de Israëlische Palestinapolitiek de uitdrukking “*incremental genocide*”.

170 “*UN Rights Chief: Israel Defying International Law in Gaza, Must Be Held Accountable*” (Haaretz, July 31, 2014): [klik hier](#). Het “*Dahiya-moment*” ervan was het bombardement van de Shujaiya wijk in Gaza Stad, 19-20 juli. Zie: “*A Gaza neighborhood ripped apart*” (El, 12 Oct, 2015), [klik hier](#). Politiek verantwoordelijk was minister van defensie Moshe Ya'alon. Terwijl hij vorig jaar in naam van de “moraliteit” ontslag nam uit de regering Netanyahu, verklaarde hij nog in mei 2015 over een mogelijke nieuwe oorlog tegen Libanon: “*We are going to hurt Lebanese civilians to include kids of the family*”. Zie: “*Israel's future is terrifying: Moshe Yaalon and Israel's disconcerting 'morality'*” (Ma'an, June 1, 2016, m.o.), [klik hier](#).

deren; 1.500 kinderen verloren beide ouders. De VN schat dat een derde van de gewonde kinderen levenslang gehandicapt zullen blijven. 142 families verloren drie of meer gezinsleden; 90 volledige families werden uitgemoord. Ruim 142.000 woningen werden getroffen, waarvan 9.117 volledig verwoest en 5.417 zwaar beschadigd. Bijna 500.000 personen werden op het hoogtepunt van de invasie dakloos; 75.000 ervan blijven ontheemd (*"displaced"*). Tenslotte werden tal van civiele structuren – waaronder 17 hospitalen, 58 eerstelijnszorgcentra, 56 ambulances, 100 scholen, 160 moskeeën, universiteiten, 118 UNRWA installaties, de enige elektriciteitscentrale, het ontziltingsstation, enz. - zwaar beschadigd zo al niet verwoest.¹⁷³ Waren daarvan mee het slachtoffer: de talloze burgers, waaronder veel kinderen, die in scholen, hospitalen enz. een schuilplaats tegen de bombardementen hadden gezocht.¹⁷⁴ Bij internationale experts en mensenrechtenorganisaties werd, eens te meer, gesproken van oorlogsmisdaden.¹⁷⁵ Meer in het bijzonder wat de vermoorde families

---

171 *"An open letter for the people in Gaza"*, getekend door 24 dokters, in *The Lancet* (July 23, 2014): [klik hier](#). Over de zware aanslag op Gaza's gezondheidssector, zie: *"No More Impunity: Gaza's health sector under attack. New report highlights attacks on hospitals and medics in 2014 military offensive on Gaza"* (Medical Aid for Palestinians, 21 July 2016). Voor het rapport (pdf, 28 p.): [klik hier](#).

172 Gideon Levy: *"What Sort of Society Feels Absolutely Nothing After Killing Hundreds of Children?"* (Haaretz, July 28, 2016). *"Israel killed 546 Palestinian children over the course of only 50 days in Gaza in 2014. Of those, 180 were babies and toddlers under the age of five."* [Klik hier](#).

173 *"Black Flag: The legal and moral implications of the policy of attacking residential buildings in the Gaza Strip, summer 2014"* (B'Tselem, Jan 2015), [klik hier](#).

174 Cijfers verschillen naargelang van de organisaties, zie: *"50 Days of Death & Destruction: Israel's 'Operation Protective Edge'"* (IMEU, Sept 10, 2014): [klik hier](#). Zie nu *"Gaza Emergency"*, van UNRWA, [klik hier](#). Internationale verontwaardiging kwam er pas echt met het bombarderen van een VN-schooltje: Ban Ki-Moon veroordeelde het als een *"moral outrage and criminal act"* (Aug 3, 2014); Washington gebruikte het woordje *"disgraceful"*; Human Rights Watch sprak van een oorlogsmisdad. Zie Finkelstein, *"Method and Madness"*, p. 156.

175 Voor een bespreking van Israëls oorlogsmisdaden, zie Marjorie Cohn, *"Tallying Israeli War Crimes"* (Consortium News, August 8, 2014): [klik hier](#). Marjorie Cohn is hoogleraar aan de Thomas Jefferson School of Law, plaatsvervangend secretaris-generaal van de International Association of Democratic Lawyers en voormalig president van de National Lawyers Guild (VS). Vgl. ook Michael Thomas: *"Operation Protective Edge. The War Crimes Case Against Israel's Leaders"* (MERIP, October 26, 2015): [klik hier](#). PS Ook door Hamas werden oorlogsmisdaden begaan met het zonder onderscheid bestoken van burgers met raketten (zie het rapport van *"The United Nations Independent Commission of Inquiry on the 2014 Gaza Conflict"*: [klik hier](#)). De zaken moeten echter wel in perspectief worden geplaatst: de enkele duizenden zelfgemaakte raketten – vaak niet meer dan veredeld vuurwerk – maakten slechts 7 burger-slachtoffers. Tevens gaat het om (vooral symbolisch en pathetisch) verzet tegen het disproportionele geweld van de bezetter. De beste manier, trouwens, voor Israël om er een einde aan te stellen en dus haar veiligheid echt te verzekeren, zou, zoals gezegd, het opheffen van de blokkade en de bezetting zijn.

betreft, schrijft de bekende Israëlische journaliste, Amira Hass, in haar inleiding bij de nieuwe multimediale website *“Obliterated Families”*:¹⁷⁶

“Behind every erased Gazan family is an Israeli pilot. Behind every orphaned child who has lost his brothers and sisters in the bombing is an Israeli commander who gave the order and a soldier who pulled the trigger. Behind every demolished house are the Israeli physicist and hi-tech specialist who calculated the optimal angles for maximal impact. And there is the army spokesperson (backed by legal experts) who always evaded the journalist’s question: how proportional is it to shell an entire building with all its inhabitants? What – in your laws – justifies killing 23 family members, babies, children and the elderly among them, in one fell swoop of a missile?”

De situatie in de Gaza Strook (die in 2014 nog altijd niet hersteld was van *“Cast Lead”*) is nog altijd catastrofaal (2016). Een half jaar geleden was slechts 69 % van de toegezegde hulp opgeleverd; 90 % van de huizen die vernield werden, waren nog altijd niet volledig heropgebouwd. Meer dan 75.000 mensen hadden nog altijd geen dak boven het hoofd. Tal van hospitalen en scholen lagen nog steeds in puin. Het drinkwater is voor 90% ongeschikt verklaard voor menselijke consumptie.¹⁷⁷ Van voedselveiligheid is geen sprake; de medische infrastructuur is nog altijd heel gebrekkig. Meer dan 300.000 kinderen hebben psychosociale ondersteuning nodig. Zowat 36.000 personen kampen met psychische problemen en 900 hebben nog altijd medische verzorging nodig voor blijvende letsels. Met een volledig vernietigde economie heerst er extreme armoede, een torenhoge werkloosheid,... Dat alles wordt zo mogelijk nog verergerd door de blokkade, met de opzettelijke uithongering van de bevolking¹⁷⁸ en de voortdurende belegering, te land, vanuit de lucht en ter zee. Van de 1.8 miljoen Gazanen is meer dan 80% vandaag afhankelijk van humanitaire noodhulp.¹⁷⁹

---

176 [Klik hier](#). Hass, die in Bezet Gebied woont, werd ook hier bekend met haar boek *“Drinkend uit de zee van Gaza. Dagen en nachten in een belegerd land”* (vert. 2002, oorspr. 1996).

177 *“Water contamination causes 25 per cent of diseases in Gaza, including diarrhoea, skin disease, eye problems and gastroenteritis. Researchers at the meeting also spoke of congenital deformities, cerebral palsy, foetal abnormalities and miscarriage.”* In: Imogen Mathers, *“Unexpected details ram home scale of Gaza crisis”* (SciDev.Net, 21/4/2016), [klik hier](#).

178 *“The deliberate, measured, man-made, sinister starvation of Gaza residents, who are mainly children and young people, is unparalleled in modern history”*, in: *An appeal from Dr Mads Gilbert: We Must Hold Israel Accountable* (18 July, 2016), [klik hier](#). Voor alle duidelijkheid: volgens het internationaal recht wordt de Gaza Strook ook na het *“disengagement”* van 2005 wel degelijk nog altijd *“bezet”*. Zie het Goldstone rapport van 2009, par. 187, pp. 276-279 (gecit. in Finkelstein, *“Method and Madness”*, p.169 n.3).

179 *“Today, over 80 per cent of the population in Gaza relies on humanitarian assistance to be able to cover their basic needs, such as food, but also basic education, basic health care or shelter”*, zo het *“Gaza Situation Report 147”* van het UNRWA (June 12, 2016): [klik hier](#).

Zoals de Britse MP Sarah Champion, na een bezoek aan de Strook, het stelde tijdens een speciale zitting in het House of Commons: *"Gaza is a horrific humanitarian disaster that we cannot allow to continue"*.¹⁸⁰ Een balans, na 10 jaar blokkade, geeft Bo Schack, directeur van de UNRWA Operations in Gaza: *"Denied a human standard of living: The Gaza blockade has entered its tenth year"* (21 oktober, 2016), [klik hier](#).

De *"humanitarian disaster"* in de Gaza Strook is alles behalve een natuurramp, maar is een maaksel van de Israëlische politiek. Er gaan, niet verwonderlijk, steeds meer stemmen op om aan die bewuste politiek een *"genocidaire intentie"* toe te schrijven.¹⁸¹

Welnu, met uitzondering van een 70-tal academici heeft aan Israëlische zijde *geen enkele* universiteit of faculteit tegen deze georganiseerde barbarij geprotesteerd, wel integendeel: zoals de vorige, werd ook deze slachtpartij kritiekloos onthaald, of juist: ze werd luid toegejuicht en de soldaten, waaronder uiversitairen, werden gevierd als helden, ook door de universiteiten (zie verder, kap. 3.4). Niet verwonderlijk, is het onderzoek dat Israël zelf, via het MAG Corps (Military Advocate General's Corps), over de operatie gevoerd heeft, uitgedraaid op een witwasoperatie.¹⁸²

2.6. Racisme en *"Settler-Colonial Rage"*.

"Gaza: This is what racism looks like", aldus de titel van een kritische artikel op het internet.¹⁸³ De gruwel en onmenselijkheid van de Gazaoorlogen valt inderdaad moeilijk te begrijpen louter en alleen vanuit *"rationele"* veiligheidsoverwegingen. Dat er meer aan de hand was dan een kostenbatenanalyse, dat er m.a.w. *driftmatige* factoren in het spel waren, moge blijken uit Israëlische commentaren bij en naar aanleiding van *"Operation Cast Lead"*, die circa 1.400 slachtoffers maakte en toen al enorme vernielingen aanrichtte.¹⁸⁴

---

180 Huffington Post UK, 24/9/2015, [klik hier](#). Tine Danckaers, *"Een hele Palestijnse generatie is letterlijk in een geblokkeerd leven opgegroeid"* (MO*, 14 juni 2016): [klik hier](#). Amira Hass, *"Israel Won the Second Lebanon War. Just Ask the Gazans"* (Haaretz, July 13, 2016), [klik hier](#). *"On anniversary, 900 Gazans remain in need of care for injuries sustained in 2014 war"* (Ma'an, July 7, 2016): [klik hier](#).

181 Zo nu: Nada Elia, *"Stop glossing over the siege in Gaza and call it what it is: Genocide"* (Middle East Eye, Jan 10, 2017), [klik hier](#).

182 B'Tselem, Sept 2016: *"Whitewash Protocol: The So-Called Investigation of Operation Protective Edge"*, [klik hier](#).

183 Medium.com, July 20, 2014: [klik hier](#).

184 Ik doe hiervoor nogmaals een beroep op Finkelsteins *"Method and Madness"*, pp. 62-63.

Zo had toenmalig minister van Buitenlandse Zaken, Tzipi Livni, het over Israël *“going wild”* en: het leger *“demonstrated real hooliganism... which I demanded”*; een voormalige functionaris van Defensie erkende dat *“Israel decided to play the role of a mad dog”*; een voormalig senior functionaris van de veiligheidsdienst was dan weer tevreden dat Israël aan Hamas, Iran en de ganse regio getoond had *“that it can be as lunatic as any of them”*, terwijl een commentator over *“Arab affairs”* het een goede zaak vond dat *“Israel goes crazy and destroys everything in its way”*. Dergelijke *“incitement”* (term die vandaag te pas en te onpas wordt gebruikt door het regime) uitgaande van hogerhand troffen we hoger ook aan bij de militaire leiding van het IDF (zie kap. 2.3). Het beestachtige gedrag dan van het IDF in Gaza laat zich voor een groot deel verklaren vanuit het diepgaande racisme en de ontmenselijking van de Palestijnen waarmee Israëli's al vanaf hun kindertijd geïndoctrineerd worden en dat hen tijdens hun diensttijd in de Bezette Gebieden nog dieper ingeprent wordt. Zoals de Israëlische historica Eva Illouz het racisme formuleert:¹⁸⁵

“The idea that Jews are inherently superior to Arabs is so widespread, deep and unquestioned, that it is hardly worth my time dwelling on it here. The idea of Jewish superiority exists everywhere in Israel, but is most blatant in the territories. Like the whites in the American South, Jews view themselves as obviously more moral, superior, civilized, technologically and economically far more accomplished than the inferior Arabs (Arab nations are indeed politically and economically backward, but this in no way makes Arabs inferior). In the same way that it was entirely obvious to proslavers that Africans were primitive and animal-like, Arabs are viewed as unreliable, liars, stupid and dangerous. These views dictate official policy.”

In het klassieke, Europese zionisme was het anti-Arabische racisme zeker al aanwezig (zie reeds Ussishkin, hoger).¹⁸⁶ Met de creatie, echter, van de Israëlische kolonistenstaat heeft het een geïnstitutionaliseerd karakter gekregen.¹⁸⁷ Onder invloed dan vooral van de fanatieke kolonistenbeweging, nu ook aanwezig in de regering, is de etnisch-religieuze tegenstelling tussen *“wij”* en *“zij”*, *“Jood”* en *“niet-Jood”*, op de spits gedreven tot een paroxisme van hypernationalistische, vanuit leidinggevende religieuze middens mee aangewakkerde haatgevoelens.¹⁸⁸ De ontmenselijking van de Palestijn is extreem.¹⁸⁹ De kreet vanwege, vooral jonge, extremistische settlers: *“Dood aan de Arabieren!”* moet letterlijk worden genomen. Tot welke gruweldaden dat kan leiden, werd bv. vorig jaar aangetoond toen ge-

---

185 Zo: Eva Illouz, *“47 Years a Slave: A New Perspective on the Occupation”* (Haaretz, Feb 7, 2014): [klik hier](#). Zie bv. ook hoger, Shaked's typering van Palestijnse kinderen als *“little snakes”*.

186 Extreem: Avraham Stern, leider van Lehi, heeft over de Arabieren als *“beesten van de woestijn, geen legitiem volk”*, en *“de Arabieren zijn geen natie maar een mol die in de wildernis van de eeuwige woestijn groeide. Het zijn niets anders dan moordenaars”* (citaat in: Soeterik, p.390).

187 Ben White, *“In Israel, racism is the law”* (Al Jazeera, Feb 25, 2016), [klik hier](#).

maskerde jonge settlers in de nacht van 31 juli brandbommen gooiden in de slaapkamer van een jong gezin in het dorp Kufr Douma, bij Nabloes. De 18-maanden oude baby, Ali Dawabsha, werd levend verbrand, en ook de ouders stierven later aan hun verwondingen. Een jaar eerder was er al de gruwelijke moord op de 17 jaar oude Mohammed Abu Khdeir, die gedwongen werd vloeibare brandstof te drinken en vervolgens levend verbrand werd. Meer recent was er de kille executie van een zwaar gewonde Palestijn door de soldaat (*"medic"*) Elor Azaria. Diens vervolging voor de krijgsraad lokte een massaal protest uit in de Israëliëse samenleving, tot in de regering.¹⁹⁰ Tijdens zijn proces verdedigt hij zich niet helemaal ten onrechte door de verantwoordelijkheid bij het "systeem" te leggen. Hij legt daarmee ongewild de gewelddadigheid, onmenselijkheid, haat en kolonistenmentaliteit bloot die de bezetting definiëren.¹⁹¹

De extreme gewelddadigheid, echter, van het IDF in de Gaza-oorlogen, roept ook het hoger al aangehaalde wezenskenmerk op van de Israëliëse staat: het feit dat het ontstaan en – zolang de onderdrukking van de inheemse bevolking voortduurt – ook het bestaan ervan berusten op een *"settler-colonialist"* programma. Het zionisme, zoals gezegd, *is* een kolonistenideologie. De Joodse staat, met andere woorden, is het product van een kolonisatie waarbij van oorsprong blanke, Europese *"settlers"* of kolonisten geheel of gedeeltelijk de plaats hebben ingenomen van de niet-blanke, inheemse bevolking.¹⁹² De verderdurende kolonisering en etnische zuivering van de West Bank geven aan dat, in aangepaste vorm, dat "programma" nog altijd loopt.¹⁹³

Eigen aan regimes van vestigingskolonialisme, zolang de *"natives"* niet door genocide volledig of grotendeels zijn uitgeroeid of uitgedreven, is een door de elites aangewakkerde, *"siege mentality"*. Dwz een nooit helemaal verdwijnend onveiligheidsgevoel, zelfs wanneer de militaire macht van de kolonistenstaat die van de onderdrukten in superlatieve mate

---

188 *"In Israel the rabbinate has played an increasingly powerful role in transforming nationality into a quasi-racial definition, reserved only for a group that meets clear biological requirements... It is not by chance that religious people in Israel are spearheading racist views"*, Eva Illouz, *"Rethinking the 'banality of evil' theory"* (Haaretz, July 31, 2016): [klik hier](#). De analyse ontlokte bij Gideon Levy de conclusie: *"Stop Living in Denial, Israel Is an Evil State"* (Haaretz, July 31, 2016): [klik hier](#).

189 Zij is echter niet beperkt tot Israëliëse kolonisten. Vergelijk bv. een twitterbericht van de Amerikaan David Horowitz, één van de stichters van het *David Horowitz Freedom Center*: *"There has never been a people as dishonest, immoral, bloodthirsty & unworthy of respect as the Palestinian Arabs"*, geciteerd in: Yakov Hirsch, *"The politics of Jewish ethnocentrism"* (Mondoweiss, Aug 17, 2016): [klik hier](#).

190 Gideon Levy: *"Never Have So Many Cheered Such a Vile Murderer"* (Haaretz, March 31): [klik hier](#).

191 Cf. Yuli Novak: *"Elor Azaria is exposing the occupation, but he's no silence breaker"* (Haaretz, Aug 8, 2016), [klik hier](#). Hagai El-Ad, *"A once-in-a-decade show trial"* (+972, Sept 7, 2016): [klik hier](#). 2017: Azaria kreeg recentelijk een bijzonder milde straf opgelegd, cf. Amira Hass: *"Hebron Shooter's Lenient Sentence Again Shows Palestinian Lives Are Cheap"* (Haaretz, 22 Feb, 2017): [klik hier](#).

overtreft. Wanneer de inheemse bevolking zich niet neerlegt bij haar verdrukking maar verzet “durft” te bieden,¹⁹⁴ kan het koloniale regime reageren vanuit een soort van razernij, zeg maar vanuit een typische “*settler-colonial rage*”, met een excessieve, “*wilde*” brutaliteit.¹⁹⁵ Die razernij uit zich dan onder de vorm van slachtpartijen en bloedbaden. Denken we aan het lot van de Native Americans in Noord-Amerika, de Mau Mau in Kenya, de Algerijnen onder de Fransen, de vernietiging van het getto van Warschau en ook aan de slachtpartijen (bv. Deir Yasin, Tan-tura, Dawaymeh e.a.) onder de Palestijnse inwoners tijdens de Nakba, en... tijdens de Gaza offensieven.

Het resultaat van dat alles is een kolonistenmaatschappij zoals de Israëlische die, gedreven door de “*eigen, interne, aangroeiende en meedogenloze dynamiek van de heerschappij*”,¹⁹⁶ al maar verder afglijdt op het pad van brutale, arbitraire repressie en etnische zuivering. Voor de Palestijnen resulteert het in een compleet mensonwaardige toestand die zich als een toestand van *slavernij* laat karakteriseren. Ik citeer opnieuw Eva Illouz (l.c.):

“We can say conservatively and impressionistically that 70 percent of the Palestinian population live with a permanent sense of dishonor, conduct their lives without predictability and continuity, live in fear of Jewish terror and of the violence of the Israeli military power, and are afraid to have no work, shelter or family. When we put these numbers under a single coherent picture and ask sociologically what kind of

---

192 De Ashkenazi kolonisten namen het raciale denken over van de Britten, dwz dat Arabische Joden uit Baghdad, Aleppo, Damascus en Cairo, niet tot het joodse “ras” werden gerekend; zij werden door de Zionist Organization dan ook niet uitgenodigd zich in het joodse “*homeland*” te vestigen. In die politiek kwam pas verandering na 1948, toen na de Nazi-judeocide de hoop op een massale immigratie van Europese Ashkenazi's de bodem was ingeslagen. Zoals hoger, n. 3, aangegeven hadden en hebben de zgn. Mizrahim, of Arabische Joden, in Israël te lijden onder racisme en discriminatie. Zie: Lauren Banko, “*A Brief History of Banning Arabs from Palestine*” (The Nakba Files, Aug 23, 2016), [klik hier](#). Zelfs in ultraorthodoxe kringen woedt het racisme t.o.v. de Mizrahim verder, zie: Yair Ettinger, “*Dozens of Israeli Mizrahi Girls Refused by Ashkenazi Schools Stuck at Home*” (Haaretz, Oct 7, 2016), [klik hier](#).

193 Amira Hass: “*The soldiers’ objective role, even if it is undeclared, is to perpetuate 1948; to prove that we were and remain a settler-colonialist society, whose goal and aspiration is to replace the native population with its own people. Happily, we have not entirely succeeded (as countries like Australia, Canada and the United States “succeeded.”) Expulsion is not extinction*” (Haaretz, Aug 24, 2016): [klik hier](#).

194 Het recht op verzet wordt herbevestigd in de VN AV-Resolutie 3246 (29 november 1974): punt 3: “*Herbevestigd de legitimiteit van de strijd van volkeren voor bevrijding van koloniale en vreemde overheersing en onderdrukking met behulp van alle mogelijke middelen, gewapende strijd inbegrepen*” (in: Soeterik, p. 420).

195 Zie David Lloyd & Laura Pulido, “*In the long shadow of the settler: On Israeli and US colonialisms*”, in: Audrea Lim, pp. 111-119.

196 “*domination has its own internal incremental and implacable dynamic*”, Eva Illouz, o.c.

life this is, we are compelled to observe that a large quantity of Palestinians live in conditions in which their freedom, honor, physical integrity, capacity to work, acquire property, marry and, more generally, plan for the future are alienated to the will and power of their Israeli masters. These conditions can only be named by their proper name: conditions of slavery. "

Elke slavernij is een smet op het blazoen van de mensheid. De vraag wie of wat verantwoordelijk is voor de Palestijnse, laat slechts één antwoord toe. Het zionistische project van een exclusieve, etnocratische en dus racistische "Joodse staat" – meer dan ooit een "anachronisme"¹⁹⁷ in de wereld van vandaag – is dringend aan herziening toe. Zoals de Britsgeborene Israëliische auteur, Susan Nathan, het stelt:

"Het (debat) gaat inderdaad over de toekomst van Israël als joodse staat. Het gaat om wat het zionisme als politieke ideologie heeft aangericht. De situatie waarin wij vandaag de dag verkeren is niet het gevolg van wat de Palestijnen doen. Zij is het gevolg van de zionistische politieke ideologie".¹⁹⁸

3. "Technion – Israel Institute of Technology".

De Israëliische universiteiten – alle onder regeringscontrole – hebben zich er medeplichtig aan gemaakt verschillende aspecten van de bezetting en agressie te beramen, te handhaven en van een rechtvaardiging te voorzien; ze hebben vaak ook rechtstreeks deelgenomen aan kolonisatie, dwz ze zijn er niet voor teruggedeinsd om zelf koloniale misdaden te begaan.¹⁹⁹ Sommige, zoals het Technion, hebben ook de high-tech uitrusting helpen ontwikkelen ten behoeve van de oorlogvoering tegen en onderdrukking van de Palestijnen.

Het "Technion – Israel Institute of Technology" presenteert zichzelf op zijn website als:

"A science and technology research university, among the world's top ten, dedicated to the creation of knowledge and the development of human capital and leadership, for the advancement of the State of Israel and all humanity."²⁰⁰

---

197 Tony Judd: "The very idea of a "Jewish state"- a state in which Jews and the Jewish religion have exclusive privileges from which non-Jewish citizens are forever excluded – is rooted in another time and place. Israel, in short, is an anachronism" ("Israel: the Alternative", 2003, opgenomen in de bundel "Essays 1995-2010", New York 2015, p. 216).

198 Interview afgenomen door Wim de Neuter, in: Soeterik, p. 177.

199 Omar Barghouti, in: Soeterik, p. 338, met voorbeelden.

200 Website : [klik hier](#). Presentatie tgv de industrie: de "Industry Guide to Technion" (pdf, 192p.), [klik hier](#). Ten einde de "directe banden tussen academia en industrie te faciliteren", worden bedrijven uitgenodigd als "member" toe te treden tot Technions "Industrial Affiliates Programs", zie aldaar, p. 18 e.v.

Het instituut is de oudste universitaire instelling in Israël. Het werd opgericht in 1912, dus nog volop onder de Ottomanen, in Haïfa. Het behoort vandaag inderdaad tot de wereldtopklasse en leverde Israël reeds 4 Nobelprijzen. Op dit ogenblik telt het meer dan 13.000 studenten; tot 70% van alle Israëlische ingenieurs zouden er opgeleid zijn.

De actieve rol van Israëlische universiteiten in het algemeen en van het Technion in het bijzonder bij de ontwikkeling van nieuwe wapen- en veiligheidssystemen mag niet onderschat worden:

“Contrary to popular belief, Israel’s military-industrial complex doesn’t run on government and arms manufacturers alone. Academia, a sphere often imagined as a bastion of free speech, independent from corporate interests, plays a crucial, though less visible, role in the establishment. Its complicity in violence shouldn’t be ignored.”²⁰¹

3.1. Technion & Israel Aerospace Industries.

Meer dan gelijk welke andere Israëlische instelling is het Technion verweven met het militair-industriële complex en het draagt aldus in hoofdorde bij aan de politiek van bezetting en onderdrukking. Onderwijs en onderzoek ervan zijn a.h.w. gefocust op de ontwikkeling van high-tech bewapenings- en ordehandhavingssystemen die daartoe van nut zijn. Eén van de vroegere projecten behelsde bv. het toerusten van de beruchte Caterpillar D9 bulldozers met een afstandsbediening (zgn. *“armored remote-controlled D9N bulldozers”*).²⁰² De gepantserde D9N tuigen zijn door de legerleiding geprezen als *“key weapons”* bij haar militaire operaties.²⁰³

---

201 Shimrit Lee, *“Top Israeli university marketing country’s arms industry to the world”* (+972, March 9, 2017): [klik hier](#).

202 Zie *“IDF Caterpillar D9”* (Wikipedia): [klik hier](#). Voor de D9N (later ook D9T) versie zie *“‘Black Thunder’ unmanned dozers to play greater role in IDF”* (Yaakov Katz, The Jerusalem Post, 03/30/2009): [klik hier](#). Volgens dit artikel werd het toestel ontwikkeld door het Engineering Corps van het leger. Voor een foto (jpg): [klik hier](#). Bron: Uri Yacobi Keller, *“Academic Boycott of Israel and the Complicity of Israeli Academic Institutions in Occupation of Palestinian Territories”* (2009), p. 9. [Klik hier](#). PS 14 jaar geleden, 16 maart 2003, werd Rachel Corrie, lid van de International Solidarity Movement, door een D9 bulldozer verpletterd terwijl zij in Rafah (Gaza) de sloop van een huis trachtte te beletten, [klik hier](#).

203 Alon Ben David, in 2004: *“Caterpillar bulldozers are key weapons in military operations”*, [klik hier](#). Het IDF zet ook andere, gewapende Caterpillar machines in, zo de Bagger E-349 armored excavator. Voor gebruik en foto's, zie bv. Ali Abunimah, *“Israel uses Caterpillar equipment in apparent extrajudicial killing”* (IE, July 28, 2016), [klik hier](#). Voor de volledigheid: ook bulldozers van andere merken/fabrikanten dan Caterpillar worden uiteraard ingezet bij afbraak en vernieling, bv. van Hyundai en Volvo.

Addendum 24/6/2017: De rol van bulldozers, graaf- e.a. machines in de bezetting.

Behalve tijdens oorlogshandelingen worden bulldozers, graafmachines e.d. dagelijks ingezet in het kader van Israël's illegale politiek van onteigening en etnische zuivering van het Palestijnse territorium. Dat geldt in de eerste plaats voor het slopen van (nog bewoonde) huizen in Israël zelf, in de West Bank en Oost-Jeruzalem, steeds onder het voorwendsel van afwezigheid van een bouwvergunning (die in de praktijk zo goed als nooit toegekend wordt).²⁰⁴ Behalve voor huizen en dorpen,²⁰⁵ worden deze tuigen ook systematisch ingezet voor de vernieling van Palestijnse scholen en structuren (bedrijven, winkels, stallen, serres, speeltuinen...) en alle denkbare voorzieningen (zoals sanitair, wegen, irrigatie- en watervoorzieningen,²⁰⁶ rioleringen, electriciteitsvoorzieningen)²⁰⁷ evenals voor het massaal ontwortelen en vernielen

---

204 Bv.: *"Israeli forces demolishes Palestinian structures across West Bank, assault locals"* (Ma'an, Aug 9, 2016): [klik hier](#). Of: *"100-year-old Bedouin woman left homeless as Israel continues Negev demolitions"* (Ma'an, Feb 8, 2017): [klik hier](#). Zoals een Knessetlid het aanklaagde: *"It is an organized policy that aims to change the current political condition, force Palestinians to leave the area and annex parts of Area C to prevent the two-state solution. Therefore, it is no longer a human rights case but a first-degree political case"* (in het eerstgenoemde artikel).

205 Vooral de (ca 7.000) resterende bedoeïenen in de Naqab- of Negevwoestijn zijn het slachtoffer van systematische vernielingen: 35 dorpen zijn *"niet-erkend"*. Alle publieke dienstverlening eraan: drinkwater, elektriciteit enz., maar ook medische zorg en onderwijs – is illegaal. Zij komen de een na de ander in aanmerking voor sloping tgv de bouw van Joodse vestigingen (al-Araqib is nu – 12 januari 2017 – reeds 108 keer afgebroken sedert 27 juni 2010): [klik hier](#). De bedoeling van het Israëlische "beleid" is om de Bedoeïenen (die Israëlische burgers zijn!) te verhuizen naar een 10-tal *"townships"*. Bedoeïenen die daar al gehuisvest zijn, *"rank on the bottom of all social and economic indicators and suffer from the highest unemployment rates and income levels in Israel"*, l.c.). Zie J.Cook, *"De woestijn uit met jullie!" – Israël's stelselmatige onterving van de bedoeïenen* (2003), in: Soeterik. Over hun algemene situatie: *"Palestinian Bedouins"* (Journal of Palestine Studies, Special Focus, July 2016): [klik hier](#). 2017: *"UN officials visit Bedouin village slated for demolition, call situation 'unacceptable'"* (Ma'an, Feb 23), [klik hier](#). Amira Hass: *"The Bulldozers and the Bedouin"* (Haaretz, Feb 24, 2017): [klik hier](#).

206 Bv. *"Israeli forces demolish water pipelines under construction in northern West Bank"* (Ma'an, Aug 8, 2016), [klik hier](#).

207 Volgens de Israëlische ngo *"Israeli Committee Against House Demolitions (ICAHD)"* - [klik hier](#) - werden sedert 1967 ca 48.500 huizen vernield. De laatste maanden wordt het aantal nog opgedreven (tussen januari en oktober 2016 reeds 986). Yotam Berger: *"EU Slams Israel's Destruction of Palestinian Homes in West Bank's Area C"* (Haaretz, July 27, 2016): [klik hier](#). PS *"Adding insult to injury"*, worden slachtoffers van illegale afbraak door de bezetter vaak verplicht de onkosten van de sloop zelf te betalen, wat hen ertoe kan brengen zélf hun woonst af te breken, zie bv. *"IOA forces Palestinian to raze his own home in east J'lem"* (Palestinian Information Center, August 1, 2016), [klik hier](#).

van olijfgaarden, citrus- en amandelbomen en andere aanplantingen, gewassen,²⁰⁸ landbouwgrond, enz.²⁰⁹ In de Gaza Strook bv. worden de D9s regelmatig ingezet voor de verwoesting van akkerland en oogsten.²¹⁰ Tegelijkertijd spelen ze een “constructieve” rol ten gerieve van de infrastructuur van kolonies, de illegale Apartheidsmuur, de apartheidsautobanen die de kolonies met elkaar en met Israël verbinden (en exclusief bestemd zijn voor Israëli's en kolonisten); de aanleg van militaire checkpoints, “road blocks” en afsluitingen die “Palestina” herleiden tot een machteloze archipel van afzonderlijke, afgesloten getto's (“Bantoestans”), enz.

“Since the early days of the 1967 occupation, Israel has used heavy construction machinery in order to strengthen its hold over the Palestinian territories and Palestinian people by “establishing facts on the ground.” Excavators and loaders were – and still are – utilized to reshape the landscape: building infrastructure for the illegal Israeli settlement project; separating Palestinian communities from each other by creating roadblocks, barriers and apartheid roads; and demolishing thousands of Palestinian houses, public buildings and commercial properties, both as a punitive measure and in order to restrict the development of towns and villages.”²¹¹

Israëls kwaadaardige vernielingspolitiek, in strijd met het internationaal recht (bv. Resolutie 465, 1 maart 1980) van de Veiligheidsraad, wordt soms ook gehanteerd als een vorm van collectieve straf maar meestendeels gaat het erom het leven voor de Palestijnse bevolking zo ondraaglijk mogelijk maken ten gerieve van een “incremental” etnische zuivering en de bouw of uitbreiding van kolonies.²¹² De internationale gemeenschap, EU en VS, beperkt zich doorgaans tot vrijblijvende protesten. Dat geldt met name voor de EU zelfs wanneer het gaat om de vernieling van door haar betaalde projecten.

---

208 Gewassen van boeren worden door vliegtuigjes ook besproeid met giftige herbi- en pesticiden.

209 Sinds 2001 zijn er ongeveer één miljoen Palestijnse olijfbomen verloren gegaan, o.m. voor de bouw van de Apartheidsmuur en de uitbreiding van de kolonies, maar ook door gewelddaden van de kolonisten. Israël beroept zich op een oude Ottomaanse wet om het land van Palestijnse boeren op de Westelijke Jordaanoever zogenaamd ‘legaal’ te confisqueren. Zie verder op Plant een Olijfboom, [klik hier](#).

210 Bv. “Israeli bulldozers raid borderline in southern, northern Gaza Strip” (Ma'an, July 13), [klik hier](#).

211 Zo: Who Profits (July 2014): “Facts on the Ground: Heavy Engineering Machinery and the Israeli Occupation”, [klik hier](#). Het volledige rapport van het Who Profits Research Center (pdf, 80p.), [klik hier](#).

212 Zelfs binnen Israël zijn Palestijnse burgers niet veilig tegen sloping. Rond 100.000 van hen wonen in 'niet-erkende dorpen'; bestaande huizen kunnen er door de staat gesloopt worden. Cf. “Israel's cabinet paves way for widespread demolition of Palestinian homes in Israel” (Ma'an, June 20, 2016): [klik hier](#).

Israël beschikt niet over eigen bedrijven die zulke zware machines produceren. Het overgrote deel, daarom, van deze machinerie is gefabriceerd in West-Europa, de VS, Japan, Zuid-Korea en Turkije. De belangrijkste internationale bedrijven zijn: Bobcat, Caterpillar, CNH Industrial, Doosan, Hidromek, Hitachi, Hyundai Heavy Industries, JCB, Liebherr, Terex and Volvo. Het feit dat hun machines door Israël gebruikt worden in zijn illegale politiek van verwoestingen en schendingen van de mensenrechten in de bezette Palestijnse gebieden, maakt hen medeplichtig aan die misdaden. Zij moeten daarom ter verantwoording worden geroepen (cf. de campagne, enkele jaren geleden, tegen Caterpillar).

Vermeldenswaard, nog, is Technions bijdrage aan de ontwikkeling van technologieën voor het automatisch detecteren van tunnels (o.m. door gebruik te maken van fiber optics). Zij moeten de verdere uitbouw verhinderen van een (omvangrijk) tunnelstelsel in de richting van Egypte (van essentieel belang voor de Gazaanse economie), van een defensief tunnelnetwerk onder de Gaza Strook en van de zogeheten “*terreurtunnels*” naar het Israëlische territorium.²¹³

We mogen rustig stellen dat het Technion altijd al vooraan stond (en nog staat) inzake innovatieve militaire spitstechnologie. Het ontwikkelt stelselmatig gezamenlijke onderzoeksprogramma's met de wapenindustrie en het leger. Dat is bv. het geval op het vlak van de al maar belangrijker wordende nanotechnologie (met vandaag toepassingen bv. in de geneeskunde). Voor Israël vormden militaire oogmerken – dank zij wetenschappelijke know-how op permanente voet van oorlog te kunnen blijven – eens te meer het verrekpunt. Zo drukte toenmalig premier Shimon Peres in 2006, na de mislukking van de Libanonoorlog, dat jaar, de verwachting uit dat de “*nanotechnologische revolutie*” de mogelijkheid zou bieden om miniatuurwapens of “*bionische*” miniaturredrones in te zetten tegen “*terroristen*”.²¹⁴

---

213 De derde Gaza-invasie was officieel bedoeld om alle tunnels te vernietigen. Omdat dit geen volledig succes was, wordt de tunneldetectietechnologie verder ontwikkeld: zo zullen, luidens de IDF, de VS er \$120 miljoen in investeren, samen met een verdere \$120 miljoen vanwege Israël ([klik hier](#)). Over het belang van de tunnels voor Gaza, zie Amira Hass, “*Gazans' Only Possible Collective Act of Defiance Against Blockade*” (Haaretz, April 27, 2016): [klik hier](#). Ook: Hamza Abu Eltarabesh, “*Gaza tunnels seen as vital tool of resistance*” (The Electronic Intifada, 27 June 2016), [klik hier](#). Addendum 24/6/17: in samenwerking met het Egyptische regime is het grootste deel van de tunnels naar Egypte vernield, met rampzalige economische gevolgen.

214 Zie David Cronin, “*Europe – Israël*”, p.121 e.v., met citaat uit S.Peres, “*This war has taught us that Israel must revise its military approach*” (The Guardian, 4 Sept 2006). “Israel developing bionic arsenal” luidde een artikel in de Sydney Morning Herald van 18 nov 2006. Eén voorbeeld voor de huidige (2017) ontwikkelingen op dat gebied is de technologie die de bouw van “*nanomotoren*” mogelijk maakt: “*Nanomotors are becoming increasingly important as nano-mechanical systems are continuing to develop. Molecular rotors can be attached to a solid support*”. Zie op de website van het Technion Technological Transfer: “*CHM-0918: Low-friction molecular rotary motors*”, via <http://t3.trdf.co.il/search>

Maar al eerder, in 2001, was het *Israel National Nanotechnology Initiative (INNI)* opgezet. Onder de directeurs ervan vinden we (nog altijd): Moshe Goldberg, van het Ministerie van Defensie, en Giora Shalgi, oud-president van het grote wapenbedrijf “Rafael” (zie verder).²¹⁵ Ook hier speelt het Technion een voortrekkersrol, met zijn *Russell Berrie Nano-technology Institute*.²¹⁶ Zoals David Cronin aangeeft, is Israël, ten einde te kunnen wedijveren met de VS, op zoek gegaan naar ook externe financiële ondersteuning, met name van de EU. Deze laatste heeft tussen 2007 en 2013 alleen al 3,5 miljard euro tot het onderzoek bijgedragen, met Israël als belangrijke afnemer. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat het Technion ook in het Horizon 2020 programma een geïnteresseerde partij is op dat gebied. Dat geldt bv. voor twee projecten waarbij ook de UGent betrokken is.²¹⁷ Hoewel de militaire motivatie voor de nanotechnologie moeilijk te loochenen is (zij het dat men het dan liever heeft over de “*securitaire*” mogelijkheden ervan in de strijd tegen het “*terrorisme*”), legt Israël toch liever de klemtoon op de vreedzame toepassingen ervan. Als een “stunt” overhandigde Peres, toen vice-premier, in 2009 aan paus Benedictus XVI een nano-Bijbel. Het exploit was een realisatie van het Technion...

Het Technion werkt nauw samen met een andere onderzoekspartner van UGent: het *Israel Aerospace Industries of IAI*, één van de drie grootste wapenbedrijven van Israël. Het IAI is een overheidsbedrijf – het werd opgericht door Shimon Peres en heette aanvankelijk “*Israel Aircraft Industries*” – en produceert wapens en “*defense systems*” op maat van het leger: bv. begin van de jaren 2000 een nieuwe generatie van bepantsering voor de Caterpillar D9 bulldozers.²¹⁸ Hier speelt uiteraard het militaire belang van composietmaterialen die beter bestand zijn tegen de inslag van granaten en tevens geschikt zijn voor de bouw van vliegtuigen en drones, enz. Ongetwijfeld kan ook het IAI hier rekenen op het onderzoek daaromtrent in het lab van van Prof. Daniel Rittel (zie verder).

In zijn afdeling TAMAM heeft IAI bewakingssystemen geleverd die geïntegreerd zijn in de structuur van de Apartheidsmuur (zie ook verder, bij Elbits Systems). Maar vooral te vermelden, hier, zijn de gevechtsdrones (UCAV's: “*unmanned combat aerial vehicles*”) van de

---

215 Website: <http://www.nanoisrael.org/category.aspx?id=953>

216 Website: <http://rbni.technion.ac.il/>

217 Zie p.1 van het oorspronkelijke Techniondossier, <http://www.bacbi.be/pdf/techniondossier.pdf> .

218 Op de site “*Army Guide*” wordt IAI gepresenteerd als “*a globally recognized leader in development and production of military and commercial aerospace and defense systems*”: [klik hier](#). Het bedrijf presenteert zichzelf als “*a globally recognized leader in the development and production of systems for the defense and commercial markets*”, [klik hier](#). In de “*Army Guide*” wordt het IAI vermeld als de “*manufacturer*” van de D9T bulldozers en krijgt men ook alle specificaties van het toestel: [klik hier](#).

Heron productielijnen.²¹⁹ Samen met de *Hermes* van Elbit zijn de toestellen verantwoordelijk voor de dood van talloze burgerslachtoffers waaronder kinderen in de Libanonoorlogen en de aanhoudende agressies tegen Gaza. Volgens de mensenrechtenorganisatie Al Mezan hebben drones tussen 2004 en 2014 in de Gaza Strook bijna 2.000 doden gemaakt.²²⁰

Wat nog de nauwe, “*long-lasting*” samenwerking tussen het Technion en IAI betreft: eind 2010 bv. sloten beide een meerjarenakkoord voor onderzoek op het gebied van “*autonome systemen*”. IAI engageerde zich om gespreid over 5 jaar 1 miljoen dollar te investeren in het “*Technion’s Autonomous System Program*” (TASP):²²¹

“The long-lasting relationship between the Technion and IAI is expressed once again in the substantial grant Technion researchers will now receive,” said Technion President Professor Peretz Lavie. “We are confident that IAI – many of whose workers are Technion graduates – will enjoy the fruits of its investment in the recently-established Technion Autonomous Systems Program.”

De CEO van IAI noemde het akkoord “*an excellent example of cooperation between industry and academia*”. Het betreffende TASP is een interdisciplinair programma dat machines integreert in computertechnologieën. “*The objective is to develop intelligent systems that can interact dynamically with the complexities of the real world.*”²²² Naast autonome drones – zoals de “*Stealth drone*” en de “*Dragonfly drone*” -, is een ander product, gerealiseerd door de Technionstaf en studenten, de “*Rahfan*”, een zelfstandig opererende “*micro robotic helicopter*”.²²³ Het toestel kan worden ingezet om “*in real-time*” gevechtseenheden te helpen navigeren en te informeren over ook verdekt opgestelde tegenstanders. Het is daarom bij uitstek geschikt voor “*urban warfare*”.²²⁴

---

219 Zo de *Heron TP* of *Eitan*, in dienst genomen door de Israëlische luchtmacht in 2011, [klik hier](#). IAI's meest recent ontwikkeldeUCAV wapen betreft zgn. “*Harop Loitering Munitions*” of “*zelfmoorddrones*”. Zie het persbericht op de IAI-site: [klik hier](#). Het toestel is al verkocht en in gebruik, zie: “*Report: Israeli-made Suicide Drone Used in Nagorno-Karabakh Conflict*” (Haaretz, April 6, 2016): [klik hier](#).

220 Chomsky's veroordeling van Obama's drone programma – cf. Noam Chomsky: “*Obama's Drone Program 'The Most Extreme Terrorist Campaign of Modern Times'*” (Common Dreams, Jan 19, 2015, [klik hier](#)) – is ook toepasselijk op het Israëlische. Cf. het rapport van Human Rights Watch, “*Precisely Wrong. Gaza Civilians Killed by Israeli Drone-Launched Missiles*” (June 2009): [klik hier](#). Ook Rania Khalek, “*Israel 'directly targeted' children in drone strikes on Gaza, says rights group*” (EI, 17 April 2015): [klik hier](#). Over de geheimhouding errond, zie Charlotte Silver, “*Why has Israel censored reporting on drones?*” (EI, 6 April 2016): [klik hier](#).

221 Zie Kevin Hattori in: “*Technion, Israel Aerospace Industries Cooperate on Autonomous Systems Research*” (website van de American Technion Society, January 3, 2011): [klik hier](#).

222 Aldus op de website van het TASP programma, “*the first of its kind in Israel*”, [klik hier](#).

---

223 *“Technion Students and Researchers Build “Rahfan” – A Micro Robotic Helicopter that Navigates, Photographs and Maneuvers Independently”*, via <http://www.technion.ac.il/en/1900/01/technion-students-and-researchers-build-rahfan-a-micro-robotic-helicopter-that-navigates-photographs-and-maneuvers-independently/>

224 Website van *“New Yorkers Against the Cornell-Technion Partnership”*, [klik hier](#). PS Tgv zulke *“urban warfare”* werd in 2004 in de Naqab woestijn een volledige *“dummy city”* gebouwd, met de omvang van een reële stad, met straten (en straatnamen), moskeeën, publieke gebouwen, auto's, enz. In de winter van 2006 werd ze een *“dummy Gaza”*. Zie Pappé, *“The Killing Fields of Gaza”*, in Chomsky-Pappé, p. 176.

3.2. Technion, Elbit Systems Ltd & Rafael.

Het Technion werkt ook zeer nauw samen met *Elbit Systems Ltd.*, een privaat bedrijf met internationale allures. Het vervaardigt wapens en elektronische uitrusting voor oorlogvoering in de lucht, op land en op zee; het opereert ook op het gebied van bevelvoering, communicatie, computers, “*intelligence*” en bewaking en beveiliging.²²⁵ Na IAI is het het tweede grootste wapenbedrijf in Israël.²²⁶ In bijna elke militaire operatie in de Gaza Strook doet het leger een beroep op producten ervan.²²⁷ De BDS-campagne heeft Elbit reeds een aantal jaren in het vizier, niet zonder succes, trouwens. Ondanks zijn grootte is het bedrijf wel degelijk kwetsbaar.²²⁸

Ook in de samenwerking met Elbit Systems werden in het Technion “*attack drones*” ontwikkeld: zo de *Hermes 450* – de belangrijkste aanvalsdrones van het Israëlische leger - en de *Hermes 900*, die werd “uitgetest” in de Gaza-invasie van 2014. Samen met de IAI drones bezorgden zij Israël een onbetwiste leiderspositie (60% van de mondiale productie).²²⁹ Niet

---

225 Zo is het bedrijf actief betrokken bij de uitbouw van een elektronisch netwerk dat bij militaire operaties grondtroepen, lucht- en zeemacht “*in real time*” met elkaar verbindt, zodat ze in staat zijn visuele *intelligence* met elkaar te delen en hun bevel- en controlesystemen te integreren. De Gaza invasie van 2014 was de eerste test voor zulke “*digital war fighting*”. Zie “*Security & Defense: Israel’s first network-centric war*”, The Jerusalem Post, 25 Sept 2014, [klik hier](#).

226 Verwacht wordt dat het het staatsbedrijf IMI zal overnemen (zie verder). Elbit is ook eigenaar van een tweetal Belgische ondernemingen: In 2003 nam Elbit het *Optronics Instruments & Products NV* (OIP in Oudenaarde) over, gespecialiseerd in elektro-optische systemen voor defensie- en industriële markten; via OIP kocht het in 2010 het in Doornik gevestigde bedrijf *Sabiex*.

227 Cf. “*Elbit Systems*” (in: Who Profits?): [klik hier](#). Zie ook “*Why Target Elbit Systems?*”, [klik hier](#). Elbits dochterbedrijf, Soltam Ltd, bv. “*offers a full range of modern artillery pieces and associated equipment, including mortars and mortar ammunition and 155 mm gun/howitzers and ammunition, notably the M-68/-71 155mm and M-839P/-845P 155mm guns*”, [klik hier](#).

228 “*Elbit Systems, big as it is, is particularly vulnerable to activist action. It is the only Israeli private military company of this size and hence is more vulnerable to crises, risks of financial speculation, and economic restructuring. Elbit Systems is highly indebted and needs to ensure a continuous cash flow to service that debt. Its ever more global presence makes it easier for activists in different countries to take on Elbit or its subsidiaries. In addition, the growing dependence of the military industry on the Israeli state budget to rescue it also makes it vulnerable, while increasing the vulnerability of the state*” Zo Maren Mantovani & Jamal Juma', in: “*The “S” in BDS: Lessons of the Elbit Systems Campaign*” (Al-Shabaka, Aug 24, 2016), [klik hier](#).

229 Zie bv. Gili Cohen, “*Israeli arms makers: Refugee crisis spurs demand for intel systems. Swiss parliament approved deal Monday to buy drones manufactured by Elbit, insists they will be 'unarmed.'*” (Haaretz, Sept 8, 2015): [klik hier](#). Over het succes van de Hermes drones, zie verder: Gili Cohen, “*Israel's New Ambiguity: Where Are Its Drones Headed?*” (Haaretz, Oct 21, 2016): [klik hier](#). De eerste significante ontplooiing van Hermes 450 drones in de VS gebeurde ten gerieve van de bewaking van de grens van

verwonderlijk, dus, dat Israël zijn marktleiderschap in de wereld op het gebied van drones wil beschermen tegen de concurrentie.²³⁰

De menselijke impact van militaire drones, ook in “vredestijd”, mag niet geminimaliseerd worden. Als bewakingstuigen overvliegen zij constant de Gaza Strook; ze brengen een continu, dreigend geronk voort (de Gazanen hebben er de naam “*zanana*” aan gegeven (letterlijk: bijengeronk) dat mensen terroriseert en kinderen traumatiseert.²³¹ Bewapend met raketten (bv. de *Spikes*, vervaardigd door wapenbedrijf *Rafael*), bezitten deze onbemande gevechtstoestellen (“*unmanned combat aerial vehicles*”, of UCAV’s) een dodelijke trefzekerheid (wat “*collateral damage*” geenszins uitsluit, natuurlijk). Ze worden ook ingezet bij Israël’s “*targeted assassinations*” (eveneens gerechtvaardigd in Asa Kashers “ethische” gedragscode).²³²

Vermeldenswaard, hier, is ook de recente lancering door Elbit van de *Skylark3 Mini-Drone*.²³³ Het gaat om een nieuw, autonoom “*mini-Unmanned Aircraft System*” (UAS). Het toestel wordt aanbevolen voor gebruik op het niveau van legerbrigades en divisies, met het oog op “*beyond the next hill’ reconnaissance, counterinsurgency and force protection missions, as well as for use in a range of civil applications, such as border and coastal security and anti-terror operations.*” Het toestel lijkt vergelijkbaar met de “*Rahfan*”, de zelfstandig opererende “*micro robotic helicopter*” van Technion (zie hoger, kap. 3.1). Recentelijk in het oog springend inzake “*unmanned*” wapensystemen: de zgn. “*Border Protector Unmanned Ground Vehicles*” (UGVs). Zij zullen uitgerust worden met machinegeweren en begin 2017 in gebruik worden genomen, met name aan de Gazastrook.²³⁴

Arizona (contract van 2004).

230 Zie Gili Cohen, “*Israel Refuses to Sign U.S. Document Regulating Drone Exports and Usage*” (Haaretz, Oct 23, 2016), [klik hier](#). “*Israel’s defense industry fears U.S. document could threaten Israel’s drone exports; some 40 nations sign document meant to regulate drone sales among U.S. allies.*”

231 “*Israel’s militarized drones hover over the Gaza Strip, often nonstop for weeks, causing alarm and distress and preventing Palestinians living there from sleeping at night. In Gaza, they call it “zannana,” an onomatopoeia describing the obnoxious buzzing noise it creates*”, Jala Abukhater, in: “*Israel’s new attack on Palestinian culture*” (The Internet Intifada, Nov 19, 2019), [klik hier](#).

232 Zie Gili Cohen, “*Israeli Army Document Confirms Use of Attack Drones in Terrorist Assassinations*”, (Haaretz, April 6, 2016), [klik hier](#) (niet langer beschikbaar op het internet). Nu: Gideon Levy, “*The Good Israeli Drone Operator*” (Haaretz, Dec 8, 2016), [klik hier](#). PS De VS hebben zich onder Obama een goede leerling van Israël getoond: duizenden mensen waaronder tal van burgers in Pakistan, Afghanistan en Jemen zijn er het slachtoffer van geworden.

233 Zie Jewish Business News, Feb 10, 2016: [klik hier](#).

Net zoals het IAI, leveren Elbit Systems en de dochterbedrijven ervan (Elbit Electro-Optics en Elbit Security Systems) verder ook high-tech elektronische bewakings- en detectiesystemen ten behoeve van de bijna 670 km lange Afscheidings- of Apartheidsmuur, die door de West Bank zigzagt.²³⁵ Ze zijn evenzo betrokken bij de levering van bewakingstechnologie voor illegale Israëliëse nederzettingen op de Westelijke Jordaanoever.

Zoals hoger al vermeld, is de Muur – met zijn 8m hoge, betonnen gedeelten, hekkens, wachttorens, elektronische sensoren, 6 rijen prikkeldraad, patrouillewegen en bufferzone – op 9 juli 2004 door het Internationaal Gerechtshof veroordeeld als strijdig met het internationaal recht.²³⁶ De bouw ervan ging en gaat gepaard met omvangrijke landroof (85% ervan is gebouwd binnen Palestijns gebied met de facto annexatie van 9.4 % van de West Bank) en met bijna 200.000 Palestijnen “gevangen” in enclaves tussen de Muur en de Groene Lijn, die afgesneden zijn van alle voorzieningen.²³⁷ Zijn wurgende omsingeling van dorpen en steden, maar ook de brutale, fysieke scheiding binnen en tussen Palestijnse wijken (bv. in Oost-Jeruzalem), dorpen, steden, campussen (bv. die van de universiteit van Tul Karem) en regio’s, tussen boeren en hun akkers en boomgaarden en/of hun waterbronnen, de aanslag op het vrije verkeer en de mobiliteit, in combinatie met de kanker van de illegale kolonies en de “*only for Jews*”, dus apartheidsautobanen (“*bypass roads*”) die de settlements met elkaar en Israël verbinden, de meer dan 500 checkpoints en betonnen wegversperringen,

---

234 Zie “*Israel to deploy machine gun-equipped autonomous vehicles along Gaza border*” (MEMO, Sept 2, 2016), [klik hier](#).

235 “*Our highly sophisticated virtual border security system is a multi-layer border control and management system deploying special border surveillance posts*”: [klik hier](#). PS Behalve voor luchthavenbeveiliging wordt de ELSEC-technologie, via de Amerikaanse dochtermaatschappij van Elbit, Kollsman Inc., tevens gebruikt worden voor het hekken tussen de VS en Mexico: “*Israeli Firm Gets Mexico Border Wall Contract*” (World War 4 Report, Nov 8, 2006), [klik hier](#). Zie ook: Jimmy Johnson, “*Contractor for Israel’s apartheid wall wins US border contract*” (The Electronic Intifada, 1 March 2014), [klik hier](#).

236 Zie nu Amjad Alqassis, “*Separation and conquest: Israel’s ideological barrier*” (Mondoweiss, July 7, 2016): [klik hier](#). Onlangs werd gestart met de bouw van een muur rond Hebron. Ook in het oosten, langs de Jordaanvallei staat een hekken of wordt het uitgebreid.

237 “*Israel has literally erected a separation barrier through the city [sc. Jerusalem], cutting off roughly 100,000 Palestinian residents from municipal services*” (zie Annie Robbins, “*Jerusalem municipality ‘taking advantage’ of US elections to expand settlements*”, Mondoweiss, July 27, 2016), [klik hier](#). Het gebied tussen Muur en Groene Lijn is door Israël aangemerkt als “*Afgesloten Gebied*”: “*Palestijnen die er wonen, mogen er niet in of uit zonder speciale vergunningen of identiteitskaarten, terwijl niet-inwoners het gebied helemaal niet mogen betreden*” (Nidal Sliman, “*Uitspraak Internationaal Gerechtshof is glashelder*”, in: Soeterik, p. 91). De bedoeling, uiteraard, is dat de getroffen Palestijnen zouden vertrekken – een interne transfer -, zodat het gebied kan geannexeerd worden.

met de pasjescontroles, avondklok, vernederingen en willekeur:²³⁸ dat alles maakt de West Bank vandaag tot een gefragmenteerde archipel van niet aan elkaar grenzende kantons, die door grondonteigeningen geleidelijk aan gereduceerd worden tot door illegale kolonies omcirkelde steden en dorpen, zeg maar: tot zovele getto's waarover het Israëlijs leger de volledige controle bezit.²³⁹ Het politieke project sedert de Oslo Akkoorden van de uitbouw van een "zelfstandige" Palestijnse staat vanuit de zogenaamde zone A, is vandaag nog weinig meer dan een diplomatiek "nuttige" fictie die hypocriet wordt in stand gehouden door Israël's bondgenoten, de VN en het Quartet.²⁴⁰

Het Technion leidt zijn studenten ingenieur gericht op om aan de slag te gaan in ondernemingen die direct betrokken zijn bij de ontwikkeling van complexe wapen- en beveiligings-systemen.²⁴¹ Technion en Elbit Systems hebben daartoe in 2008 een gezamenlijk onderzoekscentrum opgericht: het "*Vision Systems Research Center*," in Technions *Department of Electrical Engineering*. Door Elbit werd in 2008 een half miljoen dollar besteed – jaarlijks, voor 5 jaar – aan studietoelagen bestemd voor Technionstudenten die zulk militair onderzoek verrichten.²⁴²

---

238 Cf. Le Monde Diplomatique, sept 2015 (avec reportage photographique "*Checkpoint Chronicle*", par Sandra Mehl, et l'article "*La cérémonie de l'humiliation*", par Abaher El Sakka (Birzeit Univ.), voir (intro): [klik hier](#). Zie ook "*Restriction of Movement: Checkpoints, Physical Obstructions, and Forbidden Roads*" (B'Tselem, update 20 May 2015): [klik hier](#). In het laatste kwartaal van 2015 stelde het leger 91 nieuwe checkpoints in. Voor deze systematische aanslag op het recht op mobiliteit, lees : Daoud Kuttab, "*Magnetic card system restricts Palestinian visits to Jerusalem*" (al-Monitor, May 17, 2016): [klik hier](#). Voor een beschrijving, door een kritische Israëli, van hoe het er gewoonlijk aan toe gaat: Daniel Weishut, "*Checkpoint bluff*" (The Times of Israel, Aug 15, 2016), [klik hier](#). 2017: "*The checkpoint regime: Israel and the fragmentation of Palestinian society*" (International Solidarity Movement, Jan 31, 2017), [klik hier](#).

239 Reeds in 2004 was er sprake van een opdeling van de West Bank in 300 geïsoleerde clusters, zie Sara Roy, "*De staat van Palestina – de politieke & economische stand van zaken*", in: Soeterik, p. 184.

240 2017: Trump, weliswaar, heeft nu me nonchalance het "dogma" van de 2 Staten doorbroken. Zie: Jonathan Cook: "*Trump has reminded Palestinians that it was always about one state*" (Redress Information and Analysis, Feb 23, 2017): [klik hier](#).

241 Zie bv. de lijst van jobaanbiedingen in de "geaffilieerde" industrie bij de *Faculty of Aerospace Engineering*: [klik hier](#). Op de jaarlijkse *jobs fairs* in het Technion presenteren zich de wapenbedrijven waarmee de universiteit nauwe banden onderhoudt.

242 Keller, pp. 10-11. Relevant hier is het gepatenteerde "*Laser Gated Imaging*" (LGI), dwz een gespecialiseerde vorm van nachtvizietechnologie die ook intensief gebruik wordt voor militaire toepassingen zoals voor identificatie van doelen op lange afstand.

Nog typisch voor de hechte relatie tussen Technion and Elbit Systems: Elbits voorzitter (tussen 1996 en 2013) ontving er een eredoctoraat en de verantwoordelijke voor Elbits afdeling Militaire Uitrusting werd opgenomen in Technions raad van bestuur.²⁴³ Niet voor niets, derhalve, prees Elbits CEO, Haim Russo, Israël's academia voor “*standing behind this whole vast [military] industry*”.²⁴⁴

Het Technion heeft ook een bijzonder hecht partnership met *Rafael Advanced Defense Systems Ltd*, een andere grote wapenfabrikant, oorspronkelijk een onderdeel van het onderzoekscentrum van het ministerie van Defensie, maar sedert 2002 een volwaardig overheidsbedrijf.²⁴⁵ Het gaat als zodanig verder met het ontwikkelen van defensiesystemen die speciaal ontworpen zijn voor het Israëlische leger. Ingenieurs van het Technion werken in verschillende projecten samen met het bedrijf, zoals aan luchtafweersystemen tegen raketten: zo het bekende “*Iron Dome defensive anti-missile system*”.²⁴⁶

Een ander voorbeeld van goede samenwerking vormt het onderzoek van Technions prof. Daniel Rittel. In diens *Dynamic Fracture Lab* (DFL), onderdeel van het *Materials Mechanic Center*, binnen de *Faculty of Mechanical Engineering*, wordt onderzoek verricht naar bijzondere composietmaterialen (zoals polymeren) die dienstig kunnen zijn voor de bescherming van tanks en andere “*combat vehicles*”. Zoals onverbloemd te lezen staat op de e-zine van het Technion:²⁴⁷

“The holy grail of contemporary warfare is the pursuit of lightweight and effective materials for protective armor. Prof. Daniel Rittel is addressing the challenge of ballistic protection with innovative approaches based on materials such as polymers”.

---

243 Zie A.Abbes & I.Ekeland, “*The Technion: an elite university for Israeli student-soldiers*”, [klik hier](#).

244 Geciteerd in: “*Tel Aviv University – A Leading Israeli Military Research Centre*”, [klik hier](#).

245 Site: [klik hier](#). In Technions “*Industry Guide*” (p. 67) wordt Rafael geprezen als “*the backbone of Israel’s defense industries, and probably its most profitable member*”. Cf. “*Some 700 small and medium-sized Israeli companies export defense equipment, but between 75% and 80% of Israeli military exports are generated by just three companies — the state-owned Rafael and Israel Aerospace Industries and the publicly traded Elbit Systems*”, zie Gili Cohen, “*Israel’s Weapons Sales to Europe More Than Double Amid Refugee Crisis*” (Haaretz, April 6, 2016): [klik hier](#).

246 Zie “*Iron Dome: Technion Inside*”, [klik hier](#). “*Yedidya Ya’ari, CEO of Rafael Advanced Defense Systems Ltd, said at the Technion Job Fair...: “We couldn’t have done it without Technion graduates... Probably some 80% of the entire engineering force at Rafael are Technion graduates – and that’s a fact!”.*”

247 Zie Amanda Jaffe-Katz, “*Gone ballistic*”, in: (Technion) *Focus*, January 2012, p. 8, [klik hier](#). PS Onlangs ontving prof. Rittel de 2015 Angiola Gili è Cataldo Agostinelliprijs, uitgereikt door de Academie voor Wetenschappen van Turijn, in de categorie van toegepaste en theoretische mechanica: [klik hier](#).

Rittels onderzoek wordt behalve door het leger, het ministerie van Defensie R&D en *Israel Military Industries* (IMI), ook door *Rafael* ondersteund. Niet toevallig is het bedrijf de producent van een geavanceerde bescherming voor de Merkava tanks, het *TASPRO (Armored Shield Protection)*.²⁴⁸ Dank zij die bescherming kunnen tanks op een meer “doeltreffende” manier gebruikt worden binnen een stedelijke of woonomgeving. Zij werden ingezet in Libanon, de West Bank (bv. in de Tweede Intifada, bij de moorddadige invasie van het vluchtelingenkamp van Jenin, 3-15 april 2002) en natuurlijk bij de Gazaoffensieven. Vandaag staan er Merkava Mark IV tanks opgesteld langs de hekkens rondom de Gazastrook (Strook die ze geregeld binnenvallen om onder meer landbouwgronden en oogsten te vernielen, en waar boeren even geregeld beschoten worden omdat ze zich bij het bewerken van hun land zogenaamd te dicht bij de – niet aangegeven – beveiligingszone begeven). Rafael bouwde, zoals gezegd, ook de *Spike MR (medium range)* raketten, gebruikt bij aanvallen met UCAV's, alsook de “*high-speed Tamuz 'smart' missile*”.

Ten behoeve specifiek van Rafaels managers, ontwikkelde Technion een op maat gesneden, “*in-house*” MBA (*Master of Business Administration*) programma. Zoals in het geval van Elbit Systems, vinden we tussen Rafael en Technion dezelfde interpenetratie van structuren, dezelfde mobiliteit van individuen tussen universiteit en bedrijf en dezelfde militaire beïnvloeding van de oriëntatie van het wetenschappelijke onderzoek.²⁴⁹

Onder de “*members*”, nog, van het “*Industrial Affiliates Program*” (IAP) van meer in het bijzonder Technions *Faculty of Mechanical Engineering* treffen we ook een “oude waarde” aan: het al vermelde *Israel Military Industries (IMI)*. Op de website ervan lezen we:²⁵⁰

“Established in 1933, IMI is a defense systems house, specializing in the development, integration, manufacturing and life cycle support of modern land, air and naval combat systems. IMI's world class combat-proven systems are developed by vertically integrated expert teams, working in close cooperation with the customers, the

---

248 Om nog even prof. Rittel te citeren: “*the constant concern for the crew of combat vehicles requires quick and adaptive armor solutions without compromising*”. En: “*We concentrate on fundamental research, but the dividing line between basic and applied research is sometimes very thin*”.

249 Zo was de gewezen rector van het Technion, (res. generaal) Amos Horev, ook voorzitter van de raad van bestuur van Rafael en directeur van het departement voor wapenontwikkeling in het Israëlische leger. Zie het e-mag van het Technion, “*Focus*”, van oktober 2014 ([klik hier](#)).

250 Mijn onderlijning. [Klik hier](#). De eerste mondiale success story van het IMI was het UZI machinepistool. Het vervaardigt o.m. cluster ammunities. PS Aanvankelijk “in de etalage gezet”, kwam het bedrijf er bovenop “dank zij” de Gaza-invasie van 2014 (productie van kogels, granaten, enz.). Er is nu opnieuw sprake van een overname van dit staatsbedrijf, en wel door Elbit Systems, zie: Shir Hever, “*Privatising Israel's arms industry*” (Middle East Eye, 27 Jan, 2016): [klik hier](#). 2017: over politieke strubbelingen ivm de privatisering van IMI en de leiding van IAI, zie: Zvi Zrahiya and Ora Coren: “*Defense Chief Halts Israel Military Industries' Privatization*” (Haaretz, Feb 7, 2017), [klik hier](#).

most prominent being the Israel Defense Forces (IDF). IMI's products have been qualified with the IDF, US Military (Air Force, Army and Navy) and NATO nations”.

Vorig jaar nog, tenslotte, stapte het Technion samen met o.m. IAI, IMI, Elbit Systems (dochter Cyclone), Tel Aviv University en Ben Gurion University in een consortium voor de ontwikkeling en productie van *“aerospace composite structures”*. Meer in het bijzonder betreft het technologieën met het oog op het driedimensionale printen van compositie structuren ten behoeve van de Israëlische luchtvaartindustrie.²⁵¹

3.3. Technion en de Wapenhandel.

Onderzoek naar en fabricage van producten met militaire doeleinden zijn al snel ook de export gaan dienen en ze leveren nu een kapitale bijdrage aan de Israëlische economie. Driekwart van wat Israël aan wapens produceert, is bestemd voor de export. Israël is marktleider inzake drones. Per hoofd van de bevolking is het land de grootste wapenexporteur van de wereld:²⁵²

“The Israeli military industry is a key element in the country’s economy. It employs some 50,000 people, supports another 50,000 suppliers, and accounts for 13% of all industrial exports. The 600 companies that constitute the sector rely heavily on external markets: 80% of Israeli military production is destined for sale abroad. Israel’s capacity to wage wars, maintain its military industrial complex, and compete in the global market depends on its reputation as a country with cutting edge and “battle proven” weaponry”.

De *success story* van het Israëlische academisch-militair-industriële complex is inderdaad vooral te danken aan de succesrijke en winstgevende exporthandel in high-tech bewapenings-, bewakings- en beveiligingssystemen en expertise. De omzet van de Israëlische high-tech sector in 2015 bedroeg niet minder dan 4,4 miljard dollar. Niet verwonderlijk, daarom, dat het Technion ook op dat gebied zijn academische diensten heeft willen aanbieden. Vorig jaar lanceerde het een nieuw opleidingsprogramma dat toekomstige beroepsmensen de nodige knowhow moet verschaffen om met succes in Israël’s groeiende *“defense exports”* te stappen. Zoals één van de lesgevers het heel openlijk formuleerde:²⁵³

---

251 Zie: *“Elbit, IMI and Orbit to Develop 3D Printer for Aviation Components”*, Jewish Business News, April 19, 2015: [klik hier](#).

252 Maren Mantovani & Jamal Juma', *“The “S” in BDS: Lessons of the Elbit Systems Campaign”* (Al-Shabaka, Aug 24, 2016): [klik hier](#). Belangrijke afzetmarkten vinden Israël’s wapenbedrijven al sedert een aantal jaren ook in Azië. Bv. zeer recent: *“Israël conclut avec l’Inde son plus gros contrat d’armement de l’histoire”* (Pour la Palestine, 6 avril 2017), [klik hier](#). De order wordt verdeeld tussen IAI en Rafael.

253 *“Technion opens new ‘defense exports’ course”* (AIC, March 22, 2015): [klik hier](#).

“People aren't aware of how much money can be made in this field”, says Lieutenant Colonel (res.) Eyal Bar Or, who for years served in research and development positions in the air force and is today a high-tech entrepreneur, the owner of Bar-On Technology Ltd., and advisor to the Defense Ministry. “There is a good name for Israeli high-tech and also Israeli security, and the combination between the two is a winner.”

In de persoon van deze docent-ondernemer-adviseur illustreert het citaat nogmaals Technions verwevenheid met het militair-industriële complex. Update 2017: Technion lanceert nu een nieuw programma van 3 maanden ten gerieve van Israël's internationale wapenhandel.²⁵⁴

“The three-month program, titled “Defense Strategy for International Markets,” focuses on how to brand and market Israel's defense industry to global audiences. This is the second time the course, which was designed for executives, lawyers, consultants, and researchers in the field of defense exports, is being offered by the Technion.”

Tegen dit Technion-programma werd in het kader van de internationale actiedag tegen Militaire Uitgaven onlangs (17 april) in Israël door *Hamushim* activisten actie gevoerd onder de vorm van honderden protestbrieven, onder de leuze *“Stop Teaching Arms Trading!”*²⁵⁵

“The Technion, Israel's leading academic institution, now offers this course for arms exporters and defense industry executives, designed to teach them how to form a strategy for defense exports for international markets, to upgrade their knowledge and expertise specifically regarding the international arms trade. After demonstrating at the Tel Aviv campus where the course takes place, today the activists delivered to the Technion a creative act of resistance against the course, on behalf of the hundreds who signed the letter.”

Een tweede belangrijke factor in dat succesverhaal is de bereidheid van bedrijven en universiteiten in de rest van de wereld om samen te werken. Vooral het Technion, met zijn reputatie van *“Israëlische MIT”*, en het IAI en Elbit Systems zijn veelgevraagde partners.²⁵⁶

Naast de VS speelt ook de EU hier een heel belangrijke rol. Israël wordt behandeld als een *“de facto”* Europees land en Israëlische high-tech wapen- en beveiligingsbedrijven vinden in Europa vele geïnteresseerde afnemers, zeker in deze dagen van asielcrisis en bomaansla-

---

254 Shimrit Lee: *“Top Israeli university marketing country's arms industry to the world”* (+972, March 9, 2017), [klik hier](#).

255 *Hamushim*, via *Coalition of Women for Peace*: [klik hier](#).

256 Zie *“Links that Kill: International military cooperation with Israel”* (BDS, Oct 27, 2015): [klik hier](#).

gen.²⁵⁷ Dat geldt des te meer met de geprivilegieerde toegang die Israël al 20 jaar lang geniet in het kader van het EU-Israël Associatieverdrag (1995).²⁵⁸ Ook op het vlak van het technologisch en wetenschappelijk onderzoek is dat het geval dank zij Israël's participatie in de EU-kaderprogramma's voor Onderzoek en Innovatie.²⁵⁹ In het huidige, "Horizon 2020" (budget van 78 miljard euro), participeert met name het Technion in een 30-tal projecten en ontvangt het meer dan 17 miljoen euro. Het IAI, anderzijds, ontvangt meer dan 2 miljoen euro.²⁶⁰ Ook wanneer het gaat om "civiele" projecten is in het geval van Israël "dual use" - d.i. het aanwenden, eventueel ombouwen van bekomen resultaten ten dienste van militaire of repressieve toepassingen – altijd een reële optie.²⁶¹

---

257 Gili Cohen, "Israel's Weapons Sales to Europe More Than Double Amid Refugee Crisis" (Haaretz, 6 April 2016): [klik hier](#). Bv.: "An Elbit Systems unit will supply systems to the Benelux countries' Smart Vest program" (Globes – Israel's Business Arena, 2/7/2015), [klik hier](#). Een uitgelezen kans biedt zich aan met de omvorming van Europa's grensbewaker Frontex tot een meer gemilitariseerde *European Border and Coast Guard Agency*. Zie: "Border Wars. The arms dealers profiting from Europe's refugee tragedy" (tni, July 4, 2016), [klik hier](#). Citaat: "Israeli companies... promote their expertise based on the West Bank separation wall and the Gaza border with Egypt. Israeli firm BTec Electronic Security Systems, selected by Frontex to participate in its April 2014 workshop on 'Border Surveillance Sensors and Platforms', boasted in its application mail that its "technologies, solutions and products are installed on [the] Israeli-Palestinian border". Ook: "EU eyes Israeli technology for surveillance: Official" (Press-TV, July 25, 2016), [klik hier](#). Citaat: "Many of the Israeli arms technologies being sold to Europe are used in the repression of Palestinians, including in the destructive 2014 war on the besieged and densely-populated Gaza Strip."

258 In art. 2 wordt gesteld: "Relations between the Parties, as well as all the provisions of the Agreement itself, shall be based on respect for human rights and democratic principles, which guides their internal and international policy and constitutes an essential element of this Agreement."

259 Binnen het vorige Europese kaderprogramma, FP7 (2007-2013) waren Belgische en Israëlische entiteiten samen geëngageerd in 286 onderzoeksprojecten. 33 ervan hadden in uiteenlopende mate banden met de Israëlische bezettingspolitiek of waren gerelateerd aan de Israëlische militaire industrie. Over de relatie tussen de EU en Israël (tot 2010) zie het boek van David Cronin.

260 Ook Elbit Systems behoort tot de begunstigden van Horizon 2020. Voor een rapport zie: "Supporting Israeli apartheid: EU funding for Elbit Systems" (Palestinian Grassroots Anti-Apartheid Wall Campaign, 2015, pdf, 11p.): [klik hier](#). Zie nu ook: "Israel's participation in Horizon 2020: aiding and assisting Israeli violations of international law" (ECCP, March 3, 2016): [klik hier](#). En "Unlawful Participation of Israeli Arms Companies in Horizon 2020 Exposed" (ECCP, April 7, 2016): [klik hier](#) (het betreft Elbit en IAI). PS In het vorige programma participeerde Israël in meer dan 1.500 projecten.

261 "Dual use is a constant element for Israeli technology. As Isaac Ben Israel, Chairman of the Israel Space Agency, puts it: "because we are a small country, if you build a small satellite production line, say at IAI, it will be used for military and for commercial"" , in: "Dual use and misuse of research results in the case of EU funding to Israeli military and security companies" (ECCP, May 4, 2016), [klik hier](#).

Vermeldenswaard is hier ook dat Israëlische high-tech SME's (*"small and middle-sized enterprises"*) kunnen genieten van een gemakkelijker toegang tot risicokapitaal dank zij een leenwaarborgfaciliteit in het kader van Horizon 2020. Zoals de CEO van een betrokken Israëlische bank het formuleerde: *"It will allow better financing terms for the Israeli high-tech community"*.²⁶² Het illustreert, anders gezegd, de dienstbaarheid van Europa's kaderprogramma's aan Israël's high-tech industrie en handel, met inbegrip van de wapenindustrie.

Voor de goede samenwerking, in Israël, tussen universiteit en industrie (en handel) is een belangrijke rol weggelegd voor de zogenaamde *"technological transfer organizations"*. Zij hebben een brugfunctie a.h.w. *"tussen het laboratorium en de markt"*.²⁶³ Anders gezegd: zij bemiddelen en begeleiden (ook door het aantrekken van investeerders) in de relatie tussen universiteit en (onder meer) de wapen- en veiligheidsindustrie. Nog anders gezegd: zij zorgen voor het commercialiseren van bekomen onderzoeksresultaten. In het geval van het Technion is het *Technion Technology Transfer* departement (T3) (zelf onderdeel van de *Technion Research and Development Foundation Ltd.*) een partner van de overkoepelende *Israel Tech Transfer Organization* (ITTN). ITTN biedt aldus aan de "markt" (bedrijven, investeerders) kant-en-klaar onderzoeksprojecten aan, o.m. in de vorm van high-tech *"opportunities"*. Vermeldenswaard onder het aanbod voor het Technion is bv. een project dat het manipuleren van drones in groep (*"flock"*) verbetert, en een ander dat zorgt voor het automatisch detecteren van het uitgraven van tunnels.²⁶⁴ Zulke transfertorganisaties ondersteunen dus ook de militaire inspanningen van Israël gericht tegen de Palestijnse bevolking.

Merken we bij dit alles op dat het commerciële succes van deze en andere militaire technologieën niet louter en alleen te danken is aan de kunde van de Technioningenieurs en de financiële ondersteuning vanwege de overheid (ook van de VS²⁶⁵). In vergelijking met bui-

---

262 Zie: *"Israel signs first InnovFin SME Guarantee"*, [klik hier](#). Een begunstigde is alvast Lingacom Ltd: *"Israeli company wins SME Instrument grant"*, [klik hier](#). *"This new contract will enable Lingacom to support the European Commission's objective to protect sensitive sites and critical infrastructure from transported nuclear and radioactive threats,"* said Lingacom CEO David Yaish.

263 Website van het *Technion Technological Transfer* (T3): [klik hier](#). Zie hoger reeds, in

264 Op de website van het ITTN worden onder *"Technology Opportunities"* ([klik hier](#)) nu negen technologieën van het Technion aangeboden. O.m. *"autonomous control scheme for unmanned aerial vehicle flocks"*; *"the cognitive-behavioral biometry in the form of instruction and reaction we propose, enables verification of an individual's identity by his cognitive-behavioral traits..."*; *"automated detection of tunnel excavation"*; *"gun muzzle flash detection using a CMOS single photon avalanche diode"* (*"background detection of hostile fire in real time in the field is a well-known problem..."*). Zie hoger reeds, kap. 3.1, in verband met nanotechnologieproducten.

265 In het kader van zijn jaarlijks steunprogramma van 3.1 miljard dollar subsidieert de VS ongeveer 25% van Israël's militair budget. Bovendien: *"while other countries are required to spend their US aid on American weapons and services, Israel is free to spend about a billion dollars each year subsidizing its*

tenlandse concurrenten beschikt de Israëlische wapenindustrie ook over een andere grote troef: haar systemen – hardware en software – zijn, zoals de IMI website het formuleert, “*combat-proven*” (ook: “*battle-tested*” of “*field-tested*”). Tijdens de Gaza-oorlog van 2014 werd bv. voor het eerst een onbemand pantservoertuig getest, product van een joint venture van Elbit Systems met IAI. Hetzelfde is ook het geval met andere high-tech toepassingen, zoals de gevechtsdrones.²⁶⁶

Anders gezegd, de bezette West Bank en Gaza Strook fungeren als een laboratorium voor nieuwe wapens en de bijna 5 miljoen Palestijnen, opgesloten achter muren, omheiningen en versperringen, dienen als proefkonijnen (“*lab rats*”).²⁶⁷ Hoezeer de Israëlische wapenindustrie aldus commerciële en economische winst slaat uit de bezetting blijkt uit de cynische wijze waarop ze haar producten op internationale wapenbeurzen aanprijst, bv. door aan potentiële kopers beelden te tonen van aangerichte vernielingen in de Gaza Strook en/of te wijzen op de performantie van het betreffende wapentuig tijdens de offensieven tegen Libanon en Gaza.²⁶⁸ Wat de belangstelling betreft van buitenlandse klandizie, met het terrorisme, de zogenaamde vluchtelingencrisis en de oplopende spanningen met Rusland, is er ook vanuit de Europese Unie een enorme “*boost*” te merken wat de interesse voor Israëlisch wapentuig betreft.²⁶⁹

---

own arms makers and research, developing technologies that may eventually compete against US companies” (The Electronic Intifada, 15 February 2016: [klik hier](#)). Update 21/9/16: met de nieuwe, 10-jarige “*deal*” ontvangt Israël jaarlijks 3,8 miljard dollar (wat, met de inflatie en zo, nauwelijks een verhoging betekent). Wel zal er op termijn een einde komen aan de mogelijkheid voor Israël om 26,3% ervan aan de binnenlandse wapenindustrie te besteden. De belangrijkste bedrijven echter – Elbit System, IMI, Rafael en IAI – zullen akkoorden aangaan met Amerikaanse firma's: “*Israel will keep its technology and know-how at home while sending the production to the U.S. unit*”. Zie Ora Coren, “*Israel's Arms Makers to Become More American Under New Military-aid Pact*” (Haaretz, Sept 18, 2016), [klik hier](#).

266 Zoals kolonel Nati Cohen het heel eerlijk formuleerde (zie hoger n. 200): “*It's hard to simulate a war situation. But the Gaza war enabled us to activate our systems for the first time with this much intensity,*” he said, adding that he is satisfied with results.” Zie “*Security & Defense: Israel's first network-centric war*”, The Jerusalem Post, 25 Sept 2014, [klik hier](#).

267 Zie de film “*The Lab*” van Yotam Feldman, 2013: [klik hier](#). Ook: Matt Kennard, “*The cruel experiments of Israel's arms industry*” (The Electronic Intifada, Dec 27, 2016), [klik hier](#).

268 Op wapenbeurzen zijn er blijkbaar commentaren te horen zoals: “*It's Cast Lead battle-proven*”, en “*It's Defensive Shield battle-proven*.” Zie: Ayelett Shani, “*Israel's Military Exports*” (Haaretz, Aug. 7, 2015), [klik hier](#). PS Over het algemene profijt dat de Israëli's slaan uit de bezetting, zie Noam Sheizaf, “*How every Israeli profits from the occupation*” (+972, 9 June, 2015): [klik hier](#).

269 Zie: David Cronin, « *Europe's “turbo boost” for war industry will benefit Israel*” (The Electronic Intifada, 2 Dec 2016), via <https://electronicintifada.net/blogs/david-cronin/europes-turbo-boost-war-industry-will-benefit-israel> . En nu ook: “*Les marchands d'armes israéliens profitent énormément de la “crise des réfugiés” et du terrorisme en Europe*” (Pour la Palestine, 29 mars), [klik hier](#).

Evenveel of misschien nog meer dan in strikte wapentechnologie (waar het in substantiële mate afhankelijk blijft van de VS), profileert Israël zich steeds meer als een opvallende mondiale marktleider voor de veiligheids- en bewakingsindustrie. Dat is vooreerst te danken aan de nauwe samenwerking tussen universiteiten, de technologiesector, de militaire inlichtingendiensten (zoals “Unit 8200”), de politie en de talrijke “Homeland Security” privé-bedrijven,²⁷⁰ maar ook deze sector profiteert natuurlijk volop mee van de “expertise” opgedaan in de onderdrukking van de Palestijnen. Israëlische ordehandhavings-, beveiligings- en bewakingstechnologieën (bv. inzake verhoortechnieken,²⁷¹ elektronische gelaatserkenning, etnische profilering, enz.) vinden gretige afnemers in de rest van de wereld. Dat geldt niet langer enkel voor repressieve regimes in Afrika en Midden- en Zuid-Amerika of Afrika.²⁷² Ook de westerse democratieën gaan te rade bij Israël, met de toenemende militarisering van de politie, qua uitrusting, technologie, training, crowd-control technieken, e.d.²⁷³ Israël is vandaag een “hub” geworden voor gemilitariseerde vormen van bevolkingscontrole en -disciplineren, alsook “counterinsurgency” en antiterrorisme technologieën (ook in de Arabische wereld, bv. de Golfstaten, vindt Israël een cliënteel). Zoals Prof. Gordon Neve (Tel Aviv U.), die Israëls “homeland security industry” onderzocht, als bijkomende redenen voor dat succes, vaststelde:²⁷⁴

---

270 Zie de rapporten “Who Profits? – The Israeli Occupation Industry”, [klik hier](#). Bv. over de privatisering van het beveiligingsapparaat in de Bezette Gebieden: “Private Security companies and the Israeli Occupation” (Jan 2016): [klik hier](#). De meer dan 300 “Homeland Security” privébedrijven maken samen ongeveer 7% uit van de Israëlische economie; in 2014 werd voor ongeveer 6 miljard aan producten en diensten uitgevoerd. Zie hierover ook het rapport van het IJAZ, “Israel’s Worldwide Role in Repression” (2012): [klik hier](#). Zoals we er lezen op p. 8: “No other country has such a large pool of experienced former security, military and police personnel and no other country has been able to field test its systems and solutions in real-time situations.”

271 Een voorbeeld van ook Belgische academische samenwerking met de Israëlische politie levert het Horizon 2020 project “Law-Train”. Het beoogt de stroomlijning van ondervragingstechnieken met behulp van een elektronisch “virtual suspect” platform. Het wordt gecoördineerd door de Israëlische Bar Ilan University en een nauwe partner ervan is het Israëlische “Ministry of Public Security / Israel National Police Team”. De KULeuven en het Belgisch ministerie van Justitie zijn partners. [Klik hier](#). Zie het BACBI-dossier, Nr 2: “Waarom een partnership met de Israëlische politie onverdedigbaar is”, [klik hier](#).

272 Met zijn wapens exporteert Israël inderdaad ook zijn expertise inzake repressie van, strijd tegen en controle over onderdrukte bevolkingsgroepen. Onder meer in Afrika doet het dat met groot succes, zie Rania Khalek, “Israeli arms fuel atrocities in Africa” (The Electronic Intifada, 16 Sept 2015), [klik hier](#). Ook de Midden- en Zuid-Amerikaanse regimes wisten en weten dat ze steeds een beroep kunnen doen op Israël. Israël was bv. één van de belangrijkste wapenleveranciers aan het Pinochetregime in Chili. Zie John Brown, “Investigate Israeli complicity with Pinochet’s crimes” (+972, March 2, 2017), [klik hier](#). Onthullend is bv. ook Gabriel Schivone, “Israel’s shadowy role in Guatemala’s dirty war” (The Internet Intifada, 22 Jan 2017), [klik hier](#).

“there are two other reasons why Israel plays such an outsize role in the global surveillance industry. One is that there are “hardly any” legal limits on veterans “taking certain research ideas they worked on in the military and developing them” in the private sector. In addition, said Gordon, Israel’s decadeslong occupation of the West Bank, Gaza, and East Jerusalem, along with its periodic wars, “provides a laboratory for testing and fine tuning different commodities that are created, or different technologies.”

Met dit alles zijn de winsten van de Israëlische wapen- en *security* bedrijven verzekerd.²⁷⁵ De bezetting is dus *big business* voor een economische (maar ook ex-militaire) elite die ervan afhankelijk is voor haar rijkdom, macht en prestige.²⁷⁶ Tegelijkertijd en nauwelijks minder belangrijk, wordt Israël’s status als apartheidsstaat extra gelegitimeerd door deze succesvolle inschakeling in de geglobaliseerde *security* economie en politiek.

---

273 Zo wordt in de VS de politie, met haar gecontesteerd optreden tegen de zwarte bevolking, gecoached door Israëlische “experts”. Zie Justin Gardner, “U.S. Police Routinely Travel to Israel to Learn Methods of Brutality and Repression” (The Free Thought Project, Aug 30, 2015): [klik hier](#). Ook: Alice Rothchild, “Modern-day lynchings: an international view” (Mondoweiss, July 8, 2016), [klik hier](#). Idem voor de UK: “Why are London’s Police travelling to Israel?” (Wake Up Act, Nov 29, 2014), [klik hier](#). Ook bij ons klinkt vanuit bepaalde politieke hoek de roep om, in het kader van de “oorlog” tegen IS, samen met een inperking van de vrijheid van meningsuiting ook Israëlische expertise, technieken en uitrusting in te zetten. Voor een meer globale benadering zie het boek van Jeff Halper, “War Against the People: Israel, the Palestinians and Global Pacification” (Pluto Press, 2015); voor een bespreking [klik hier](#).

274 Geciteerd in: Alex Kane, “How Israel Became a Hub for Surveillance Technology” (The Intercept, Oct 17, 2016), [klik hier](#).

275 “In the month of July 2014 alone, during the peak of the assault on the Gaza, Elbit’s profits increased by 6.1%, the highest level of increase since 2010” (Who Profits). Zie ook het dossier van Intal, Vrede en Vredesactie: “Een militair embargo tegen Israël” (9 juli 2012), [klik hier](#).

276 Zie J.Cook, “Israel’s behaviour will bankrupt it over time” (The National, June 15, 2015), [klik hier](#). Wat de “doorsnee” Israëliër betreft, “the reality is that most Israelis’ perception of their national interests, both as a Jewish state and as a military power, are intimately tied to a permanent occupation and the exclusion of Israel’s Palestinian minority from true citizenship” (ibid.). Zie ook: zie Noam Sheizaf, “How every Israeli profits from the occupation” (+972, 9 June, 2015): [klik hier](#).

3.4. Technion en Leger.

Binnen de context van Israël's fundamenteel militaristisch karakter kan worden vastgesteld dat de Israëlische universiteiten graag en nauw samenwerken met het leger. Dit laatste, trouwens, is heel vaak fysiek aanwezig op de campus en tal van professoren en lesgevers zijn (al dan niet reserve) hogere legerofficieren. De academische instellingen, in het algemeen, leveren de nodige wetenschappelijke kennis maar ook de ideologische ondersteuning ten dienste van een "succesvol" optreden van strijdkrachten en veiligheidsdiensten, onder meer in het kader van de bezetting. Zo goed als alle grote universiteiten bieden speciale studie- en opleidingsprogramma's aan ten gerieve van het defensie-establishment.²⁷⁷ Op het vlak, anderzijds, van het technologische onderzoek wordt in hechte samenwerking met leger en wapenindustrie bijgedragen aan de ontwikkeling van een panoplie van high-tech wapen-, repressie- en bewakingstuig. 30% van alle onderzoek en ontwikkeling in Israël heeft een militaire focus, met de betrokkenheid van alle belangrijke universiteiten.

Meer nog, misschien, dan geldt voor andere sectoren van de samenleving, is de ideologische impact van Israël's militarisme (zie ook supra, kap. 2) op het onderwijs bijzonder groot. Kinderen moeten "militaire" deugden worden bijgebracht, zoals koelbloedigheid, dapperheid en heldhaftigheid. Educatief niet te onderschatten is de (niet door de Talmud gefilterde) lectuur van oorlogszuchtige Tenachboeken die als historische teksten worden gebruikt over de geschiedenis van het "Joodse volk". Vooral het boek *Jozua*, met zijn "horror stories", is daarbij verplichte leerstof, aldus Sand.²⁷⁸ Vanaf de kleuterschool krijgen scholen ook regelmatig het bezoek van soldaten en officieren in uniform. Omgekeerd maken leer-

---

277 Iets dergelijks geldt ook voor het Israëlische veiligheidsapparaat, met name de Shin Bet. Het is vooral de Bar-Ilan University die hier "uitblinkt". Zie: Gideon Levy, "The Shin Bet's Academic Freedom" (Haaretz, Sept 8, 2008), [klik hier](#). Cit.: "... Today there is hardly a university that does not offer special courses for officers, pilots and secret agents. As such, all it takes for students of the National Security College to receive a master's degree in political science from Haifa University is two classes a week for one semester. Pilots receive a bachelor's degree at Ben-Gurion University in the Negev after one year's study, while Shin Bet operatives receive a B.A. from Bar-Ilan University after a mere 16 months. Bar-Ilan deserves the title of the most militaristic university of them all - it offers a plethora of programs for the security forces only. There is the Jericho program for the Shin Bet and a whole host of programs for officers in the Israel Defense Forces... The entire nation is an army and Bar-Ilan is all security."

278 In *Exodus*, *Deuteronomium* en *Jozua* wordt de gewelddadige verovering van het land van Canaan beschreven. Onder meer in *Jozua*, 11:14, wordt die gekoppeld aan een, door God gestuurde genocide onder de autochtone volkeren. Dit boek vormt de leerstof voor kinderen van 9 en 10 jaar oud als onderdeel van de geschiedenis van het Joodse volk. Niet verwonderlijk baseren de joodse ultranationalisten vandaag hun politiek op datzelfde boek. Zie Sand, o.c., p. 74, die in voetnoot verwijst naar een in Tel Aviv gepubliceerde bundel (in het Hebreeuws) met als titel: "The Militarization of Education". Over de politieke instrumentalisatie van het onderwijs vandaag door religieus rechts, zie Akiva Eldar: "How education became an Israeli political tool" (Al-Monitor, April 28, 2016): [klik hier](#).

lingen dagtrips naar legerkampen en volgen ze er stages (er is minstens één geval bekend waarin scholieren leerden schieten op schietschijven aangekleed met een “Arabische” *keffiyeh*...). Het ministerie van Defensie, tenslotte, organiseert jaarlijks “*premilitary academies*” voor jongeren vanaf 16 jaar. Met een duurtijd van 10 maanden bereiden de programma's de adolescenten voor op hun eigenlijke legerdienst. Deze “*academies*” kennen een groeiend succes.²⁷⁹ Dat alles om de banden tussen school en leger te versterken en zich te verzekeren van jeugdige gehoorzaamheid aan en bewondering en enthousiasme voor het leger.²⁸⁰ Het moet de onvoorwaardelijke loyaleit garanderen van de burgers-soldaten ten aanzien van de “*war-fare*” staat (de vergelijking is gemaakt met het antieke Sparta). Daarom de dienstplicht van de vrouwelijke burgers (2 jaar); en waarom mannen (diensttijd 3 jaar) tot hun 55ste jaarlijks worden opgeroepen als reservist. Joodse Israëli's leven a.h.w. van de wieg tot het graf binnen een gemilitariseerde ruimte.²⁸¹ Omgekeerd, in de mate waarin het leger de hele Joods-Israëli'sche samenleving vertegenwoordigt en erop steunt, zou je het ook een volksleger kunnen noemen. In de Israëli'sche pers wordt kritisch gesproken van “*de religie van de IDF*” als een centrale Israëli'sche religie naast het jodanisme.²⁸²

“According to the IDF religion, enlistment and readiness to sacrifice life in battle is the zenith of self-realization for the Jewish-Israeli citizen... In Israel, not only is there no separation between the Jewish religion and the state; there is no separation between the IDF religion and the state. They are inseparable; symbiotically bound. No value – feminism, democracy, Judaism, liberalism, etc. – exists outside the IDF.”

De dagelijkse praktijk, weliswaar, voor al die jonge soldaten is niet echt heroïsch te noemen: zelfs indien ze behoren tot een “elite” eenheid, worden ze in volle gevechtssuitrusting ingezet in de West Bank als een soort van koloniale politie tegen een rechteloze en weerloze burgerbevolking. Ze vervullen er weinig krijgshaftige taken zoals het bemannen van checkpoints en road blocks, controleren van pasjes, bewaking van “*gesloten militaire zo-*

---

279 “*The academies provide an intensive 10-month program of study, community service and joint living that help participants shape their worldview and contribute to the community, and prepare them for rigorous military service*”, in: Gili Cohen, “*Number of Israeli Teens Attending Premilitary Academies Nearly Doubles in 8 Years*” (Haaretz, Aug 29, 2016), [klik hier](#).

280 “*Nearly 300 schools have been encouraged to join an IDF-education ministry programme called “Path of Values”, whose official goal is to “strengthen the ties and cooperation between schools and the army*”, Jonathan Cook in: “*Israel’s army and schools work hand in hand, say teachers*” (Middle East Eye, 27 Sept 2015): [klik hier](#). Het belet niet dat er een (kleine) beweging van dienstweigeraars actief is, zie het interview op Vrede.be: “*Het onderwijs houdt de idee in stand dat er geen betere manier is om een goede burger te zijn dan te dienen in het leger*” (18 juli 2016): [klik hier](#).

281 Zo Ilan Pappé, “*The Idea of Israel*”, pp.140-141, met tal van literatuurverwijzingen.

282 Rogel Alpher: “*The Religion of the IDF. On the face of it, the Israeli army belongs to the state and serves it. But in fact, it is feeding off the people*” (Haaretz, March 12, 2017), [klik hier](#).

nes” in Palestijnse steden (bv. Al-Khalil/Hebron) en panden, straatpatrouilles, bescherming van de kolonisten, optreden tegen betogers enz. Dat heeft onvermijdelijk een effect op het moreel (én de racistische gevoelens) van de soldaten en allicht ook op de brede Israëlische samenleving in de mate dat iedereen, vrouwen zowel als mannen, dienst gedaan heeft in de West Bank of aan de Gaza-afsluiting. Zoals Uri Avnery schrijft:²⁸³

“For more than 40 years now, the army has not fought a real war against a real military. It has deteriorated into a colonial police force, the instrument of a system of oppression of another people. In the performance of this role, many acts of brutality are committed every day.”

In het kader van Israël's militarisme is het niet verwonderlijk dat generaals, en vooral dan degenen die zich in de strijd hebben “bewezen”, traditioneel bovenaan de maatschappelijke “ranking list” staan. Eens gepensioneerd, staan zij vaak ook aan het hoofd van alle mogelijke bedrijven en instellingen, publieke zowel als private, en nogmaals niet toevallig maken zij ook vaak met succes de overstap naar de politiek (bv. Moshe Dayyan, Yitzhak Rabin, Ariel Sharon, Ehud Barak, Moshe Ya'alon...).²⁸⁴ Vergelijkbaar met (eertijds)Turkije, is het leger een pijler van het secularisme. Daarin dreigt echter verandering te komen nu de greep van religieus rechts op het leger, ook in het officierenkader, al maar groter wordt.

In die algemene context hoeft het niet te verwonderen dat ook tussen de Israëlische academia – als de intellectuele en ideologische steunpilaar van de militaristische staat – en het leger een quasi organische band bestaat. Anders dan bij ons, is er tussen beide geen tussenschot. Voor het Technion geldt dat in nog bijzondere mate: men zou kunnen zeggen dat dit instituut zo goed als dienst heeft genomen in de Israëlische strijdkrachten (IDF).²⁸⁵

---

283 In zijn column van 25 februari 2017, “The Great Rift”, op <http://zope.gush-shalom.org/home/en/channels/avnery>.

284 Bevreemdend voor ons, althans op het eerste gezicht, is de vaststelling dat generaals (leger en veiligheidsdiensten), ondanks hun reële betrokkenheid bij gewelddadentegen de Palestijnen, in het Israëlische politieke spectrum veeleer een gematigde en matigende rol plegen te spelen. Dat is vooral het geval onder Netanyahu, die op religieus uiterstrechts steunt en het maatschappelijke aanzien van de legerleiding tracht te fnuiken (bv. met een wet die een wachttijd van 3 jaar invoerde voor generaals die in de politiek willen stappen). Zie: Amir Tibon, “Netanyahu vs. The Generals” (Politico, July 3, 2017), [klik hier](#). Een verklaring kan zijn dat de bezetting voor hen geen bed-van-mijn-bed show is, zoals voor de beroeps-politiekers. Zij zou ook kunnen gelden voor een andere vaststelling: dat ex-generaals zich vaak gaan distantiëren van de bezetting die zij mee hebben helpen in stand houden, cf. Orly Noy, “Born again peaceniks: How ex-IDF generals clean their conscience” (+972, Sept 4, 2016): [klik hier](#).

285 “Most Israeli universities are involved in one way or another in helping the military, but the Technion has all but enlisted itself in the Israeli armed forces” (New Yorkers Against the Cornell Partnership): [klik hier](#). Ook: “Structures of Oppression: Why McGill and Concordia Universities Must Sever Their links with the Technion-Israel Institute of Technology” (Nov 30, 2010, 10p.), [klik hier](#).

Het weten-chappelijk-technologische onderzoek in de laboratoria ervan wordt in vele gevallen rechtstreeks ondersteund door het leger (zie hoger bv. het onderzoek van prof. Rittel). En omgekeerd staan de wetenschappers van het Technion vooraan, aldus de rector, *“in de betrachtning wetenschappelijke innovatie in te spannen in het (militaire) gareel ten einde de dreiging te verijdelen.”*²⁸⁶ Wel wordt de door de rector hier bejubelde efficaciteit van *Iron Dome* sterk in twijfel getrokken door experts in de defensietechnologie.²⁸⁷

Net zoals het het geval is in alle andere Israëlische universiteiten, beloont ook het Technion zijn student-soldaten met toelagen en beurzen (waarvan “Arabische” jongeren uitgesloten zijn omdat zij niet opgeroepen worden). In het geval van militaire operaties geldt dat nog eens extra. Terwijl de Gaza-offensieven werden toegejuicht en het aandeel erin van het Technion in de verf werd gezet (cf. rector Lavie), werden de studenten en reservisten die er bv. in 2014 aan deelnamen, door hun universiteit gevierd en beloond met extra voordelen bovenop degene die ze normalerwijze al ontvingen bij het beëindigen van hun diensttijd (bv. beurzen, financiële tussenkomst bij het inschrijvingsgeld, mogelijkheid om examens te herdoen, gratis voorbereidend jaar, enz.).²⁸⁸ Ook in Technions academische staf en studentenpopulatie is dat vanzelfsprekende militarisme goed merkbaar: het instituut is de Israëlische universiteit met het hoogste aandeel militairen – actieven en reservisten. De reservisten behoren tot de zowel academische als militaire elite van het land.²⁸⁹

---

286 Zie de uitlatingen van rector Peretz Lavie tijdens het (voorlopig) laatste Gazaoffensief, in de *Technion Newsletter* van augustus 2014: *“This summer, Israel is again compelled to defend itself against a barrage of missile attacks aimed at civilian populations. Once again, the Iron Dome defensive anti-missile system saves countless civilian lives. Iron Dome was developed by the excellent engineers at Rafael Advanced Defense Systems, most of whom are Technion graduates. In addition, a vast underground network of terror tunnels, many of them directly threatening unarmed Israeli children, women and men, was revealed and had to be neutralized. In this arena also Technion scientists are helping lead the effort to harness scientific innovation to thwart this threat.”* Geciteerd in: Ahmed Abbes & Ivar Ekeland, *“The Technion: an elite university for Israeli student-soldiers”* (9 Nov 2014): [klik hier](#).

287 ZO door een expert van het MIT, Theodore Postol (*“The Evidence That Shows Iron Dome is Not Working”*, 19 July 2014, bij Finkelstein, *Method and Madness*, pp. 145-146). En: *“Some Israeli and US defense technology experts even denounced it as the “world’s biggest hoax”* (in: Mantovani & Juma’).

288 Technion zamelde tevens meer dan \$500.000 in voor zijn 600-tal studenten die vochten in Gaza (communiqué van het Technion, 3 september 2014). Ook andere universiteiten dankten en beloonden (o.m. met geldpremies) hun studenten en reservisten die deelnamen: bv. Tel Aviv U., Haïfa U., Ben Gurion U. of the Negev, Hebrew U. e.a. Zie: Ali Abunimah, *“Israeli Universities Lend Support to Gaza Massacre”* (EI, 25 July, 2014): [klik hier](#), en *“Warrior students’: How Israeli universities are supporting war crimes in Gaza”* (EI, 18 Aug 2014): [klik hier](#).

289 *The Scope, Newsletter of the Canadian Technion Society*, Summer 2006, geciteerd in: Ahmed Abbes & Ivar Ekeland, *“Technion, incubator of the student-soldier elite”* (AURDIP, 6 Oct 2015): [klik hier](#).

Vermeldenswaard in deze context is Technions *“Brakim excellence program”* (*“brakim”* betekent in het Hebreeuws *“bliksem”*). Het vormt, zoals we kunnen lezen,²⁹⁰ *“the latest in a series of joint Israel Defense Forces (IDF)/Technion academic initiatives”*. En verder:

“This elite crew's program is especially ambitious and accelerated with the aim of completing both a B.Sc. and M.Sc (with thesis) degrees in Mechanical Engineering. They will work on their master's theses through projects selected for their military service. The program graduates serves as technological leaders in the IDF.”

Het programma geeft studenten dus de mogelijkheid hun studies te combineren met hun militaire dienst, ten gunste van het leger. Volgens een brochure van de *Faculty of Mechanical Engineering* kwam het programma er op uitdrukkelijke vraag van het leger (het staat onder leiding van een hogere officier), met de bedoeling *“to create an elite group of mechanical engineers to become the future R&D leaders in IDF”*.

Het Technion vormt de technologisch-wetenschappelijke speerpunt van het Israëliëse militaristische, etnisch-nationalistische project.²⁹¹ Samen met zijn professoren, onderzoekers, studenten en oudstudenten levert het een kapitale bijdrage aan Israël's politiek van systematische schendingen van de internationale rechtsregels en de mensenrechten van de Palestijnse bevolking.²⁹² Niet verwonderlijk ambiëert het ook een actieve rol in de *“Brand Israel”* propagandacampagne van het regime en het verweer tegen BDS.²⁹³

---

290 Zie op de website van de faculteit: [klik hier](#), en in Technions Focus: [klik hier](#). Een enigszins vergelijkbaar programma, maar met nog hogere aspiraties, is het Talpiot programma aan de Hebrew University. Ik citeer uit Wikipedia ([klik hier](#)): *“Talpiot program is an elite Israel Defense Forces (IDF) training program, for recruits who have demonstrated outstanding academic ability in the sciences and leadership potential. Graduates of the Talpiot program pursue double higher education while serving in the army, and then utilize their expertise to further IDF research and development in technological leadership positions. The program was inaugurated in 1979... The program is sponsored by the Israeli Air Force and IDF Administration for the Development of Weapons and the Technological Industry and runs under the auspices of the Hebrew University of Jerusalem.”*

291 In de openingspagina's van de *“Industry Guide to Technion”*, p. 8, lezen we, in algemene bewoordingen: *“Since its founding, it has awarded 95,821 degrees, and its graduates are cited for providing the skills and education behind the creation and defense of the State of Israel”*.

292 *“The Technion, its lecturers, researchers and students have become an essential cog in the Israeli war machine, a pillar of hard line Israeli policy. And international calls for an academic boycott are growing”* (Abbes & Ekeland, l.c.).

293 Zie: *“Israeli university, arms company hold hasbara hackathon in Haifa”* (MEMo, Aug 16, 2016), [klik hier](#).

4. Kolonialisme versus het Recht op Onderwijs.

Tussen oktober 2015 en midden 2016 waren Palestijnen en Israëli's verwickeld in een spiraal van individueel verzet en harde repressie. Het Palestijnse geweld, echter, uitgaande van de zogenaamde “*post-Oslo*” generatie en aanvankelijk uitgelokt door extremistisch-joodse provocaties tegen de Al-Aqsa moskee, mag niet in een vacuüm begrepen worden.

Zoals ook, tot grote woede van premier Netanyahu, beklemtoond werd door de vorige Secretaris-Generaal van de VN, Ban Ki-Moon, in een toespraak tot de Veiligheidsraad, was dat individuele geweld van voornamelijk jongeren een direct gevolg van de uitzichtloosheid en wanhoop onder de bijna 50 jaar oude bezetting en onderdrukking.²⁹⁴ De reële impact van het dagelijkse geweld en de vernederingen waaraan Palestijnen dagelijks onderworpen worden – in hoofde van de bezetter dienen ze zich effectief constant opgejaagd te voelen zodat zij niet in opstand zouden komen –, is voor ons moeilijk te vatten.²⁹⁵

Tegelijkertijd gaat de genadeloze repressie ertegen door het bezettingsleger gepaard met grove schendingen van de mensenrechten. Palestijnse tieners die al dan niet daadwerkelijk met een mes of schaar zwaaien, worden door de soldaten vaak buitengerechtelijk geëxecuteerd.²⁹⁶ Op protestmanifestaties wordt geschoten met “*high-velocity*” traangasgranaten maar vaak ook met scherp.²⁹⁷ Tientallen mensen worden in nachtelijke raids gekidnapt²⁹⁸ en vaak “*administratief*” – dwz zonder aanklacht en voor onbepaalde duur – opgesloten.²⁹⁹ Kinderen zijn het dagelijkse slachtoffer van bruto geweld, zowel buiten als binnen een ge-

---

294 Herhaald in The New York Times (Feb 1, 2016), “*Don’t Shoot the Messenger, Israel*”: “...*Palestinian frustration and grievances are growing under the weight of nearly a half-century of occupation. Ignoring this won’t make it disappear. No one can deny that the everyday reality of occupation provokes anger and despair, which are major drivers of violence and extremism*”. Netanyahu's woede gold vooral het gebruik door Ban Ki-Moon van het verboden “O” woord, i.e. “*occupation*”. Na de aanslag in Tel Aviv (8 juni) legde ook burgemeester Ron Huldai het verband met de bezetting (The Jerusalem Post, June 9, 2016): [klik hier](#). Zie ook over een intern rapport van de EU: Andrew Rettman, “*EU: Israeli occupation is 'root' cause of violence*” (EU Observer, July 15, 2016), [klik hier](#).

295 Zie Ben Ehrenreich, “*How Israel Is Inciting Palestinian Violence. Inside the oppressive and far-reaching occupation designed to give Palestinians the “feeling of being chased”*” (Politico, June 14, 2016): [klik hier](#).

296 Buitengerechtelijke executies zijn al jaar en dag schering en inslag; zij zijn a.h.w. geworteld in Israël's politieke cultuur. Zie de Israëlische mensenrechtenorganisatie B'Tselem: “*Position Paper: Israel's Assassination Policy: Extra-judicial Executions*”, Jerusalem, 23 January 2001: [klik hier](#). PS Heel recent: de op video vastgelegde moord in Hebron op Abdel Fattah al-Sharif. Zie “*UN: Israel's execution of wounded Palestinian gruesome, immoral, unjust*”, Ma'an, March 25, 2016: [klik hier](#). De militaire dader is onlangs, 21 februari 2017, veroordeeld tot amper 18 maanden gevangenisstraf; voor de publieke opinie is hij een held. Ook: Dennis Walters, “*Israëls liquidatiepolitiek: een lange lijst slachtoffers*”, in: Soeterik, p. 198.

vangenis. Zij worden 's nachts van hun bed gelicht, gevangengezet, onderworpen aan dreigementen, slagen, psychisch en seksueel geweld of erger, enz.³⁰⁰ Terwijl geschat wordt dat sedert 1967 ca 850.000 Palestijnen gevangen zijn gezet, waren 100.000 ervan kinderen.³⁰¹ Niet voor niets staat in een rapport van Human Rights Watch (juli 2016) te lezen dat Israël Afghanistan, de Democratische Republiek Congo, Irak, Nigeria en Syrië vervoegt als regimes waarin de kinderrechten met voeten worden getreden, *“in a misguided and counterproductive response to conflict-related violence.”*³⁰² Tenslotte: op individuele gewelddaden, ook van kinderen, wordt door de Israëlische bezetter steevast gereageerd met collectieve straffen, bv. tegen een ganse familie (bv. afbraak), een dorp, een vluchtelingenkamp, enz.³⁰³

Sedert oktober 2015, met de *“jongerenintifada”*, vielen al meer dan 265 Palestijnse doden, waaronder minstens tientallen kinderen, en vele duizenden gewonden, waarvan meer dan 1.400 aangeschoten met scherp. Aan Israëlische zijde waren er 47 slachtoffers en meer dan

---

297 Over het gebruik van *“niet-dodelijke”* wapens tegens manifestanten, zie het rapport van B'Tselem: *“Crowd Control. Israel’s Use of Crowd Control Weapons in the West Bank”*, January 2013: [klik hier](#). Ook Who Profits?: *“Proven Effective: Crowd Control Weapons in the Occupied Palestinian Territories”* (April 2014): [klik hier](#). Voor het gebruik van *“tear gas canisters”*, zie Ira Chemus, *“Israel’s Deadly Tear Gas Made in USA”*, Huffington Post, May 25, 2011: [klik hier](#). PS Een Israëlische uitvinding is *“Skunk”*, i.e. rioolwater met chemicaliën dat langdurig een bijzonder kwalijke stank verspreidt, zie: Natasha Roth, *“You can never know what weapons police are using in Israel”* (+972, March 17, 2016), [klik hier](#).

298 Gevangenzetting is een wezenlijk aspect van het bezettingsregime: *“The Palestinian Prisoner Affairs Ministry has documented that between 1967 and 2012, Israeli authorities arrested some 800,000 Palestinians by power of the “military code”. ...This number is astounding, especially in light of the fact that this represents as much as 40 percent of the entire male population. When a large part of the adult male population is arrested, it means that the lives of a large number of breadwinners, the heads of a family, are disrupted, alienated and made into the object of the arbitrary power of the army”*, zo Eva Illouz, *“47 Years a Slave: A New Perspective on the Occupation”* (Haaretz, Feb 7, 2014), [klik hier](#).

299 Vandaag zitten bijna 550 personen in *“administratieve detentie”*. PS De *“administratieve”* gevangenschap gaat terug op het Britse Mandaat en was bedoeld voor personen die een *onmiddellijk* gevaar voor geweld vormden. Zie nu het rapport van mensenrechtenorganisatie Addameer: *“Induced Desperation: The Psychological Torture of Administrative Detention”* (26 June 2016, pdf, 7p.): [klik hier](#).

300 Bv. Gideon Levy: *“Israel Sentenced a 13-year-old Palestinian Girl to Prison”* (Haaretz, April 14, 2016): [klik hier](#). Zie het rapport: *“No Way to Treat a Child, Palestinian children in the Israeli military detention system”* (Defense for Children International Palestine, April 14, 2016), [klik hier](#). Ook: Lies Corneillie: *“Palestijnse kinderen voor militaire rechtbank: 'Hoe Israël aan georganiseerde kindermishandeling doet'”* (Knack.be, 25 mei 2016), [klik hier](#). Volgens B'Tselem groeit het aantal kinderen dat in *“administratieve”* gevangenschap wordt geplaatst: [klik hier](#). Ook: *“Lawyer: Israeli authorities torture Palestinian minors during detention, interrogation”* (Ma'an, Aug 20, 2016): [klik hier](#). Ook: *“Palestinian boys, from age 13-17, are frequently arrested by the IDF. Military Court Watch, an Israeli NGO, has found that 50 percent of these children are arrested in night raids, and that 80 percent are blindfolded”* (Eva Illouz, l.c.).

320 gewonden te betreuren. Als collectieve bestraffing maar kennelijk ook uit “banale” kwaadaardigheid of sadisme, worden de lichamen van Palestijnse doden, waaronder kinderen, soms dagen, weken of maanden door het leger achtergehouden om tenslotte, eventueel, te worden overgedragen in bevroren toestand.³⁰⁴

De visie van de Universiteit Gent op internationale samenwerking luidt: ³⁰⁵

“Zo draagt de Universiteit Gent bij tot de ontplooiing van lokaal menselijk kapitaal, met de bedoeling de instelling in het Zuiden te versterken en op die manier ook positieve effecten te genereren voor de maatschappij en de ontwikkeling van de betreffende landen.”

Het “*menselijke kapitaal*” van de Palestijnse samenleving wordt sedert bijna 70 jaar doelbewust en stelselmatig door Israël onteigend zo al niet vernietigd. Dat geldt voor alle domeinen: cultureel, historisch, politiek en sociaal maar het betreft ook de economie, met de vernietiging van Palestina's materiële hulpbronnen³⁰⁶ en diefstal van haar natuurlijke hulp-

---

301 Zo de betreurde Britse MP Jo Cox, “*Jo Cox on the arrest detention and treatment of children in occupied Palestinian territories*” (Jan 7, 2016): [klik hier](#). Een opmerkelijk initiatief: de brief aan president Obama van 20 Democratische congresleden. Obama wordt erin aangespoord om in de bilaterale relaties met Israël de mensenrechten van de Palestijnse kinderen een “*priority status*” te geven, o.m. door het sturen van een “*Special Envoy for Palestinian Youth*”. [Klik hier](#).

302 Zie: Charlotte Silver, “*Israeli “counterterrorism” means abuse and torture of children*” (EI, 11 Aug, 2016), [klik hier](#). “*Israel Arrested 2,320 Palestinian Children since October 2015*” (The Palestine Chronicle, Aug 6, 2016), [klik hier](#). Nieuwe publicatie: Norma Hashim, “*Dreaming of Freedom. Palestinian Child Prisoners Speak*”. With a foreword by Richard Falk, 2016.

303 “*International law prohibits the imposition of collective punishment in occupied territories. Art. 33(1) of the 1949 Fourth Geneva Convention to which Israel is a party and which applies to occupied territories, provides that “no person may be punished for an offence he or she has not personally committed”* (UNRWA, “*Statement on Hebron Closures*”, July 25, 2016, [klik hier](#)).

304 Extreem: “*Israel returns body of Jerusalem Palestinian after 124 days*”, Ma'an, Feb 15, 2016: [klik hier](#). Over de wijze waarop, zie “*Palestinian buried after body withheld by Israeli authorities for 65 days*”, Ma'an, Feb 29, 2016: “*Al-Ghazali's body was returned to its family entirely covered in ice due to being kept refrigerated in Israeli custody*”. [Klik hier](#). PS Na de aanslag in Tel Aviv (8 juni 2016) kondigde minister van defensie Lieberman aan dat voortaan géén lichamen meer zouden worden vrijgegeven.

305 We citeren vanop de website, [klik hier](#). Zie het Addendum aan het slot.

306 Het gaat om “*woonhuizen, bedrijven, openbare en private gebouwen, werkplaatsen, fabrieken, voertuigen, wegen, trottoirs, scholen, klinieken, bouwland, oogsten, watervoorzieningswerken, afvalverwerking en sanitaire systemen, elektriciteitsnetten, transformatoren en straatverlichting, en telecommunicatie-apparatuur*”. Zo Sara Roy, “*De staat van Palestina – de politieke & economische stand van zaken*”, in: Soeterik, p. 187.

bronnen (grond, water³⁰⁷ en arbeidskracht), in de West Bank en extreem in de Gazastrook:

*“Kort gezegd komt Israëls politiek neer op het stelselmatig ontzeggen van de elementaire voorwaarden voor de opbouw van een levensvatbare en soevereine Palestijnse staat. In de loop van 40 jaar bezetting is Israël erin geslaagd een volkomen afhankelijke, niet productieve en gegijzelde Palestijnse economie te scheppen, met volledige Israëlische controle over de handel, de natuurlijke hulpbronnen (vooral grond en water), de ruimtelijke ordening, de investeringen, het personen- en goederenverkeer, en de Palestijnse grenzen.”*³⁰⁸

Het gaat dus om een planmatige etno- of sociocide, sedert nu al bijna 70 jaar. Zoals Sara Roy schrijft: *“de materiële, sociaal-economische en psychologische vernietiging van de Palestijnse samenleving is reëel en aantoonbaar”*.³⁰⁹

Noch de verplichtingen opgelegd door de 4de Conventie van Genève noch de bepalingen van het Internationale Convenant over Economische, Sociale en Culturele Rechten (ICESC), nochtans ondertekend door Israël, werden of worden geëerbiedigd. Dat gebeurt met opzet: de botte boodschap die Israël al die jaren aan de Palestijnen wil overbrengen is, in de woorden van Moshe Dayan, in 1967: *“you shall continue to live like dogs, and whoever wishes, may leave, and we shall see where this process will lead”*.³¹⁰ Rekenend, anders gezegd, op een geforceerde, geleidelijke “uitdunning” van de Palestijnse bevolking in de West Bank via een “stille transfer”, is het Israëlische koloniale beleid inderdaad gericht op een “inremen-

---

307 Waterdiefstal is hier misschien nog wel het belangrijkste. Om het te formuleren in de woorden van de Zuid-Afrikaanse Minister of Water Affairs and Sanitation: *“There are two faces to the Israeli water story. The first is widely and extensively marketed. This is that technologically and in practice, Israel is a leading water innovations country with an excellent track record in water research, inventions, practices and products that are exported worldwide. At the same time Israel has been using water and the control of water access as a tool to control the Palestinian state... Israel is the world’s leading practitioner in Water Apartheid”*, [klik hier](#).

308 Jamil Hilal, *“Palestina – de laatste kolonie”* (2007), in: Soeterik, p. 374. Eén vb.: *“Israeli army bars Salfit farmers from harvesting summer crops”* (PIC, Aug 13, 2016), [klik hier](#).

309 Sara Roy, o.c., p. 189. Israëls *“politics of dispossession”* (titel van een bundel essays van Edward Said, van 1994) nam een aanvang in december 1947. Volgens de Israëlische historicus Ilan Pappé (*“The Ethnic Cleansing of Palestine”*, p. 216), werd ze gedreven *“by the desire to wipe out one nation’s history and culture and replace it with a fabricated version of another, from which all traces of the indigenous population were elided”*. Said sprak hieromtrent van *“ethnocide”*; politiek economiste Sara Roy spreekt van *“de-development”*; de Israëlische socioloog Baruch Kimmerling van *“politicide”*, d.i. de vernietiging van de Palestijnse politieke identiteit. Wat het concreet betekent voor het dagelijkse leven van de Palestijnen, blijkt bv. hieruit dat tussen de 25 à 36% ervan lijdt aan *“major depression disorder”* (zie Martin Enserink, *“Peace of Mind”*, Science, June 3, 2016), [klik hier](#). In een recent intern EU-rapport wordt gesproken van *“(higher levels of) drug abuse, division and displacement of families, domestic violence, loss of cultural identity, and high levels of stress and depression”* ([klik hier](#)).

tal" of "*creeping annexation*", maar dan van het land met zo weinig mogelijke bewoners – vandaar dat nu, 2017, nog altijd getalmd wordt met de annexatie van de volledige West Bank (die gevraagd wordt door de extreemrechtse kolonisten).

Niet in de laatste plaats het recht op onderwijs is van die koloniale politiek het slachtoffer.³¹¹ Dat recht wordt door de bezetter noch gerespecteerd noch beschermd noch in de praktijk gebracht, zoals nochtans uitdrukkelijk opgelegd wordt door het ICESCR Convenant.³¹² De schoolinfrastructuur is al te vaak volkomen inadequaat. Dat bv. lesgegeven moet worden onder een tentzeil of in open lucht is verre van uitzonderlijk;³¹³ boeken en schoolmateriaal of sanitair ontbreken vaak, enz. Of ze is gewoon afwezig. Door de afbraakpolitiek van woonsten of hele dorpen en gedwongen verplaatsingen ("*displacements*") van families of hele gemeenschappen alsook door de Muur verliezen kinderen toegang tot een school. Schoolkinderen (inclusief kleuters van 4 tot 6 jaar) worden op hun weg naar school of op de terugweg door soldaten en kolonisten belaagd en geterroriseerd.³¹⁴ Het leger valt scholen met wapengeweld en traangas binnen en vernielt of rooft het klas-materiaal.³¹⁵ Schoolgebouwen worden gesloopt, soms keer op keer.³¹⁶

---

310 Zie J.Cook, o.c., p.59. Voor de politiek van "*kruipende annexatie*", zie: "*An Israeli Guide to Annexation*" (The Nakba Files, June 23, 2016), [klik hier](#).

311 Cf. art. 50 van de Conventie: "*The Occupying Power shall, with the co-operation of the national and local authorities, facilitate the proper working of all institutions devoted to the care and education of children.*" Voor het *International Covenant*, in voege vanaf 1967: [klik hier](#). Artikel 13 wordt besproken in het 2011 rapport van het *Palestinian Centre for Human Rights (PCHR)*: "*Education Denied: Israel's Systematic Violation of Palestinian Children's Right to Education*", p. 10: [klik hier](#). Zie ook Elodi Farge: "*Le droit à l'éducation des Palestiniens à nouveau sacrifié*" (AURDIP, 14 août 2015): [klik hier](#). Het recht op onderwijs wordt ook gewaarborgd door Art. 26 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en door Art. 28 van de Conventie over de Rechten van het Kind (1990).

312 Zie het PCHR rapport, l.c. Onderwijs moet voor alle kinderen beschikbaar én toegankelijk zijn. Het ICC benadrukt dat ook als (zoals in Zone A) de bevoegdheid overgedragen is aan de Palestijnse Autoriteit, Israël ertoe gehouden is "*niets in de weg te leggen van de uitoefening van deze rechten*" (par. 112).

313 Bv. gebouwd met opeengestapelde autobanden, zoals in de Bedoeïenengemeenschap van Khan al-Ahmar, nu, 25 feb 2017, bedreigd met de imminente afbraak van 40 woonsten en het lagere schooltje. Zie: "*Displaced, occupied, and displaced again: Bedouin refugees in the West Bank*" (Medical Aid for Palestinians, July 23, 2016): [klik hier](#). Zelfs een tentzeil wordt hen niet gegund: "*Israel confiscates tent used as classroom by Bedouin community after school demolition*" (Ma'an, Oct 6, 2016), [klik hier](#). Voor Bedoeïenenkinderen is de toestand hoe dan ook rampzalig, zie bv. Almog Ben Zikri: "*Over 5,000 Israeli Bedouin Children Lack Access to Compulsory Preschool*" (Haaretz, May 8, 2016): [klik hier](#).

314 "*It is my job to scare Palestinian children' – Israeli forces justify intimidation of kindergarten children*" (International Solidarity Movement, 6 March 2016): [klik hier](#).

Desalniettemin, zo moet hier beklemtoond worden, ondanks de systematische tegenwerking en sabotage door de bezetter, maar in bevestiging van de weerbaarheid (*somoed*) al jarenlang aan de dag gelegd door het Palestijnse volk, blijft de graad van geletterdheid relatief hoog. Het hoeft niet gezegd dat behalve die van de kinderen en leerlingen ook de inzet en moed van de lesgevers en opvoeders hier van groot belang zijn. Internationale erkenning daarvan kwam met de plechtige uitreiking, in Dubai, van de “*Global Teacher Award 2016*” aan Hannan Al Hroub, zelf geboren in een vluchtelingenkamp en nu lesgeefster in een vluchtelingenkamp bij Ramallah. In haar innovatieve opvoedingsmethode hanteert zij spel als een middel om kinderen te helpen die getraumatiseerd zijn door hun blootstelling aan dagelijks militair geweld, vernedering en willekeur.³¹⁷

Vervolgens wat de hogescholen en universiteiten in de Bezette Gebieden betreft, d.w.z. de West Bank (m.i.v. het door Israël wederrechtelijk geannexeerde Oost-Jeruzalem) en de Gaza Strook:³¹⁸ het recht op kwaliteitsvol, toekomstgericht onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, zoals voorzien door het Convenant (art. 15), wordt door de bezetter stelselmatig met voeten getreden.³¹⁹ Van academische vrijheid is strikt genomen geen sprake: zowel de instellingen zelf als de professoren en de studenten staan onder een militair regime, met name onder *Military Order Nr 854*. Alleen al hun toegang tot hun instelling is eraan onderworpen.³²⁰

---

315 Bv. “*Israeli Military Uses Stun Grenades on Young Palestinian School Kids*” (IMEMC, Feb 24): [klik hier](#). Raids: bv. “*Israeli forces raid schools in southern Bethlehem village*” (Ma’an, Feb 10, 2016): [klik hier](#). Op 20 maart 2016 gebeurde hetzelfde met de al-Faihaa meisjesschool in al-Khalil (Hebron): [klik hier](#). 18 april 2016: “*Israeli forces fire tear gas into Hebron school, injuring 11*” (Ma’an): [klik hier](#)...

316 Bv.: (1) augustus 2015 vernieling van het Al Samra schooltje, N. van de Jordaanvallei: [Klik hier](#). (2) 21 feb 2016: vernieling van de Abu Al Nawar school, O. van Jerusalem (gebouwd met Frans geld), zie: Engelbert Luitsz: “*Hoe sloop je een volk?*” (Alexandrina, 23 feb 2016): [klik hier](#). (3) 23 maart 2016: opnieuw afbraak van het schooltje, samen met 52 andere “structuren”, in Khirbet Tana, N. van Nabloes; het schooltje was mee door België gefinancierd. [klik hier](#).

317 Zie Nada Elia, “*Hanan Al Hroub’s ‘Global Teacher award’ is a victory for all Palestinian educators over Israeli occupation and PA corruption*” (Mondoweiss, March 14, 2016), [klik hier](#). Hannan groeide zelf op in een vluchtelingenkamp (The Internet Intifada, 7 March, 2016): [klik hier](#).

318 De West Bank en Gaza tellen samen 14 universiteiten, een open universiteit voor het afstands-onderwijs, 18 hogescholen en 20 universitaire centra voor de eerste cyclus. Het aantal actueel ingeschreven studenten bedroeg in 2015 214.000, waarvan ongeveer 54% vrouwen en 46% mannen. Zie het rapport “*Les universités palestiniennes sous l’occupation*” (AURDIP, 1er juillet, 2015): [klik hier](#).

319 Zie Sherna Berger Gluck (ed.), “*Impediments to Education in the Occupied Palestinian Territories*” (2015). Zie ook: “*Israeli Violations of Palestinian Academic Freedom & Access to Education*”, in: Institute for Middle East Understanding (IMEU, February 6, 2014): [klik hier](#).

Universiteitsgebouwen worden bestormd, geplunderd en/of verwoest en de wederopbouw ervan bemoeilijkt of onmogelijk gemaakt (zo in de Gaza Strook: de Ghaza University werd al vijf maal gebombardeerd). Wegens de grote problemen door Israël geschapen op het vlak van mobiliteit en veiligheid – cf. de honderden vernederende en vaak gevaarlijke checkpoints en road blocks - ervaren studenten grote moeilijkheden om zich in te schrijven en om de colleges bij te wonen.³²¹ Studenten en leerkrachten zijn vaak het mikpunt van geweld-daden van de ordestrejdkrachten.³²²

“Official Palestinian statistics indicated that Israeli occupation forces committed violations and attacks on 89,799 students and 5,528 teachers and employees during 2016. The Palestinian Ministry of Education said in a report published today that the violations varied between murder, wounding, arrests, detention and house arrests, as well as hindrances caused by the occupation’s checkpoints.

The report mentioned that the occupation’s violations resulted in the death of 26 students and one teacher, as well as the wounding of 1,810 students and 101 teachers and administrators, noting that 198 students, teachers and employees were arrested from the West Bank.”

Ook professoren en onderzoekers worden gevisieerd, worden aangehouden en, al dan niet “administratief”, gevangengezet.³²³ De communicatie, samenwerking en uitwisseling met de internationale academia worden bemoeilijkt zo al niet onmogelijk gemaakt: studenten uit Gaza konden bv. hun Fullbright beurs niet opnemen in de VS (2008); ze hebben een spe-

---

320 Military Order No. 854: *“This Order was established to control the matriculation of the West Bank’s academic institutions. Under No. 854, the military has total control over who may enter a university as a student, teacher, or administrator. All students must have obtained an identity card distributed by the Area Commander before enrollment.”* Wikipedia, “Israeli Military Order”, [klik hier](#).

321 Zie prof. Brendan Ciarán Browne, *“Education under occupation: everyday disruption at a Palestinian university”* (The Conversation, Oct 14, 2015), [klik hier](#). Zoals de Assistent Secretaris-Generaal voor Palestijnse Zaken bij de Arabische Liga, Mohammad Sbeih, het vorig jaar stelde: *“Israel is using every possible way to restrict the movement of Palestinian students in the West Bank and Jerusalem, and fight against having an academically educated Palestinian youth by preventing them from heading to universities.”* Zie *“Arab League warns for collapse of education in Palestine due to Israeli occupation”* (Palestine News Network, May 25, 2015): [klik hier](#).

322 *“Report: Israel kills 26 Palestinian students, arrests 198 in 2016”* (MEMO, Feb 28, 2017): [klik hier](#).

323 In 2016: *“Prominent Palestinian astrophysicist Imad Barghouti detained by Israeli occupation forces”* (Samidoun, April 26, 2016): [klik hier](#) (Prof. Barghouti was aanvankelijk “administratief” aangehouden; aanvankelijk vrij verklaard, werd hij toch vervolgd voor “incitement” wegens kritiek op de bezetting op zijn Facebookpagina). Zie algemeen: *“European Report: Israel Targets the Palestinian Academics”* (Euro-Mediterranean Human Rights Monitor, 13 Feb 2012): [klik hier](#). Ook: Nazmi Al-Masri, *“Imagine you are a Palestinian academic or a student”* (Mondoweiss, Aug 12, 2014): [klik hier](#).

ciale vergunning nodig (die ze vaak te laat krijgen) om, via de Allenby Brug (en Jordanië), in het buitenland te gaan studeren.³²⁴ Gazaanse jongeren kunnen niet studeren aan een instelling in de West Bank (hoewel Gaza en de West Bank onder de Oslo Akkoorden en het internationaal humanitair recht als één grondgebied worden beschouwd).³²⁵

Aan buitenlandse gastsprekers en professoren wordt vaak de toegang tot de Bezette Gebieden of de verlenging van hun verblijfsvergunning geweigerd (het meest notoire geval was dat van Noam Chomsky: in mei 2010 uitgenodigd door de Birzeit University, werd hem de toegang tot de West Bank onttrokken).³²⁶ Professoren die aan een Palestijnse universiteit doceren, al dan niet Palestijns maar met een buitenlands paspoort, en de West Bank tijdelijk verlaten (voor deelname aan een congres, familiebezoek enz.), krijgen bij hun terugkeer slechts een toeristenvisum (dat om de enkele maanden moet hernieuwd worden) ofwel, sedert 2006, wordt de toegang tot het land hen gewoon onttrokken, wat niet alleen met groot familiaal leed gepaard gaat, maar ook met nefaste gevolgen heeft voor de bestaande van hun instelling.³²⁷ Zelfs tussen Palestijnse instituten onderling is, wegens de zware mobiliteitsproblemen samenwerking bijzonder moeilijk. Enz.³²⁸

De campussen zelf zijn niet veilig voor geweld vanwege het bezettingsleger. Zij worden door het IDF geregeld bestormd en geplunderd.³²⁹ Protesterende studenten worden beschoten, gekidnapt, mishandeld, gevangen gezet.³³⁰ Er wordt, o.m. via razia's, jacht ge-

---

324 "Let them Study" (Gisha, Legal Center for Freedom of Movement, June 4, 2015): [klik hier](#).

325 "Right now, Israel blocks thousands of Palestinian students in the Gaza Strip from pursuing higher education in the nearby West Bank" (Amnesty USA, July 2013), gecit. in Mondoweiss, 6 Feb 2014: "Israel's discriminatory system of ethnic privilege is the real threat to academic freedom". PS Ook boeken importeren in Gaza is bijzonder moeilijk (vandaar een schaarste aan literaire en wetenschappelijke publicaties). Op een bepaald ogenblik werd zelfs de import van papier, potloden enz. tegengehouden.

326 Een vb.: Dr. Adam Hanieh (SOAS): uitgenodigd voor het geven van een reeks lezingen door het Ph.D. Program in the Social Sciences, Birzeit University, werd hij gedurende 10 uur ondervraagd op de Ben Gurion luchthaven en vervolgens gedeporteerd naar de UK, zie: "Birzeit University Condemns Denial of Entry to UK Academic" (Sept 16, 2016): [klik hier](#).

327 Zie "Academia Undermined: Israeli Restrictions on Foreign National Academics in Palestinian Higher Education Institutions. Report of the Campaign for the Right to Enter the Occupied Palestinian Territories" (field research by Ruhan Nagra), May 2013, pdf, 24p.: [klik hier](#). Jonathan Cook (2010), p. 242, vermeldt het geval van de Birzeit U: een departement ervan had 70% van zijn staf verloren door Israël's weigering om visa te hernieuwen.

328 Ook op het vlak van de erkenning van diploma's kan door Israël moeilijk worden gedaan, zie: Or Kashti, "Backtracking on Past Decision, Israel Refuses to Recognize Palestinian University's Degrees" (Haaretz, June 22, 2016), [klik hier](#). Het betreft de erkenning van de diploma's van de Medical School van de Al Quds University, in Abu Dis, Jeruzalem.

maakt op studentenactivisten en -vertegenwoordigers.³³¹ Op de gronden van de Technical University Kadoorie is, behalve de Muur die door de campus loopt, al sedert 2002 een militaire oefen- en schietstand gebouwd: er wordt daarbij geschoten in de richting van de universiteitsgebouwen en er wordt door de militaire overheid geen toelating verleend om een wal aan te leggen tussen de schietstand en de campus... Ondanks beloften gedaan na een internationale steuncampagne³³² heeft het leger de schietstand niet ontmanteld.³³³

Bij dit alles is het duidelijk dat de Israëlische bezetter zich maar al te goed bewust is van het belang van onderwijs en wetenschappelijk onderzoek voor het vrijwaren en de reproductie van de Palestijnse cultuur, identiteit en samenleving. Het kadert in een bredere Israëlische politiek (die eigenlijk al van start ging in 1947), namelijk van algehele “dispossession” van de inheemse bevolking, met het oog op de volledige verjoodsing van historisch Palestina. De Palestijnse universiteiten bevinden zich daardoor in de “frontlinie” van de bezetting.³³⁴

Laten we volledigheidshalve ook nog even kort de situatie schetsen van de Palestijnse minderheid (ca 20%) binnen de staat Israël.

“Israeli Arabs”³³⁵ beschikken, sedert zij niet langer (van 1948 tot 1966) onder de militaire noodtoestand leven, over een aantal burgerrechten: ze hebben stemrecht, kunnen partijen oprichten en dus campagne voeren, en kunnen verkozen worden in de Knesset (weliswaar

---

329 Voorbeelden uit 2016: de al-Quds U (in Abu Dis, O-Jeruzalem): “Israeli forces storm al-Quds University, seize documents” (Ma’an, Jan 29, 2016). Dat gebeurde eerder ook al met de Birzeit University, bij Ramallah, en de Palestine Technical University Kadoorie, in Tulkarem: in hetzelfde jaar werd zij driemaal binnengevallen en geplunderd (zie: Ma’an, March 15, 2016). Enkele dagen later was het de beurt aan de campus van de Arab American U in Jenin (Ma’an, March 22). PS In de nacht van 5 april, 2016, was al-Quds opnieuw het slachtoffer, dit keer van een nachtelijke raid, met plundering en vernielingen (Ma’an, April 5). Meer recentelijk: “Students Suffocate as Israeli Soldiers Attack Campus with Teargas” (Wafa, Aug 9, 2016): [klik hier](#); “Israeli forces raid al-Quds University, damage contents of book fair for the needy” (Ma’an, Nov 19, 2016), [klik hier](#). Op 14 dec was de Bir Zeit universiteit nogmaals het slachtoffer: “Israeli Occupation Continues to Violate Palestine’s Education” ([klik hier](#))... Zie algemeen ook Ahmad Melhem, “Why is Israel raiding Palestinian universities?” (Al-Monitor, 19 Feb 2016): [klik hier](#).

330 Yas Mahmoudi: “The dismal lives of students locked in Israeli prison” (Mondoweiss, March 17, 2015), [klik hier](#).

331 Zie bv. “Bir Zeit University student arrested in night raid, student leader banned from Ramallah and Bir Zeit” (Samidoun, May 9, 2016): [klik hier](#).

332 Zie: <http://www.bacbi.be/bacbi-testimonies.htm#kadoorie> .

333 Zie het commentaar van Steven Davidson, “‘This is not an environment to learn’: Palestinian college struggles to exist next to IDF training ground” (Mondoweiss, May 20, 2016): [klik hier](#).

334 Zo Sam Bahour, “Palestinian Universities on the Frontline” (ePalestine, Oct 7, 2016): [klik hier](#).

met beperkingen, zie hieronder). Vergeleken met die van de Palestijnen in de West Bank is hun levensstandaard veel hoger. Er zijn Palestijnse professoren aan Israëlische universiteiten, Palestijnse geneesheren aan het hoofd van ziekenhuisafdelingen, het Hooggerechtshof telt een Palestijns rechter... Ondanks dat alles zijn zij binnen de *“Joodse en democratische Staat Israël”* het slachtoffer van geïnstitutionaliseerde discriminatie en ongelijkheid die hen tot *“voorwaardelijke”* burgers maken.³³⁶ Zo goed als alle grond bv. behoort toe aan *“het Joodse volk”*; grond of onroerend goed in Joods bezit te kopen, is voor hen niet mogelijk. Hoewel hun aantal sedert 1948 bijna verviervoudigd is (van 150.000 tot 1,3 miljoen en meer), hebben hun steden en dorpen geen uitbreidingsmogelijkheden en is er voor hen geen enkele nieuwe stad gesticht. Stelselmatig worden gronden van Palestijnse steden en dorpen onteigend ten behoeve van de uitbreiding van Joodse steden, enz.³³⁷

De staat Israël, inderdaad, die zichzelf *“Joods én democratisch”* noemt, is uitdrukkelijk niet de staat van àl zijn burgers. Een voorstel van Palestijnse volksvertegenwoordigers om het gelijkheidsprincipe te doen opnemen in de zogenaamde *Basic Laws* (Israël heeft geen grondwet) werd door de Knesset verworpen.³³⁸ Elke *“Arabische”* politicus of politica die pleit voor een constitutionele hervorming waarbij Israël inderdaad de staat zou worden *van al haar burgers* (zoals een kleine 10 jaar geleden het parlementslid Azmi Bishara), loopt het risico uiteindelijk beschuldigd te worden van landverraad.³³⁹ Premier Netanyahu heeft ook een wet in voorbereiding die Israël moet uitroepen als de *“natiestaat van het Joodse*

---

335 Zoals de Palestijnse Israëli's in Israël genoemd worden: de term *“Palestijn”* is binnen Israël geladen, terwijl *“Arab”* het idee van hun *“transfer”*, sc. naar een Arabisch land, in leven houdt. Zelf verkiezen zij de benaming *“Palestijnse burgers van Israël”*.

336 De Israëlische Palestijnen hebben het staatsburgerschap maar niet de nationaliteit (die komt enkel toe aan Joden). Hun (bij wet vastgelegde) ongelijke behandeling is in strijd met het *Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten - BUPO* (1966), art. 26, [klik hier](#). Voor details zie het rapport van Adalah: *“The Inequality Report: The Palestinian Arab Minority in Israel”* (March 2011, pdf, 39 p.), [klik hier](#). Voor commentaar zie: Roland Nikles (Mondoweiss, June 14, 2015): *“The Adalah database of 50 discriminatory laws in Israel”*, [klik hier](#). Zie ook: Pax Christi International (16 Feb 2004): *“The Status of Palestinian Citizens in Israel”*, [klik hier](#). Voor een meer recente beschouwing, zie: Sawsan Khalife, *“Conditional rights, conditional citizenship”* (+972, Aug 1, 2016), [klik hier](#).

337 Zie Leila Khaled Mouammar, *“Privatisering van de apartheid in Israël”*, in: Soeterik.

338 In het geval van een Staat die de ene etnische groep systematisch privilegieert boven de andere, is de combinatie van *“Joods”* en *“democratisch”* een oxymoron. We zouden kunnen zeggen dat Israël *“democratisch”* is zolang de demografie het toelaat. M.a.w. zij is geen *“democratische”* maar een *“demografische”* staat (zo Ran Greenstein). Vandaar dat de bevolkingsaan groei van de Palestijnen een centrale bekommernis is van Israëls politiek. Vandaar ook bv. de racistische wet die de gezins-her-eniging van Palestijnse families in Israël verbiedt (de wet werd onlangs door de Knesset hernieuwd), zie: Orly Noy, *“The roots of Israel's most racist law”* (+972, June 24, 2016), [klik hier](#). Daar Israël geheel historisch Palestina onder haar controle heeft, gaat het een *“etnocratie”*, gebaseerd op een regime van apartheid.

volk"... Net zoals van de Palestijnse burgers van Israël, wordt van Palestijns-Israëlsche politici m.a.w. geëist dat zij zich tegelijkertijd binnen én buiten de Staat plaatsen die ze geacht worden mee te vertegenwoordigen.³⁴⁰ Het feit dat zij op de sociale media het slachtoffer zijn van racistische haatcampagnes, maakt het er voor hen niet gemakkelijker om.³⁴¹

De etnisch-religieuze discriminatie waarvan de Israëlsche Palestijnen het slachtoffer zijn, geldt ook op het vlak van het onderwijs.³⁴² *Human Rights Watch* wijst in dat verband op het bestaan van twee volledig gescheiden onderwijsstelsels: een "Joods" (met een opdeling in een seculier en een religieus substelsel) en een "Arabisch". In dit laatste – dat zwaar geïnfiltrerd is door de Shin Bet (binnenlandse inlichtingendienst) – worden de leerlingen geconfronteerd met een op etnische afkomst gebaseerde ongelijke behandeling en achterstelling.³⁴³ Zo worden Joodse leerlingen in de lagere en middelbare school meer betoelaagd dan hun "Arab" leeftijdgenoten: volgens een rapport van 2009 investeert de regering \$1,100 per jaar voor het onderwijs van ieder Joods kind in de (seculiere) publieke scholen, vergeleken met \$190 voor ieder "Arab" kind. In een meer recente beslissing van de minister van onderwijs wordt bovendien het budget-per-student van "Arab" studenten in de leraarenopleiding in het noorden van het land teruggebracht tot 56% van het budget dat naar Joodse studenten gaat.³⁴⁴ Symbolisch belangrijk, is de achterstelling van het Arabische onderwijs te koppelen aan de exclusie van het Arabisch (en Arabische namen, zoals "Al Quds, voor Jeruzalem) uit de publieke ruimte: die afwezigheid draagt ertoe bij de aanwezigheid van "Arabieren" in die publieke ruimte te delegitimeren.

---

339 Zie J.Cook, "The Persecution of Azmi Bishara" (2007), in: "Disappearing Palestine".

340 Knessetlid Haneen Zoabi is het voorwerp van zware aanvallen, zelfs midden een zitting van de Knesset. Zie Jonathan List: "Netanyahu Vows to Work to Oust Israeli Arab MK Who Called Soldiers Murderers" (Haaretz, June 29, 2016), [klik hier](#). Zoals al genoteerd, is er een wet gestemd om Knessetleden hun democratisch mandaat te kunnen ontnemen. Dat lijkt in de eerste plaats tegen haar gericht te zijn.

341 Nigel Wilson, "Israel's hateful posts target Palestinian politicians" (Al Jazeera, Feb 27, 2017), [klik hier](#).

342 Dit is in strijd met de *Convention against Discrimination in Education* (1960), die ook Israël ratificeerde (in 1961). De Conventie vereist dat in geval van aparte systemen, beide systemen dezelfde standaard van onderwijs moeten verstrekken onder gelijkwaardige omstandigheden. [Klik hier](#).

343 Voor een omstandige bespreking zie: Human Rights Watch, "SECOND CLASS. Discrimination Against Palestinian Arab Children in Israel's Schools" (Sept 30, 2001): [klik hier](#). Zie nu: Or Kashti, "For Jews and Arabs, Israel's School System Remains Separate and Unequal" (Haaretz, July 7, 2016): [klik hier](#). Ook: Andy Simons, "Segregated schooling still for Palestinians in Israel" (Middle East Eye, Aug 22, 2016), [klik hier](#).

344 Zie Yarden Skop, "Israel to Give Arab Teacher Trainees in Galilee Half the Budget of Jewish Peers" (Haaretz, July 7, 2016): [klik hier](#).

Globaal genomen gaat slechts 8% van het onderwijsbudget naar Arabische scholen terwijl 25% van de schoolpopulatie Palestijns is. Er is dan ook een gebrekkige infrastructuur, een tekort aan klaslokalen en leerkrachten (die onderbetaald worden); basisonderwijsfaciliteiten zoals een bibliotheek, computers, een laboratorium en zelfs een recreatieruimte ontbreken heel vaak.³⁴⁵ De Joodse scholen ontvangen ook bijkomende staatssteun en private sponsoring voor scholenbouw en speciale programma's.³⁴⁶ De kloof is enorm vanuit elk criterium dat gehanteerd wordt door de Israëlische autoriteiten zelf. Het curriculum tenslotte is gebaseerd op een Israëlisch-Joods handboek en de studie van de joodse Tenach, daar waar de eigen Palestijnse cultuur en geschiedenis verregaand genegeerd worden; de leerlingen worden a.h.w. behandeld als immigranten in hun eigen land.³⁴⁷

Wat Palestijnse studenten in het hoger onderwijs betreft als minderheid op een Israëlische universiteit, hun situatie is vanzelfsprekend veel minder dramatisch dan die van studenten in de Bezette Gebieden.³⁴⁸ Als tweederangsburgers, nochtans, zoals hun ouders, botsen ook zij op racisme, discriminatie en ongelijkheid op basis van hun afkomst en geloof.³⁴⁹

---

345 Een situatie apart maar net zo weinig rooskleurig is die van het onderwijs in Oost-Jeruzalem, zie Charlotte Silver, *"Jerusalem children squeezed out of school by Israeli discrimination"* (EI, 3 Jan, 2016), [klik hier](#). Ook: Nir Hasson, *"Les élèves arabes de Jérusalem reçoivent moins de la moitié du financement de leurs homologues juifs"* (AURDIP, 25 août, 2016), [klik hier](#). 2017: *"Palestinian children attend class in the street after Israel shuts down school"* (Ma'an, Feb 26, 2017), [klik hier](#).

346 *"The statistics the ministry released Wednesday show that these gaps are only growing. During the 2013-14 academic year, a Jewish student from the weakest socioeconomic background still got 68 percent more funding than his Arab counterpart, while in the following year the gap grew to 73 percent"*, Or Kashti, *"Bennett's 'Practical' Way to Impose Religious Views on Secular Schools"* (Haaretz, Sept 1, 2016): [klik hier](#).

347 Zie J. Cook, *"Israeli textbook 'bad for Arabs, bad for Jews'. The current textbook depicts Arabs as immigrants in their own land"* (Al Jazeera, 10 March, 2016): [klik hier](#). Voor O-Jeruzalem: bv. *"Israel erases Palestine-related contents from school books in J'lem"* (PIC, Aug 13, 2016), [klik hier](#).

348 *"The percentage of Arab university students in Israel has risen significantly in recent years, according to a Central Bureau of Statistics report marking the start of the new academic year. This year, 14.4 percent of bachelor's degree students will be Arabs, compared with 9.8 percent in 1999/2000. In that same period, the rate of Arab master's degree candidates rose from only 3.6 percent to 10.5 percent this year, while Arab PhD candidates doubled from 2.8 percent to 5.9 percent. The portion of women among Arab higher education students has also risen."* Zo Yarden Skop, Haaretz, Oct 15, 2015: [klik hier](#).

349 *"Le racisme d'Etat à l'oeuvre dans les universités israéliennes"* (francoweb, 24 déc 2003): [klik hier](#). Een uitzondering lijkt de medische opleiding te vormen, maar lees: Hatim Kanaaneh: *"The challenges of being a Palestinian doctor in the 'Jewish state'"* (Mondoweiss, Jan 3, 2017): [klik hier](#).

Zo wordt hen de toegang tot het universitair onderwijs op tal van manieren bemoeilijkt.³⁵⁰ Bv. wie uitmunt in het Hebreeuws wordt bevoordeligd tegenover degene die dat doet in het Arabisch; er wordt een beroep gedaan op psychometrische tests die aangepast zijn aan de Joodse cultuur en samenleving; interviews worden afgenomen in het Hebreeuws, enz.³⁵¹ Zeer recent is door het Technion het voor toelating vereiste niveau van Hebreeuwse taalvaardigheid zelfs verhoogd.³⁵² Het gevolg is dat het aantal afwijzingen bij Palestijnse kandidaten veel hoger ligt dan bij Joodse. Geen wonder ook dat tal van (Israëliësch) Palestijnse studenten verkiezen te studeren aan een universiteit op de West Bank.³⁵³

Wat materiële voorwaarden betreft, kunnen zij geen aanspraak maken op studiebeurzen en toelagen omdat die gekoppeld zijn aan de militaire dienst en zij niet opgeroepen worden.³⁵⁴ Ook hun huisvesting levert daarom grote problemen op. Wat de vrijheid van meningsuiting betreft, hoewel het Technion bv. stelt die te respecteren, wordt "Arab" studenten het recht ontzegd een eigen studentenbond op te richten of om publiekelijk te protesteren tegen de politiek van de overheid (bv. de Gaza invasies, het Israëliësch optreden tegen de Gaza Flotilla's e.a.). Wat tenslotte het academisch personeel betreft: minder dan 1% ervan zou Palestijns zijn.³⁵⁵

---

350 Zie het rapport van Sikkuyi (Association for the Advancement of Civic Equality): *"Representation of Arab Citizens in the Institutions of Higher Education In Israel"*, ed. Dr. Nohad Ali (Jerusalem-Haifa, Nov 2013, pdf, 56p.), [klik hier](#).

351 Zie het hoger vermelde rapport van Human Rights Watch, *"SECOND CLASS etc."*. Precies wegens de discriminaties, echter, zijn Palestijnse families vaak des te sterker gemotiveerd om hun kinderen de best mogelijke opleiding te geven zodat zij wél slagen in de toelatingstesten voor universitaire studies, zie: Shlomi Eldar, *"Israel's smartest student is an Arab"* (Al-Monitor, June 3, 2016): [klik hier](#). PS De student in kwestie, Mohammed Zeidan, is zinnens te gaan studeren aan het Technion maar beseft dat hij in Israël zeer moeilijk aan een baan zal geraken.

352 Zie Yarden Skop, *"Arab Students Face New Barrier as Top Israeli University Raises Bar of Required Hebrew"* (Haaretz, Oct 30, 2016), [klik hier](#).

353 Shlomi Eldar, *"Why Israeli Arabs prefer studying in the West Bank"* (Al-Monitor, Nov 8, 2016), [klik hier](#).

354 Dat is om historische redenen wel het geval voor de Druzen (in 1948 hebben zij zich aan de zijde geschaard van de Joodse militieën). Sedert enkele jaren, nochtans, is er onder jonge Druzen een beweging gaande van dienstweigeraars, precies uit solidariteit met de overige Palestijnen. Zie: Aziza Nofal, *"Why more and more Israeli Druze prefer prison to military service"* (Al-Monitor, May 10, 2016): [klik hier](#).

355 Zo *"Structures of Oppression"*, p. 6. Anderzijds: *"In September 2013, Haaretz newspaper reported that the Israel Academy of Sciences and Humanities, which is comprised of 108 of Israel's most distinguished scholars, doesn't have a single Arab member. The article also reported that only 2% of the 174 senior staff members of state-funded institutions are Arab"* (IMEU, l.c., supra n. 235).

Op 5 juni 2016, nochtans, is Prof. Michael Karayanni (vermoedelijk een Palestijnse christen) aangesteld als decaan van de Law School van de Hebrew University. Is met dit persoonlijke succes het plafond van de discriminatie voor “*Israel’s Arabs*” effectief doorbroken (zo Labor partijvoorzitter Isaac Herzog)? We menen van niet. Het vormt de bekende uitzondering die nog maar eens de regel bevestigt.³⁵⁶

5. Epiloog.

Zoals gezegd in de Inleiding: de Palestijnse bevolking gaat al decennia lang gebukt onder een regime van bezetting, onteigening en racistische discriminatie, zonder uitzicht op een rechtvaardige vrede of op respect voor hun menselijke waardigheid (of soms zelfs voor hun leven). Nog los van grootschalige militaire offensieven, heeft het dagelijkse optreden van leger, politie en veiligheidsdiensten een onhoudbare impact op haar dagelijks (over) leven. Zoals de Israëliische historica, Eva Illouz, hun levensomstandigheden schetst:³⁵⁷

“We can say conservatively and impressionistically that 70 percent of the Palestinian population live with a permanent sense of dishonor, conduct their lives without predictability and continuity, live in fear of Jewish terror and of the violence of the Israeli military power, and are afraid to have no work, shelter or family. When we put these numbers under a single coherent picture and ask sociologically what kind of life this is, we are compelled to observe that a large quantity of Palestinians live in conditions in which their freedom, honor, physical integrity, capacity to work, acquire property, marry and, more generally, plan for the future are alienated to the will and power of their Israeli masters.”

Dit ontmenselijkende en internationaalrechtelijk regelrecht misdadige regime wordt ten volle ondersteund en gefaciliteerd door Israëls academische instellingen.³⁵⁸

---

356 Zie Jamil Dakwar & Nimer Sultany: “*Only BDS Can Force Israel to Prove It’s a Democracy for Its Arab Citizens Too*” (Haaretz, June 14, 2016): [klik hier](#).

357 Eva Illouz, “*47 Years a Slave: A New Perspective on the Occupation*” (Haaretz, Feb 7, 2014), [klik hier](#).

358 Ezie Ofer Neiman: “*Israeli academic elite’s complicity in oppression*” (AURDIP, 5 mai 2016): [klik hier](#). Een voorbeeld van academische samenwerking met het politioneel systeem levert het Horizon 2020 project “*Law-Train*”. Het beoogt de stroomlijning van ondervragingstechnieken (met name in het geval van arrestanten met... een andere cultuur). Het wordt gecoördineerd door de Bar Ilan University en een partner ervan is het “*Ministry of Public Security / Israel National Police Team*”. Naast het Belgische ministerie van Justitie neemt ook de KULeuven eraan deel. [Klik hier](#). Zie BACBI, “*KULeuven betrokken in project met Israëliische politie. Open brief aan rector Torfs*” (De Wereld Morgen, 23 mei): [klik hier](#). Er is nu ook een uitgebreider dossier beschikbaar ivm het project: “*Het “LAW-TRAIN” Project: Waarom een partnership met de Israëliische politie onverdedigbaar is*” (2 maart 2017, 50p.): [klik hier](#).

In de collusie tussen academia, enerzijds, en leger en wapenindustrie, anderzijds, speelt het *“Technion – Israel Institute of Technology”* een voortrekkersrol. Terecht moeten we kunnen stellen dat de UGent nooit zal meewerken, in het kader van een of ander project, aan de ontwikkeling van wapen- en repressiesystemen. De financiering, trouwens, van projecten onder Horizon 2020 is officieel beperkt tot onderzoek in de civiele ruimte. Er is echter geen enkele garantie dat de in een EU-partnership bekomen kennis en/of technologie daarna niet ook voor militaire of repressieve toepassingen zal worden aangewend of omgebouwd: op deze zogenoemde *“dual use”* is er van externe controle geen sprake.³⁵⁹

Samenwerking ermee door de Gentse universiteit houdt onvermijdelijk in dat ook zij, ongewild, participeert in de Israëlische politiek die aan de Palestijnen in de Bezette Gebieden (maar ook aan de miljoenen vluchtelingen in de kampen) de meest basale mensenrechten ontzegt. Die samenwerking roept daarom ernstige ethische vragen op en wie eraan meewerkt stelt zich bloot aan een niet minder ernstig juridisch risico, namelijk dat van medeplichtigheid aan schendingen van het internationaal recht zo al niet aan oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid.³⁶⁰ Als universiteit die *‘durft denken’* en die uitdrukkelijk humane waarden uitdraagt, moeten wij onszelf daaromtrent in vraag durven stellen. PS Dat is sedertdien ook effectief gebeurd: zie het Addendum achteraan.

We zijn ons goed bewust van de wetenschappelijke belangen die in het spel zijn bij samenwerkingsverbanden met Israëlische universiteiten en instituten; hun onderwijs en onderzoek betreffen een brede waaier aan ook niet-militaire domeinen en toepassingen. Morele overwegingen, echter, moeten onzes inziens in rekening worden gebracht, zo al niet doorwegen. Wetenschap, net zoals kunst, wordt, hoezeer wetenschappers (of kunstenaars) dat ook zouden willen, nooit in een vacuum bedreven maar onvermijdelijk binnen een maatschappelijke (dus ook: politieke) context die er pas zijn volle, positieve of negatieve, betekenis en waarde aan geeft. In het geval van Israël is die brede, maatschappelijke context er een, zoals al herhaaldelijk gezegd, van koloniale onderdrukking en onteigening van de inheemse bevolking. Van *“propere handen”* kan in zulke context principieel geen sprake zijn. Vanuit het internationaal recht zowel als vanuit moreel opzicht is het daarom voor de hand

---

359 *“Dual use”* is, zoals gezegd, een constant gegeven voor de Israëlische technologie. Dat geldt in de eerste plaats (maar niet uitsluitend) voor Europese partnerships met wapen- en beveiligingsbedrijven, zoals IAI en Elbit Systems, zie: *“Dual use and misuse of research results in the case of EU funding to Israeli military and security companies”* (ECCP, May 4, 2016): [klik hier](#). Zie ook de *“Fact Sheet on Dual-use”*, [klik hier](#).

360 Dit is niet zomaar een “loze” dreiging: onlangs heeft een Gazaanse familie een klacht ingediend tegen een Frans wapenbedrijf, zie Charlotte Silver, *“Gaza family files complaint against French company for complicity in war crimes”* (EI, 6 July, 2016), [klik hier](#). Citaat: *“A Palestinian family from Gaza City has filed a complaint against a French company, accusing it of complicity in war crimes for manufacturing a component of an Israeli missile that targeted the family’s home in 2014, killing three children.”*

liggend aan samenwerking te verzaken zolang de mensenrechten niet geëerbiedigd worden. Een positief correlaat hiervan betreft het opzetten van samenwerkingsverbanden met Palestijnse instituten en collega's.³⁶¹

Volgehouden solidariteit houdt onzes inziens in dat we ten volle gehoor geven aan de oproep tot boycot uitgaande van het Palestijnse middenveld in het algemeen, en van de Palestijnse academia in het bijzonder.³⁶² Ondanks jarenlange “*dialogo*”, inderdaad, en “*constructieve betrokkenheid*”, zoals door Israël en haar verdedigers steeds weer gevraagd wordt en waarop de EU zich steeds weer beroept om géén druk op Israël uit te oefenen, is een rechtvaardige vrede vandaag verder weg dan ooit. Wat de Israëlische academia betreft, geen enkele universiteit of faculteit heeft tijdens al die jaren publiekelijk afstand genomen van de bezetting, de kolonies of de onmenselijke Gazablokkade en -offensieven. Wel waren en zijn er collega's die in hun *persoonlijke* naam de bezetting afwijzen³⁶³ en/of protesteerden tegen de Gazaoorlogen. Een aantal van hen is ook betrokken bij de organisatie “*Boycott from Within*”. Deze moedige, kritische stemmen vormen helaas een heel kleine minderheid.³⁶⁴ Waar elke kritiek van binnen de Joodse samenleving afgeschilderd wordt als een ernstig gevaar voor het Joodse karakter van de Staat, zo al niet als landverraad, worden zij de laatste jaren grotendeels monddood gemaakt door repressieve regeringsmaatregelen.³⁶⁵ Binnen de academia is tevens een ware heksenjacht georganiseerd, zo door prozionistische ngo's als *Im Tirtzu* (“*Als je het wenst*”, door verschillende organisaties be-

---

361 Voor een lijst van de Palestijnse universiteiten: [klik hier](#). Met name de Birzeit University is via de “*Friends of Birzeit Europe in Belgium*” actief op zoek naar ook Belgische partners. PS Op twee uitzonderingen na is het voor studenten onmogelijk om aan een Palestijnse instelling een PhD te behalen; zij kunnen dat enkel in het buitenland (de uitzonderingen zijn: de opleiding Chemie aan de An-Najah universiteit en een nieuw interdisciplinair PhD programma in de sociale wetenschappen aan de Birzeit).

362 Eén van de ondertekenende organisatie van de BDS-oproep is de *Palestinian Federation of Unions of University Professors and Employees* (PFUPE).

363 Een voorbeeld van *individuele* verantwoordelijkheidszin werd vorig jaar gegeven door Prof. Uri Ram, nieuwe voorzitter van de Israeli Sociological Society. Hij riep zijn collega's op de universiteit in de illegale Ariel nederzetting te boycotten, zie Haaretz, 14 maart, 2016: “*the Israel Sociological Society cannot sit on the fence and ignore decades of occupation. The Society has no right to exist if it is not involved in the society in which it lives.*” [Klik hier](#).

364 In juli 2010 ondertekenden 700 academici een petitie “*in support of boycott calls and in opposition to the new law forbidding it*” (aldus Israel-Academia-Monitor), [klik hier](#). In juli 2014 protesteerden een 70-tal academici in een petitie tegen de invasie van Gaza, [Klik hier](#).

365 Er lag vorige jaar bv. een wetsvoorstel klaar om academische instellingen van wie stafleden een boycot steunen, financieel te straffen, zie Dov Benovadia, “*Law Would Penalize Israeli Universities for Professor's BDS Activity*” (Hamodia, June 13, 2016): [klik hier](#).

stempeld als fascistisch), de *NGO Monitor*³⁶⁶ en de *Israel Academia Monitor*.³⁶⁷ In afwezigheid van een reactie hiertegen vanuit de Israëlische academia zelf, kan de internationale solidariteit hopelijk helpen zulke kritische stemmen meer weerbaar te maken tegen broodroof, delegitimatie en intimidatie.³⁶⁸

Maar vanzelfsprekend is het de academische boycot in de eerste plaats te doen om solidariteit met de *Palestijnse* collega's en hun studenten. De boycot bevestigt hierbij de idealen van gelijke toegang tot het academische domein van onderzoek en onderwijs. Zoals Steven Salaita het formuleert:³⁶⁹

“The immediate goal of academic boycott is to offer fellowship to our colleagues in Palestine. Its ultimate goal is to help provide much-needed relief from the miserable conditions under which they often labor”.

Een koerante opwerping tegen een academische boycot is dat het om een “politieke” stellingname zou gaan die voor “verdeeldheid” zorgt binnen de academische gemeenschap. Hierop moet geantwoord worden dat academici behalve een wetenschappelijke ook een ethische en *morele* verantwoordelijkheid hebben. Als zodanig worden (ook) zij in hun leven geplaatst voor keuzes. Waar het onrecht en lijden dat haar werd en wordt aangedaan voor iedere redelijke persoon onloochenbaar is, is de solidariteit en verbondenheid met de verdrukte Palestijnse bevolking in eerste instantie geen politieke maar een *morele* stellingname die ieder van ons maakt in eer en geweten. De oproep daarom tot een onvoorwaardelijke eensgezindheid binnen de academische gemeenschap (waartoe - mogen wij eraan herinneren - óók de Palestijnse professoren, onderzoekers en studenten in de Bezette Gebieden behoren: aan hùn exclusie door Israël wordt al te gemakkelijk voorbijgegaan), ook wanneer geconfronteerd met goed en kwaad, moet worden afgewezen als een corporatistische reflex die in strijd is met de morele responsabiliteit die ook met academische vrijheid nodig samengaat.

---

366 NGO Monitor is gericht om ngo's met een “antisemitisch” gemotiveerde anti-Israëlagenda een halt toe te roepen.

367 Zie Ilan Pappé, *“The Idea of Israel”*, pp. 278-279. *Im Tirzu* heeft ook schrijvers als Amos Oz, Abraham B. Yehoshua en David Grossman aan de kaak gesteld als gauchistische “mollen” en “verraders”.

368 Een recent voorbeeld van het gebrek aan moed aan de dag gelegd door de instituten zelf: “*An Israeli University Teaches a Lesson in Spinelessness. By retracting a prize to Breaking the Silence in the name of ‘the consensus’, Ben-Gurion University has made a dangerous capitulation to the forces that seek to suppress civil society*” (Haaretz Editorial, June 28, 2016), [klik hier](#).

369 In “*Israel Boycott Has Staying Power*” (The Chronicle Review, June 8, 2016): [klik hier](#).

Wat tenslotte het even koerante bezwaar tegen een boycot betreft, namelijk dat hij een aanslag zou zijn op de academische vrijheid van de Israëlische collega's, moge de korte reплик volstaan van de Israëlische filosofe (Tel Aviv University), Anat Matar:³⁷⁰

“When the flag of academic freedom is raised, the oppressor and not the oppressed is usually the one who flies it. What is that academic freedom that so interests the academic community in Israel? When, for example, has it shown concern for the state of academic freedom in the occupied territories?”

Addendum 7 maart 2017: Mensenrechtenbeleid Universiteit Gent

De KU Leuven beschikt op dit ogenblik nog niet over een academisch orgaan nodig om te oordelen over de ruimere ethische context van akkoorden voor internationale samenwerking. Aan de Universiteit Gent, daarentegen, is desbetreffende een belangrijke stap voorwaarts gezet. Vertrekkende van de expertise van het Gentse Mensenrechtencentrum (dir.: Prof. Eva Brems), werd door de Expertengroep Internationalisering een protocol uitgewerkt dat als ethische grondslag zal dienen voor het internationale beleid van de universiteit: *“A Human Rights Policy for the International Activities of Ghent University”*.³⁷¹ Voor de implementatie ervan zal een Commissie Mensenrechtenbeleid worden geïnstalleerd.

De goedgekeurde richtlijnen formuleren de voorwaarden op het vlak van mensenrechten voor een ethisch aanvaardbare internationale samenwerking. De *“human rights impact assessment”* die daartoe nodig is, vertrekt van het antwoord op twee vragen:

- “1) What is the risk that the activities undertaken in the context of the cooperation agreement could directly or indirectly contribute to the violation of one of the rights guaranteed in any of the Core International Human Rights Instruments?”*
- 2) Is the partner institution or organisation implicated in serious or systematic violations of human rights?”*

In de praktijk zal aan elke samenwerkingsovereenkomst een *mensenrechtenclausule* toegevoegd worden. Zij moet de Universiteit Gent in staat stellen *“een einde te stellen aan de*

---

370 *“Israeli Academics Must Pay Price to End Occupation”* (Haaretz, Aug 27, 2009): [klik hier](#).

371 De tekst (13 blz.) kan gelezen worden op: [http://www.bacbi.be/pdf/Mensenrechtenbeleid\(1\).pdf](http://www.bacbi.be/pdf/Mensenrechtenbeleid(1).pdf). De BACBI-campagne in 2016 nav de samenwerking met het *“Technion”* en het wapenbedrijf *“Israel Aerospace Industries”* heeft geen onbelangrijke bijdrage geleverd. Prof. Eva Brems: *“I am happy to confirm that the adoption of the UGent human rights policy by the university board in January is indeed a direct result of the boycott campaign. The internal discussions in our university that resulted from the ‘Technion’ campaign, led to the suggestion to formulate a general policy from a human rights perspective and to the climate in which this policy was ultimately endorsed”*. Zie het (verder) uitgewerkte dossier: *“Universiteit en Kolonialisme. Kritische bedenkingen bij partnerships met Israël”* (97p., update 5 maart 2017), via: <http://www.bacbi.be/pdf/techniondossier2.pdf>

overeenkomst in het geval er duidelijke aanwijzingen zijn dat de partner verwickeld is in enige ernstige schending van de mensenrechten”.

Belangrijk is dat rekening wordt gehouden zowel met eventuele directe “medeplichtigheid” van een partner aan zulke schendingen als aan een indirecte “betrokkenheid” bij systematische schendingen door derden:

“The term ‘implicated’ suggests that a negative human rights impact can ensue in some situations in which the gross human rights violations are not committed by the partner itself. For example, an institution can be strongly intertwined with an actor such as a police service or army that commits human rights violations on a systematic basis. The proposed human rights committee gives advice in this respect... It is submitted that, by way of principle, no cooperation should exist with any partner institution that is implicated in gross or systematic violations of human rights” (o.o.).

Finaal inderdaad geldt het respect voor de mensenrechten als een bindende voorwaarde bij het afsluiten van internationale samenwerkingsverbanden.³⁷² Deze “ethische richtlijnen” vormen ontegensprekelijk een mijlpaal en vragen te worden voorgelegd aan de andere Belgische universiteiten.

Belangrijkste Bronnen

Auteursbijdragen:

- * Ahmed Abbes & Ivar Ekeland, “*The Technion: an elite university for Israeli student-soldiers*” (The New Arab, Nov 9, 2014), <https://www.alaraby.co.uk/english/features/2014/11/9/the-technion-an-elite-university-for-israeli-student-soldiers> .
- * Ahmed Abbes & Ivar Ekeland, “*Technion, incubator of the student-soldier elite*” (AURDIP, 6 octobre 2015): <http://www.aurdip.fr/technion-incubator-of-the-student.html?lang=fr>.
- * Lucas Catherine, “*Palestina: De laatste kolonie?*”, Epo, 2002.
- * Lucas Catherine & Charles Ducal, “*Gaza. Geschiedenis van de Palestijnse tragedie*”. Epo 2009.
- * Noam Chomsky & Ilan Pappé, “*Gaza in Crisis. Reflections on Israel's War against the Palestinians*”, ed. by Frank Barat. Publ. Hamish Hamilton, 2010.

---

372 Nog opmerkelijk: hoewel de voorwaarden de mogelijke partner betreffen en niet het land ervan, wordt een eventuele academische boycot tegen een land uitdrukkelijk niét uitgesloten: “(does not) preclude Ghent University from deciding at any point in the future to join an academic boycott against a particular country” (p. 8).

-
- * Marjorie Cohn, *"Tallying Israeli War Crimes"*, op ConsortiumNews.com, August 8, 2014: <https://consortiumnews.com/2014/08/08/tallying-israeli-war-crimes/>.
  - * Jonathan Cook, *"Blood and Religion. The Unmasking of the Jewish and Democratic State"*, Pluto Press, London 2006.
  - * Jonathan Cook, *"Disappearing Palestine. Israel's Experiments in Human Despair"*, Zed Books, 2010.
  - * David Cronin, *"Europe – Israël. Une alliance contre-nature"*, traduit de l'anglais par Cédric Rutter, La Guillotine, 2012.
  - * Ashley Dawson & Bill V. Mullen (ed.), *"Against Apartheid. The Case for Boycotting Israeli Universities"*, Haymarket 2015.
  - * Norman G. Finkelstein, *"Beyond Chutzpah. On the Misuse of Anti-Semitism and the Abuse of History"*. University of California Press, 2005.
  - * Norman G. Finkelstein, *"Method and Madness. The hidden story of Israel's assaults on Gaza"*, OR Books, 2014.
  - * Brigitte Herremans & Ludo Abicht, *"Israël & Palestina. De Kaarten op Tafel"*. Pelckmans 2016;
  - * Eva Illouz, *"47 Years a Slave: A New Perspective on the Occupation"* (Haaretz, Feb 7, 2014): <http://www.haaretz.com/israel-news/.premium-1.572880>
  - * Uri Yacobi Keller, *"Academic Boycott of Israel and the Complicity of Israeli Academic Institutions in Occupation of Palestinian Territories"*, in: The Economy of the Occupation: A socioeconomic Bulletin (Jerusalem: Alternative Information Center, 2009, 64p.), <http://www.bacbi.be/pdf/academic-complicity.pdf>.
  - * Katarzyna Lemanska, *"Les liens entre la Belgique et l'occupation israélienne"* (août 2014, 89p.): http://www.cncd.be/IMG/pdf/2015_rapport_liensbel-israel_web.pdf.
  - * Audrea Lim (ed.), *"The Case for Sanctions against Israel"*, Verso Books, 2012.
  - * Maren Mantovani & Jamal Juma': *"The 'S' in BDS: Lessons of the Elbit Systems Campaign"* (Al-Shabaka, Aug 24, 2016): <https://al-shabaka.org/briefs/s-bds-lessons-elbit-systems-campaign/>
  - * Ilan Pappé, *"The Ethnic Cleansing of Palestine"*. Oneworld Publ., Oxford 2006.
  - * Ilan Pappé, *"The Idea of Israel"*, Verso Books, 2014.
  - * Yakov M. Rabkin, *"In naam van de Thora. De geschiedenis van de antizionistische joden"* (2004), vert. Houtekiet, 2006.
  - * Tanya Reinhart, *"Why Academic Boycott"* (Media Monitors Network, May 19, 2002): <http://www.mediamonitors.net/tanya13.html>.
  - * Sara Roy, *"The Gaza Strip. The Political Economy of De-development"*. 3rd ed., Washington 2016.
  - * Shlomo Sand, *"The Invention of the Land of Israel. From Holy Land to Homeland"*, Verso Books, 2012.

- * Eyal Sivan & Armelle Laborie, *“Un boycott légitime. Pour la BDS universitaire et culturel de l’État d’Israël”*. Éd. La fabrique, 2016.
- * Robert Soeterik (red.), *“De Verwoesting van Palestina”*, Stichting Palestina Publikaties, 2008.
- * Edward W.Said, *“The Politics of Dispossession. The Struggle for Palestinian Self-Determination, 1969-1994”*. Vintage Books, 1995.

Documenten, Dossiers, Rapporten e.d.

- * *“IV Geneva Convention Relative to the Protection of Civilian Persons in Time of War of 12 August 1949”* (69p.): <http://www.bacbi.be/pdf/GC-IV-EN.pdf> . En: *“Protocol Additional to the Geneva Conventions of 12 August 1949, and relating to the Protection of Victims of International Armed Conflicts (Protocol I)”*, 8 June 1977: <https://www.icrc.org/ihl/INTRO/470>.
- * *“Academia Undermined: Israeli Restrictions on Foreign National Academics in Palestinian Higher Education Institutions. Report of the Campaign for the Right to Enter the Occupied Palestinian Territories”* (field research by Ruhan Nagra), May 2013, pdf, 24p.: [http://www.pchrgaza.org/files/2013/Education Report Academia Undermined May 2013.pdf](http://www.pchrgaza.org/files/2013/Education%20Report%20Academia%20Undermined%20May%202013.pdf).
- * Central Bureau of Statistics, *Statistical Abstract of Israel* (publ. 2015), http://www.cbs.gov.il/shnaton66/st08_63.pdf.
- * *“Combat proven – Nederlandse militaire relaties met Israël”*, Stop Wapenhandel, juni 2016 (36p.): <http://stopwapenhandel.org/sites/stopwapenhandel.org/files/Militaire%20relaties%20Israel%20final%20version.pdf> .
- * *“Convention against Discrimination in Education”* (1960): http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=12949&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html .
- * *“Crowd Control. Israel’s Use of Crowd Control Weapons in the West Bank”*, B’Tselem (Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories), January 2013, 57p.: http://www.btselem.org/download/201212_crowd_control_eng.pdf .
- * *“Dual use and misuse of research results in the case of EU funding to Israeli military and security companies”* (European Coordination of Committees and Associations for Palestine, May 4, 2016): <http://www.eccpalestine.org/dual-use-and-misuse-malevolent-use-of-research-results-in-the-case-of-eu-funding-to-israeli-military-and-security-companies/> .
- * *“Education Denied: Israel’s Systematic Violation of Palestinian Children’s Right to Education”*, The Palestinian Centre for Human Rights, 2011 (36p.): <http://www.pchrgaza.org/files/2011/education%20book.pdf> .
- * *“Een militair embargo tegen Israël. Dossier: De internationale relaties van het Israëlisch militair apparaat”* (Intal, Vrede & Vredesactie, 9 juli 2012, 43p., <http://www.militair-embargo-israel.be/wp-content/uploads/2012/06/dossier-militair-embargo-israel.pdf>.
- * *“Elbit Systems”* (Who Profits from the Occupation?, Nov 11, 2014): <http://whoprofits.org/company/elbit-systems> .

- * *"EU funding to Israeli military companies and institutions through Horizon2020"* (European Coordination of Committees and Associations for Palestine, 13 October 2015): <http://www.eccpalestine.org/eu-funding-to-israeli-military-companies-and-institutions-through-horizon2020/> .
- * *"European Report: "Israel Targets the Palestinian Academicians"* (Euro-Mediterranean Human Rights Monitor, 13 Feb 2012): <http://euomid.org/en/article/245/European-Report:-Israel-Targets-the-Palestinian-Academicians#sthash.N45qmKRw.dpbs> .
- * *"Heavy Engineering Industry and the Occupation"* (Who Profits, July 2014, 80p.): https://www.whoprofits.org/sites/default/files/facts_on_the_ground_-_heavy_engineering_machinery_and_the_israeli_occupation.pdf .
- * *"Impediments to Education in the Occupied Palestinian Territories"*, ed. by Sherna Berger Gluck. A publication of the Palestine-Israel Working Group of Historians Against the War (HAW), September 2015 (pdf, 34 p.): <http://www.historiansagainstar.org/resources/ACIMPED.pdf>
- * *"Induced Desperation: The Psychological Torture of Administrative Detention"* (Addameer, 26 June 2016, pdf, 7p.): http://www.addameer.org/sites/default/files/publications/the_psychological_torture_of_administrative_detention.pdf
- * *"Industry Guide to Technion"* (pdf, 192p.), http://www.technion.ac.il/wp-content/uploads/2014/07/INDUSTRY-GUIDE-TO-TECHNION_L.pdf
- * *"Internationaal Verdrag inzake Burgerrechten en Politieke Rechten"* (1966): <http://www.runic-europe.org/nederlands/humanrights/burgerrechten.html> .
- * *"International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights (ICESCR)"*, 1967, 8p.: <http://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/cescr.pdf>.
- * *"Israeli Practices towards the Palestinian People and the Question of Apartheid"* (UN Economic and Social Commission for Western Asia (ESCWA), 2017, 75p. : http://www.bacbi.be/pdf/un_apartheid_report_saved.pdf .
- * *"Israeli Violations of Palestinian Academic Freedom & Access to Education"*, in: Institute for Middle East Understanding (IMEU, February 6, 2014): <http://imeu.org/article/israeli-violations-of-palestinian-academic-freedom-access-to-education> .
- * *"Israel's Arbitrary Killings and its System of Structural Violence"* , Brief Report (Euro-Med Monitor for Human Rights, October 2015, 6p.): <http://www.euromedmonitor.org/uploads/reports/ArbitraryKillings.pdf>.
- * *"Israel's Religiously Divided Society"*, PEW Research Center (March 8, 2016, met link naar het volledige rapport): <http://www.pewforum.org/2016/03/08/israels-religiously-divided-society/>.
- * *"Israel's Worldwide Role in Repression"*, International Jewish Anti-Zionist Network (2012, pdf, 28 p.): <http://www.ijan.org/wp-content/uploads/2016/03/IWoRR.pdf> .

-
- * *“La mission économique belge en Israël avec des sociétés impliquées dans l'industrie militaire”* (PTB, 30 sept 2014): <http://ptb.be/articles/la-mission-economique-belge-en-israel-avec-des-societes-impliquees-dans-l-industrie> .
  - * *“Legal Consequences of the Construction of a Wall in the Occupied Palestinian Territory”*, Advisory Opinion, International Court of Justice, Reports, 2004 (139p.): <http://www.icj-cij.org/docket/files/131/1671.pdf>.
  - * *“Les universités palestiniennes sous l'occupation”* (AURDIP, 1er juillet, 2015): www.aurdip.org/les-universites-palestiniennes.html?lang=fr .
  - * *“Links that kill”* (BDS Movement, Oct 27, 2015): <https://bdsmovement.net/news/links-kill-international-military-cooperation-israel>
  - * *“New Yorkers Against the Cornell-Technion Partnership”* (2013), <http://nyact.net/links/about-the-technion/>.
  - * *“Precisely Wrong. Gaza Civilians Killed by Israeli Drone-Launched Missiles ”*, Human Rights Watch, 2009 (42p.), https://www.hrw.org/sites/default/files/reports/iopt0609webwcover_0.pdf .
  - * *“Proven Effective: Crowd Control Weapons in the Occupied Palestinian Territories”*, 36 p. (Who Profits from the Occupation?, April 2014): http://www.whoprofits.org/sites/default/files/weapons_report-8.pdf .
  - * *“Squandered Aid: Israel’s repetitive destruction of EU-funded projects in Palestine ”* (Euro-Mediterranean Human Rights Monitor, June 6, 2016, pdf, 20p.): http://euromedmonitor.org/uploads/reports/SquanderedAid_En.pdf .
  - * *“Structures of Oppression: Why McGill and Concordia Universities Must Sever Their links with the Technion-Israel Institute of Technology”*. A report on the multiple levels of systemic violence and oppression that are committed at, and fostered by the Technion - Israeli Institute of Technology (November 30, 2010, 10p.), <http://www.tadamon.ca/wp-content/uploads/Technion-English.pdf>.
  - * *“Supporting Israeli apartheid: EU funding for Elbit Systems”* (Stop the Wall, 2015, 11p.): http://www.stophthewall.org/sites/default/files/horizon2020elbit_0.pdf.
  - * *“Tel Aviv University – A Leading Israeli Military Research Centre”*, SOAS Palestine Society, briefing paper (February 2009, 10p.): <http://pacbi.org/pics/file/SOAS-Palestine-Society-Paper-TAU-Military-Complicity-Feb-2009.pdf> .
-